A KAPOSVÁRI ÁLLAMILAG SEGÉLYEZETT

KÖZSÉGI

POLGÁRI LEÁNYISKOLA

ÉRTESITŐJE

AZ 1912—1913. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

NAGYNÉ CSORBA MÁRIA
IGAZGATÓ.

AZ ISKOLA ALAPITTATOTT 1882-BEN.

KAPOSVÁR, 1913.
NYOMATOTT HAGELMAN KÁROLY KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

ΣΕΛΕΥΕΙΚΟΝΥΜΑ Σ.
Σ.Μ. 18247
KAPOSVAR

I.

Az iskola felügyeletét gyakorló hatóságok.

a) A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium Somogy-vármegye kir. Tanfelügyelősége által gyakorolja a főfelügyeletet.

Kir. tanfelügyelő: Gönczi Ferenc.

b) Miniszteri iskolalátogató: Békei Ignác, fiumei áll. polg. fiuisk. igazgató.

c) Az iskola anyagi ügyeinek felügyeletét és ellenőrzését Kaposvár rdtv. községi Iskolaszéke teljesiti.

Az Iskolaszék tagjai.

1. Választott tagok:

Dr. Kovács-Sebestény Gyula
polgármester, elnök.

Bakonyi Ferenc
tk. pénztári ig., alelnök.

Bécsy Márton
c. kanonok.

Pusztakovácsi Bien Dávid
urad. tiszttartó.

Bereck Sándor
városi főmérnök.

Dr. Haidekker Károly
ügyvéd.

Kopácsy Sándor
kereskedelmi mükertész.

Dr. Oláh Ödön
ügyvéd.

Rippl-Rónai József
festőmüvész.

Siposs Géza
városi főjegyző.

Szabó Árpád
m. kir. posta- és táv. felügyelő.

Székely Sándor
nagykereskedő.

2. Hivatalból tagok:

Gálos Ferenc
polg. fiuisk. ig., fiuisk. gondnok.

Vajthó Jenő
polg. fiusk. tan., jegyző.

Nagy F. Ödön
polg. leányisk. tan., leányisk. gondnok.

Csertán Márton
ref. lelkész.

Nagyné Csorba Mária
polg. leányisk. igazgató.

Dr. Zimmert József
prépost-plébános.

Dr. Herzog Manó
főrabbi.

Dr. Weisz Albert
városi főorvos.

II.

Állami tantestület és működése az 1912—913. tanévben.

1. **Nagyné Csorba Mária,** a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa; az iskola tanulmányi és fegyelmi ügyeinek közvetlen felügyelője és felelős vezetője. Működési éveinek száma mint igazgató: Nagyszombatban 6, Kaposvárott 31, összesen 37. Tanitotta a német nyelvet a III., IV. osztályban, összesen heti 6 órában. Felügyeleti óra: 2. Az „Erzsébet Egyesület“ ügyvezető igazgatója; az „Országos Polg. Isk. Egyesület“ Duna—Dráva körének társelnöke, a „Magyar Pedagogiai Társulat“ r. tagja. A társadalomban: az „Országos Béke-Egyesület“ és Országos Gyermekvédő Egyesület“, valamint a Somogymegyei tüdővész elleni védekezésre alakitott központi bizottság —, Kaposvár város „Gyermekvédelmi Bizottság“-ának és a „Gyermekbiróság“ tagja; a „Kaposvári Jótékony Nőegylet“ pénztárosa; a „Mária Valéria Árvaház Egyesület“ számvizsgáló bizottságának elnöke; a „Kaposvári oltáregyesület“, — a „Szegény Tanulókat Felruházó Egyesület“, „Zeneegyesület“ rendes és „Szabad Lyceum“ választmányi tagja.

2. **Nagy F. Ödön** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott 31. Tanitotta a vegytant, ásvány- és kőzettant a III., természetťant a IV., szabadkézi rajzot a II. A., II. B., III., IV., szépirást az I. A. osztályban; összesen heti 15 órában. A tanári könyvtár kezelője; az összes szertárak őre. Közs. iskolaszéki gondnok. Az „Erzsébet Egyesület“ számvizsgáló bizottságának és az „Országos Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja. A társadalomban: Somogyvármegye népnevelési bizottságának rendes tagja és a helybeli ev. ref. egyház gondnoka, a „Kaposvári Jótékony Nőegylet“ tiszteletbeli pénztárosa.

3. **Aczélné Sebe Zsuzsánna** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott 29. Tanitotta a szám- és mértant a II. A., II. B., IV., természetrajzot az I. A., I. B. osztályban; összesen heti 14 órában és kéthetenkint felváltva számtani irásbeli óra a IV. osztályban. Felügyeleti óra 3; a IV. oszt. főnöke; a természetrajzi szertár kezelője. Az „Erzsébet Egyesület“ számvizsgáló bizottságának és az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

4. **Tarjánné Nyeste Teréz** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott 28, összesen: 30. Tanitotta a magyar nyelvet a III., IV.,

történelmet a IV., földrajzot az I. A., I. B. osztályban; összesen heti 15 órában. Felügyeleti óra 2; a III. oszt. főnöke. A történelmi és földrajzi térképek kezelője. Az „Erzsébet Egyesület“ jegyzője és az „Országos Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

5. **Vior Márta** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott: 5, összesen 7. Tanitotta a szám- és mértant az I. A., I. B. és III., a természetrajzot a II. A., II. B. osztályban; összesen: heti 15 órában. Felügyeleti óra 2; az I. A oszt. főnöke. Az „Erzsébet Egyesület“ számvizsgáló bizottságának és az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja. A II. A. B. oszt könyvtárosa.

6. **Ratkó Margit** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott: 4, összesen 9. Tanitotta a magyar nyelvet a II. A., II. B., német nyelvet az I. A., földrajzot a II. A. és III. osztályban; összesen heti 15 órában. Felügyeleti óra 3; a II. oszt. főnöke. A III. oszt. könyvtárosa. A tantestületi értekezletek rendes jegyzője és az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

7. **Poór Gizella** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott: 2, összesen: 5. Tanitotta a magyar nyelvet az I. A., I. B, földrajzot a II. B., nőimunkát az I. A., II. B. osztályban; összesen heti 15 órában. Felügyeleti óra 2; a II. B. oszt. főnöke. Az első A. B. oszt. könyvtárosa. Az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

8. **Strinovich Lujza** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott: 2, összesen: 3. Tanitotta a német nyelvet az I. B., az éneket az I. A., I. B., II. A., II. B., testgyakorlatot az összes osztályokban, összesen heti 18 órában. Felügyeleti óra 2; az I. B. oszt. főnöke. Az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

9. **Krompecher Berta** r. tan. Működési éveinek száma Kaposvárott 1. Tanitotta a német nyelvet a II. A., II. B., történelmet a III., háztartási és nevelési ismeretet a IV., éneket a III., IV., francia nyelvet a II., III., IV. osztályban; összesen heti 19 órában. Felügyeleti óra: 2. Az „Erzsébet Egyesület“ pénztárosa és az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ r. tagja.

10. **Seidl Anna** miniszt. megbizott munkatanitónő. Működési éveinek száma 3. Tanitotta a szabadkézi rajzot az I. A., I. B., szépirást az I. B., II. A., II. B., nőimunkát az I. B. II. A., III., IV. osztályban összesen heti 18 órában. Felügyeleti óra: 2. A IV. oszt. és az „Erzsébet Egyesület“ könyvtárosa. A tantestületi értekezlet s. jegyzője.

11. **Dr. Fehér Henrik** orvostudor, képesitett középisk. egészségtan tanár és iskolaorvos; működési éveinek száma: 15; tanitotta az egészségtant a IV. osztályban, heti 2 órában; teljesiti az iskolaorvosi

teendőket és dijmentesen kezeli a szegénysorsu tanulókat; az „Erzsébet Egyesület“ ellenőre.

Hitoktatók:

Antal Lajos r. kath. s. lelkész, heti 2 órában az I. A., I. B. osztályban.

Berkenyés István r. kath. s. lelkész, heti 2 órában a II. A., II. B., osztályban.

Juk Béla r. kath. lelkész okl. középiskolai hittanár, heti 2 órában a III., IV. osztályban 1912 december hó végéig.

Serák József r. kath. s. lelkész, heti 2 órában a III., IV. osztályban 1913. január 9-től.

Csertán Márton ev. ref. lelkész, heti 3 órában az összes osztályokban.

Herczog Manó dr. főrabbi heti 4 órában az összes osztályokban.

III.

A polg. leányiskola általános óraterve.

Folyó sz.	Tárgy	Osztály				Összesen
		I.	II.	III.	IV.	
1	Vallástan	2	2	2	2	8
2	Magyar nyelv	4(5)	4(5)	4	4	16—18*
3	Német nyelv	2(3)	3(4)	3	2	10—12*
4	Történet	—	—	2	3	5
5	Földrajz	2	2	2	—	6
6	Állattan és növénytan	3	2	—	—	5
7	Vegytan és ásványtan	—	—	3	—	3
8	Természettan	—	—	—	3	3
9	Élet- és egészségtani ismeretek	—	—	—	2	2
10	Háztartási és nevelési ismeretek	—	—	—	3	3
11	Számtan és mértan	4	3	2	2	11
12	Rajz	2	2	2	2	8
13	Szépirás	1	1	—	—	2
14	Női kézimunka	2	3	3	3	11
15	Ének	1	1	1	1	4
16	Testgyakorlat	2	2	2	1	7
	Köteles órák összege	26	26	26	28	108
	Rendkivüli tantárgyak:					
	Francia nyelv és zongora					

* A helyi viszonyok szerint az I. és II. osztályban vagy a magyar, vagy a német nyelv heti óraszáma szaporitható osztályonkint egy-egy órával.

Jegyzet. A III. és IV. oszt. arra alkalmas növendékei a rendes énekórán kivül heti 1 órában a karénekben együttesen gyakoroltatnak (fakultativ).

IV. A kaposvári polg. leányiskola órarendje az 1912—913. tanévben.

Nap	Oszt.	8—9	9—10	10 órai felügy.	10—11	11—12	2—3	3—4	4—5
Hétfő	I. A.	Számtan irásb.	Magyar	P.	Természetrajz	Torna	—	—	—
	I. B.	Földrajz	Számtan irásb.	P.	Rajz	Természetrajz	—	—	—
	II. A.	Földrajz	Magyar irásb.	St.	Torna	Német	Nőimunka	Nőimunka	—
	II. B.	Rajz	Számtan-mért.	P.	Német	Természetrajz	Nőimunka	Nőimunka	—
	III.	Hittan	Német	R.	Magyar	Nőimunka	Földrajz	Torna	—
	IV.	Hittan	Természettan	R.	Rajz	Történelem	Háztartástan	Ének	—
Kedd	I. A.	Hittan	Német	S.	Rajz	Földrajz	Német irásb.	nek	—
	I. B.	Hittan	Német	S.	Torna	Magyar irásb.	Nőimunka	Nőimunka	—
	II. A.	Hittan	Rajz	V.	Számtan-mért.	Természetrajz	—	Francia	—
	II. B.	Hittan	Földrajz	S.	Magyar	Szépirás	—	Francia	—
	III.	Vegytan	Számtan-mért.	A.	Rajz	Történelem	—	Francia	—
	IV.	Számtan-mért.	Magyar	A.	Magyar irásb.	Egészségtan	12—1 torna	Francia	—
Szerda	I. A.	Számtan-mért.	Szépirás	T.	Magyar	Izr. hittan	—	—	—
	I. B.	Magyar	Természetrajz	T.	Számtan-mért.	Izr. hittan	—	—	—
	II. A.	Magyar	Német	K.	Szépirás	Ének	—	—	—
	II. B.	Számtan irásb.	Torna	T.	Magyar	Nőimunka	—	—	—
	III.	Magyar	Számtan irásb.	S.	Vegytan	Ének	—	—	—
	IV.	Természettan	Német	S.	Történelem	Szabászat	—	—	—
Csütörtök	I. A.	Magyar irásb.	Számtan-mért.	K.	Természetrajz	Torna	Nőimunka	Nőimunka	—
	I. B.	Számtan-mért.	Magyar	K.	Földrajz	Rajz	—	—	—
	II. A.	Magy. olv. tárgy.	Számtan irásb.	St.	Nőimunka	—	Földrajz	Német irásb.	—
	II. B.	Német	Rajz	K.	Természetrajz	—	Német irásb.	Ének	—
	III.	Hittan	Német	R.	Földrajz	Könyvtár	Nőimunka	Nőimunka	Torna
	IV.	Hittan	Magyar	R.	Rajz	Számt., német i. f.	—	—	—
Péntek	I. A.	Hittan	Német	A.	Földrajz	Rajz	—	—	—
	I. B.	Hittan	Szépirás	A.	Természetrajz	Könyvtár	Német irásb.	Ének	—
	II. A.	Hittan	Rajz	S.	Természetrajz	Torna	Francia	—	—
	II. B.	Hittan	Német	A.	Földrajz	Magyar irásb.	Francia	—	—
	III.	Magyar irásb.	Számtan-mért.	St.	Rajz	Német irásb.	—	Francia	—
	IV.	Számtan-mért.	Magyar	St.	Egészségtan	Háztartástan	Nőimunka	Nőimunka	Könyvtár
Szombat	I. A.	Magyar	Számtan-mért.	P.	Természetrajz	Prot. hittan. Könyvtár	—	—	—
	I. B.	Számtan-mért.	Német	P.	Magyar	Torna	—	—	—
	II. A.	Német	Számtan-mért.	K.	Magyar	Prot. hittan. Könyvtár	—	—	—
	II. B.	Számtan-mért.	Magyar	P.	Torna	Prot. hittan. Könyvtár	—	—	—
	III.	Vegytan	Történelem	T.	Magyar	Prot. hittan	—	—	—
	IV.	Történelem	Német	T.	Természettan	Karének	—	—	—

V.

Az 1912—913. tanévben végzett tananyag.

Hit- és erkölcstan.

a) RÓM. KATH.

I. OSZTÁLY.

Az ember eredete és rendeltetése. Az isteni kinyilatkoztatás fogalma és forrása. Az apostoli hitvallás 12 ágazata. Az Isten iránti szeretet. A felebaráti szeretet. Istennek 10 és az anyaszentegyháznak 5 parancsa. A bün és különböző nemei. A keresztény kötelesség és annak eszközei. A malaszt. A 7 szentség. A szentelmények. Az imádságok. Tankönyv: Róm. kath. nagyobb katekizmus.

II. OSZTÁLY.

Világ teremtése. Ősbün. Büntetés. A bibliai népek erkölcsi sülyedése. Vizözön. Ábrahám a választott nép törzsatyja. Jákob és fiainak története. Mózes hivatása. Visszaérkezés az igéret földjére. Birák és királyok története. Palesztina a római császárok hatalmában. Jézus születése, élete, nyilvános működése, csodái és jövendölései. Jézus szenvedése, halála, föltámadása. Az anyaszentegyház alapitása. Az apostolok cselekedetei. Tankönyv: Dr. Aubermann Miklós Kath. iskolai biblia. Polg. leány-iskolák II. osztálya számára.

III. IV. OSZTÁLY

Szertartástan. A szertartástan fogalma és felosztása. Szent helyek. Egyházi szerek. Az istentisztelet szent cselekményei. A szentmise áldozat és annak részei. A szentségek. A szentelmények. Az egyházi ájtatosságok. A szent idők. A karácsonyi, a husvéti és a pünkösdi ünnepkör. A szentek ünnepei. Tankönyv: Dr. Demkovics Ágoston: Róm. Kath. szertartástan.

b) PROTESTÁNS.

I. II. OSZTÁLY.

A biblia felosztása s könyvei ismertetése. Az isteni kijelentés az ószövetségi könyvekben: vizözön, Ábrahám s maradékai, Mózes s 10 paran-

csolata; birák, királyok s Izrael országa kétfelé szakadása. Isteni kijelentés az ujszövetségben Jézus által: Jézus mint tanitó, halála és föltámadása.

Tankönyv: Nagy Péter Konfirmációi nagyobb kátéja.

III. IV. OSZTÁLY.

A keresztény hittan tanitása a szentirásról, Istenről az emberről, a Megváltóról, a váltságról, a tulvilági életről. Egyházi szertartások ismertetése. Közönséges és alkalmi istentiszteleti szertartások.

Tankönyv: Barna Jenő, Keresztyén Hittan és a magyar református egyház istentiszteleti szertartásainak ismertetése.

Az I., II., III., IV. osztály összevonva — Bereczky Sándor, „A keresztyén egyház rövid története — cimü tankönyv alapján.

A keresztyén egyház története az egyházjavitásig. Az egyházjavitás Németországban és Svájcban. Az egyházjavitás elterjedése. Az egyházjavitás Magyarországon. Heti 1 órán.

c) IZRAELITA.

I. OSZTÁLY

Bibliai történet, világ teremtésétől József haláláig. Tankönyv: Löw Lipót. Bibliai történet. Imafordítás: szombati muszaf ima. Tankönyv: Imádságos könyv (fordittatlan) Sternberg kiadása.

II. OSZTÁLY.

Mózes születésétől haláláig. Imafordítás: bevezető mindennapi imák. Tankönyvek mint az I. osztályban.

III. OSZTÁLY.

Józsuától Efraim-ország bukásáig. Tankönyv: ugyanaz. Imafordítás: három zarándokünnepi imák. Tankönyv: ugyanaz. Hit- és erkölcstan: Tiz ige reszletesen. Tankönyv: Ziltz Hittana polg. iskolák számára.

IV. OSZTÁLY.

Bibliai tört.: Juda országa, a babyloni fogságig. Imafordítás: Két főünnep imái. Hittan: Szombat és összes ünnepek, szertartástan. Tankönyvek mint a III. osztályban.

I. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Tanitotta: *Poór* Gizella heti 4 órán. Értelmes és hangsúlyozott olvasás különös tekintettel a magyaros kiejtésre és helyes hangsulyozásra. Olvasmányok tartalmi és nyelvi megbeszélése, tartalmuk rövid összefoglalása; evvel kapcsolatban beszéd- és értelemgyakorlat oly célból, hogy a tanulók már jó eleve szokjanak hozzá gondolataik határozott és magyaros kifejezéséhez.

Az elemi iskolában szerzett nyelvtani ismeretek számbavételével alkalmas olvasmányok alapján a magyar nyelv elemei, leginkább az egyszerü mondat körében. A mondat fő- és mellékrészei. A beszédrészek; a szó elemei, az ige és ragozásának főbb formái, kapcsolatban az állitmány tárgyalásával; a névragozás, kapcsolatban a mondat egyéb részeivel. A fő- és mellékmondat megkülönböztetése. A helyesirás főbb szabályai. Prózai és verses olvasmányok tárgyalása a hazai történelemből és a magyar népéletből. Kisebb költemények tanulása és szép előadása.

Irásbeli dolgozatok: 1. Másolás. 2. Tollbamondás. 3. Szótagolás. 4. Levél másolása. 5. Tollbamodás. 6. Egyszerü mondatok átalakitása. 7. Költemény leirása emlékezetből. 8. Tollbamondás. 9. Mondatok irása igeállitmányokkal. 10. „A Tisza eredete.“ Leirás adott kérdések alapján. 11. Tollbamondás. 12. Határozóval bővitett mondatok alkotása. 13. A „Tavasz“. Leirás kérdések alapján. 14. Tollbamondás. 15. „Miért kell szüleinket szeretnünk?“ Elmélkedés kérdések nyomán.

Tankönyv: Glósz—Reöthy „Magyar nyelv és olvasókönyv“ I. része.

Német nyelv. A direct módszer alkalmazása mellett heti 3 órán tanitotta: *Ratkó* Margit az I. *a*), *Strinovich* Lujza az I. b) osztályban. A halló- és beszélőszervek szoktatása a német nyelv hangjaihoz; irva-olvasás.

b) Helyes kiejtésü, értelmes olvasás. Irás a táblán, később füzetben is, a helyesirás elemeinek elsajátitása céljából. Beszédgyakorlatok. Prózai és verses olvasmányok tárgyalása. Az olvasottak tartalmának német nyelven való rövid összefoglalása. Forditási gyakorlatok; szószedet készitése; szótanulás tárgyi csoportban.

Mondatok alapján a beszédrészek általában, főként a főnév, névelő, melléknév számnév és névmás. Az alany a cselekvéssel kapcsolatban. Kisebb költemények tanulása és értelmes előadása.

Irásbeli dolgozatok: 1. A nagy és kis betüsor. 2. Irott szöveg másolása. 3. Nyomtatott szöveg másolása. 4. Szótagolás. 5. A személy és tárgyfőnév határozott és határozatlan alakja. 6. A főnév többes számának képzése. 7. Adott példák nyomán az összetett főnév felbontása. 8. Tollbamondás. „Die fleissige Schülerin.“ 9. Forditás németről

magyarra. „Die Schwalbe.“ 10. Az állitmányi és jelzői melléknév. „Die Katze“ cimü olvasmány alapján. 11. A határozott és határozatlan számnév „Das Jahr“ cimü olvasmány alapján. 12. Tollbamondás. Der Garten. 13. A névmás kikeresése „Die gute Emma“ cimü olvasmány alapján. 14. Forditás magyarról németre „A tulipán“.

Tankönyv: Bacher Vilmosné „Nyelvgyakorló“ és Graf Jakab Olvasókönyv I. rész.

Földrajz. Tanitotta: *Tarjánné* Nyeste Teréz heti 2 órában. A látóhatár. A világtájak magyarázata, a nap látszólagos mozgása, illetőleg a föld forgása, a sarkcsillag és az iránytü segélyével. A szélrózsa. A földgömb. A szárazulat és a viz elosztása a föld szinén. Az öt földrész és az öt világtenger. Földrajzi alapfogalmak. Egyenlitő és egyenközü körök. Északi és déli földgömb. Délkör, keleti és nyugati földgömb. Az öt főegyenközü kör és az égövek s ezek igen rövid ismertetése a nap és évszakokra, a növényekre, állatok és lakósokra vonatkozólag. A planiglobus mint a gömb térképe. A térképen használt jegyek magyarázata. A magyar szent korona országainak földrajza, főtekintettel az állandó természeti viszonyokra.

Tankönyv: Leitner Ferenc „Földrajz a polg. leányisk. számára“ I. r.

Természetrajz. Tanitotta: *Aczélné* Sebe Zsuzsa, heti 3 órán. *Őszi hónapokban:* az ember háztartásában használatos termések és gyümölcs bemutatása, leirása, hasznuk. A mag és csirázás. Csonthéjas termések: szilvák, barack, dió, som stb. Bogyó termések: szőllő, paprika, paradicsom. Áltermések: alma, körte, birsalma, naspolya. Kobaktermések: uborkák, dinnyék, sütnivaló tök. Száraz termések: hüvely-becő, tok, makk, toboz, szem.

Téli hónapokban: a gerinces állatok osztályai, rendjei, családjai egy—egy jellemző képviselőjének leirása szemlélet alapjan, tekintettel a külső alakbeli és jellemző biologiai tulajdonságokra. Emlősök, madarak, hültvérüek (csuszó-mászók), kétéltüek és halak.

Tavaszi-nyári időszakban: az ember háztartásában v. azon a vidéken előforduló gyakoribb növények. Kardlevelüek, ibolyafélék, boglárkafélék, liliomfélék, kötörfélék, rózsafélék, ajakosviráguak, keresztes virágúak, pillangós viráguak, vadgesztenye fa.

Befejezésül, a tanult növényeknél előfordult alakbeli tulajdonságok, a növény tagoltsága, a gyökérzet, szár, levelek, virág, virágzat, termés.

Számtan és mértan. Tanitotta: *Vior* Márta heti 4 órán. a) Számlálás. Szorzótábla. Alapfogalmak. Római számirás. A négy számolási művelet egész és tizedes számokkal. A hazai pénzrendszer, a hosszuság-, terület-, ür-, súly- és időmérték.

Feladatok megfejtése fejben, táblán és füzetben. A feladatok tárgyköre főleg: a család háztartása; az iskola, a város, az ország egyszerübb statisztikai adatai ; a hazai földrajz és történet fontosabb adatai.

b) *Mértan és mértani rajz:* A legegyszerübb sikidomok (háromszög, négyszög, sokszög, kör, elipsis) szemléltetése és leirása. Ezen az alapon a szögek és mérésük; merőleges és párhuzamos egyenesek. Az idomok krongruenciájának, hasonlóságának és szimmetriájának bemutatása. A területmértékkel kapcsolatosan a négyzet és a téglalap területe. A tárgyalt idomoknak rajzolása körzővel és vonalzóval.

Tankönyv: Zettner-Magyar „Szám- és mértan“ I. rész.

Szabadkézi rajz. Tanitotta: *Seidl* Anna heti 2 órán. Egyszerü sikformák rajzolása táblai előrajzolás után. Sikdiszitési elemek és sorok alakitása és szinezése, emlékezetből való rajzolás. Természetből vett sikformák, u. m.: levél-, virág- és gyümölcsformák táblai előrajz és természet után. Eddigiekből alakitások, sorok, rozetták. Lapos tárgyak természet utáni rajzolása és festése (képkeret, kereszt, paletta, fatányér, tálca, fogas, létra, stb.) kézügyesitő gyakorlatok. A rajzolás mérő és irányitó eszközök nélkül gyakorlandó.

Szépirás. Tanitotta: *Nagy* F. Ödön az I. *a)*-, *Seidl* Anna az I. b) osztályban, heti 1 órán. Magyar és német irás gyakorlása táblán és füzetben való előirás után: betük, szók, mondatok irása különböző nagyságu vonalközökben és egyvonalon, füzetben és gyakorlólapon.

Női kézimunka. Tanitotta: *Poór* Gizella az I. *a)*-, *Seidl* Anna a I. b) osztályban, heti 2 órán. Horgolás és kötés. Mind a két munkanemből a háztartásban használható egyszerübb tárgyak készitése, u. m.: horgolt csipkék, tálcakendők és betétek stb. Harisnyafejelés; néhány kötött csipke és betét. Egy kis teritő vagy tálcakendő keresztöltéssel kivarrva és „á jour“ öltéssel beszegve.

Ének. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 1 órán. *a)* Elméleti rész: a hang mint az érzések és gondolatok tolmácsa. Hangképző, hangjegyolvasási és hangtalálási gyakorlatok; a kemény hangnem dallama, létraszerü hangközök 1. és 8. hanglépcső által határolt terjedelemben, ezen hanglépcsők elnevezése s jelzési módja; *b)* az 1, 2, 3 és 4 méretü hangok s szünetek egyszerű páros és páratlan s összetett páros ütemekben; a magyar ritmus legkönnyebb képletei, metrikai jelzés; *c)* a halk és félerős hangárnyalás; a hangsuly; a hang fokozatos erősbülése s gyöngülése. *d)* Gyakorlati rész: egyszólamu válogatott szemelvények, főként dallam és szöveg szempontjából értékes magyar dalok megtanitása; bevezetés a hangjegyek szerint való önálló éneklésbe.

Énekkönyv: Grill Richardné „Dalok a kis világ számára“.

Testgyakorlat. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 2 órán *a)* Sorképzés: arc- és oldalsorban. Sor- és rendnyitás és zárás. Fél, egész és könyöktávolság. Negyed és félfordulatok balra és jobbra. Szög, ellen kigyó és csigavonulás. Egyszerü körképzés. Fejlődés kettős és hármas sorba: előre hátra. Arc- és oldalpárok alakitása. Négyesbe fejlődés. *b)* Zárt, nyitott, lépő, kilépő és terpeszállások és azok különböző nemei, egy, páros és váltogatott lábbal. Lassu, rendes és gyors járás helyben és előrehaladva. Lábujjárás, futás. Átmenet az egyik mozgásból a másikba és viszont. Lebegőjárás. Járás dobbantással. Lábujjállás és mélyguggolás. Ugrás helyben. Egyszerü kargyakorlatok: karhajlitás ütéshez, lökéshez, csipőre, tarkóra; karlendités, emelés, karütés és lökés. — Nyakhajlitás előre és hátra. Különböző irányú törzsforditások és hajlitások mérsékelten és mélyen.

c) Gyürühintán: egyszerü függés, nyujtott és hajlitott karral. Helyben és szabad kőrzés. Egyszerü hintázás. Vizszintes és rézsutos létrán: egyszerü függés a fokon és kapocsfán; különböző fogásokkal függeszkedés. Körhintán: Egyszerü járás, szaladás körben ütemre. Koszorú. Svéd-pad: rendes és lebegőjárás. Mellső fekvőtámasz és abban fejforditás. Bordásfal: Törzsfeszitő 1 lépés távolságból. Hátsó és mellső oldalfüggés, abban lábgyakorlatok. Bomgerenda: Egyszerü függés és függeszkedés.

II. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Tanitotta: *Ratkó* Margit heti 4 órán. Szép és értelmes olvasás. Prózai és költői olvasmányok tartalmi és nyelvi értelmezése ugyanazon cél szerint, mint az I. osztályban. Olvasmányok alapján a mondat és beszédrészek kimeritőbben; a név- és igeragozás összes formái különös tekintettel a hangbeli módosulásra és helyesirás szempontjából megfigyelni valókra. Szóképzés. Bővitett, összevont, összetett mondatok. Szórend. A körmondat. Rokonértelmü szócsoportok összeállitása az olvasmányok alapján. Kisebb lirai és elbeszélő költemények tanulása és szép előadása.

Irásbeli dolgozatok: 1. „A szél és a nap“ cimü költemény másolása. 2. Tollbamondás. 3. Állandó határozók alkalmazása. 4. Egy levél tollbamondása. 5. Lampért „Ismerek egy szép országot“ cimü költeményének leirása emlékezetből. 6. Egyszerü mondatok átalakitása összetett mondatokká. 7. „Az utasok és a medve“ cimü mese leirása. 8. Tollbamondás. 9. „A mohácsi vésznap“ cimü olvasmány leirása. 10 Egyszerü mondatok összekapcsolása mellérendelt mondatpárokkal. 11. Egy költemény átalakitása. 12. A lakóhely leirása. 13. Rokonértelmü

szavak alkalmazása.. 14. A test ápolása. Fogalmazás vázlat nyomán. 15. Tollbamondás.

Tankönyv: Glósz—Reöthy „Magyar nyelv és olvasókönyv“ II. rész.

Német nyelv. A direct módszer alkalmazása mellett tanitotta: *Krompecher Berta* heti 4 órán. Értelmes és kellően hangsulyozott olvasás. A nyelvtanból: mondatok alapján a beszédrészek behatóan, főként az igeragozás. Az időbeli és módbeli segédigék alkalmazása; gyenge, erős és vegyes ragozásu igék gyakorlása. Elválasztható és elválaszthatlan összetételek. A leggyakrabban előforduló névmások és viszonyszók: határozószók. A helyesirás gyakorlása. A nyelvtani oktatáshoz és a a tanulók előhaladottságához mért verses és prózai olvasmányok tárgyalása. Forditási gyakorlatok; szószedet készitése; szótanulás tárgyi csoportban. Az olvasottak tartalmának német nyelven való rövid összefoglalása. Beszédgyakorlatok. Kisebb költemények tanulása és értelmes előadása.

Irásbeli dolgozatok. 1. Die Kornähren. Másolás. 2. „Die Einteilung der Zeit.“ Tollbamondás. 3. „Die Familie.“ Forditás. 4. „Der Winter“ c. olv. alapján a személy és számviszony. 5. A főnév ejtegetése mondatokban. 6. „Die Biene und die Taube.“ cimű költemény alapján az ige. 7. „Mein Lebenslauf.“ Fogalmazás adott kérdések nyomán. 8 „Das gute Kind.“ Tollbamondás. 9. Pestalozzi. Forditás magyarról németre. 10. „Der Hund als Haustier“ c. olv. alapján, az ige szenvedő és cselekvő alakja. 11. Adott igék alapalakjainak képzése és ragozás szerinti csoportositása. 12. „Die Tollkirschen.“ Átirás, az alanyról állitott cselekvés módja és ideje. 13. „Das verlorene Glück“ c. költemény tartalmának leirása adott kérdések nyomán. 14. A növények életéből. Forditás magyarról németre. A főnév és viszonyszó egyeztetése. 15. „Die Quelle.“ Tollbamondás. 16. „Der lügenhafte Hirtenknabe.“ Fogalmazás adott kérdések alapján.

Tankönyv: Bacher Vilmosné „Nyelvgyakorló“ II. és Jausz-Szemák Olvasókönyv I. része.

Földrajz. Tanitotta: *Ratkó* Margit a II. a) —, *Poór* Gizella a II. b) osztályban heti 2 órán. Európa országai és népei. (Ausztria részletesebben.) Ázsia ismertetése, a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

Tankönyv: Leitner Ferenc „Földrajz a polg. leányisk. számára“ II. r.

Természetrajz. Tanitotta: *Vior* Márta heti 2 órán. *a)* Az első osztály tanagyagának ismétlése. Az őszi, téli hónapokban: a gerinctelen állatok közül különösen azok, melyek az emberiségre nézve hasznosak, vagy ártalmasak. (Fedeles, hártyás, egyenes-, recés-, pikkelyes-, félfedeles-

és kétszárnyu rovatok. Pókok. Rákok. Puhatestüek. Férgek. Tüskebőrüek. Tömlősállatok. Véglények.) A gerinces és gerinctelen állatok osztályozása.

A hazai őszi gyümölcsök szemléltetése. *b)* A tavaszi, nyári hónapokban az I. oszt. tananyagának ismétlése. Egyes élőnövények leirása, főtekintettel a közönségesebb fák, ipari, gazdasági s különösen a háztartás körében előforduló növényekre és a nevezetesebb forró-földövi növények ismertetése. (Káposzta, napraforgó, dohány, vad rózsató, fekete bodza, kukorica, őszi kikerics, kender, len, fügefa, tölgyfélék, juharfélék, szelidgesztenyefa, citrom-, narancsfa, szt. János kenyérfa, datolya-pálma-, kávé-, tea-, kakaófa. Gombák, moszatok, zuzmók, harasztok, mohok. Szilfa, füzfélék, somfa, mogyoró-cserje, fenyő-félék, vörös ribizke, diófa, nevezetesebb csonthéjas gyümölcsü fák, almafélék, akácfa, vadgesztenyefa, égerfa.) A növények csoportositása.

Az általános növénytan, növények belső élete. Linné rendszere, a tanult növények osztályozása.

Tankönyv: Móra—Wagner „Természetrajz“ II. rész.

Szám- és mértan. Tanitotta: *Aczélné* Sebe Zsuzsa heti 3 órán. *a) Számtan.* A számok mértéke; számok oszthatósága. Legnagyobb közös mérték tényezőkre bontással és láncosztással. Törzstényezőkre bontás; legkisebb közös többszörös. A közönséges törtszám; alak- és értékváltoztatása. Alapműveletek közönséges törtszámokkal. Egyenes és forditott arányosság. Egyszerü hármasszabályi példák megfejtése következtetéssel. Hányadrészekre bontás. Olasz gyakorlat. Feladatok megfejtése fejben, táblán és füzetben.

A feladatok tárgyköre főleg: a család háztartása; a hazai statisztika és földrajz megfelelő adatai; a tanuló előtt ismertebb gazdasági és kereskedelmi élet egyszerübb viszonyai.

a) Mértan. A legszükségesebb ismeretek az egyenesek és sikok kölcsönös helyzetéről. A legegyszerübb mértani testek (téglalapu, kocka, hasáb, henger, gula, kup, gömb) bemutatása és teirása. A térfogatmértékkel kapcsolatosan a kocka és téglalapu test területe és köbtartalma.

Tankönyv: Zettner-Magyar „Szám- és mértan.“ II. rész.

Szabadkézi rajz. Tanitotta: *Nagy* F. Ödön heti 2 órán. Tagozottabb sikformák rajzolása és szinezése táblai előrajz és természet után. Ezekből segélydiszitmények tervezése (rajz- és festés). Egyszerü forgási testek modellek után, u. m. kosár, doboz, lábos, palack, kanna, fazék, köcsög, tölcsér, szita, tál, pohár, öntözőkanna, lámpa stb. Egyes gyakor-

latok tervezéssel egybekötve. Emlékezetből való rajzolás. Kézügyesitő gyakorlatok.

Szépirás. Tanitotta; *Seidl* Anna heti 1 órán. Magyar és német irás gyakorlása, táblán és füzetben való előirás után: betük, szók, mondatok irása különböző nagyságu vonalközökben és egy vonalon, füzetben és gyakorlólapon. Cimzések gyakorlása és közéleti fogalmazványok irása vonalozatlan papiron, sorvezetővel.

Női kézimunka. Tanitotta: *Seidl* Anna a II. a)-, *Poór* Gizella a II. b) osztályban, heti 3 órán. A horgolás és kötés nehezebb nemei. A varrás elemeinek, u. m. a beszegésnek, összevarrásnak, különféle öltéseknek kisebb használati tárgyakon való gyakorlása. A betüjegyzés; különféle himzőöltések egyes hasznavehető darabokon gyakorolva. A foltozás, harisnya- és vászonbeszövés.

Ének. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 1 órán. Hangképző, hangjegyolvasási és hangtalálási gyakorlatok:

a) a kemény hangnem kibővitése a természetes hangsorozat szerint; a kezdő lépcsőn alul s a 8. hanglépcsőn felül eső hangok; a kemény hangnem lépcsőinek szokottabb módositásai, diatonikus félhangok szerint; a lágy hangnem dallama; a hanglépcsők elnevezése s jelzési módja.;

b) a mértékegység felező osztása s ebből folyó értéknövelések; szünetek; a magyar ritmus egyszerübb képletei: metrikai jelölés;

c) a hangerő módosulásának változatai;

d) bevezetés a két szólamu éneklésbe. Dallam és szöveg szempontjából értékes magyar dalok megtanitása.

Testgyakorlat. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 2 órán. *a)* Az I. osztály tananyagának ismétlése mellett, egész fordulatok. Kettős kör képzése. Fejlődés arcsorból oldalsorba és viszont; fejlődés hármas sorba: előre, hátra, és középre. Kanyarodás a bal és jobbszárny körül $^1/_4$ és $^1/_2$ kanyarodással előre vagy hátra. Arcsorból oldalpárok alakitása.

b) Járás utánlépéssel és fordulatokkal hátra. Lebegőjárás láblendi-téssel és csuszással. Törzsforditás és hajlitásban különböző kargyakorlatok. Nyakhajlitás oldalt. Fejkörzés elülről hátrafelé és viszont. Ugrás helyből 1 lépést előre, oldalt. Ugrás 3 lépés rohammal.

c) Ugrás helyből és irammal az ugrózsámolyon át. Magasugrás. Lengő-kötélen átszaladás és ugrás. Gyürühintán: felhuzódás ugrással és helyből. Körhintán: páros lábkörzés. Svédpad: mellső oldal állásból, lábfej a padon, törzshajlitás hátra; haránt állásból törzshajlitás oldalt, különböző kartartással. Harántülésben törzsforditás balra és jobbra. Bordásfal: törzsfeszitő $1^1/_2$ láb távolságból, hátsó oldalállásban, a mellérendelt

MEGYEI KÖNYVTÁR
M 18245

gyakorlatokkal együtt. Hátsó és mellső oldalfüggésből a helyes leugrás gyakorlása. Bomgerenda: hajlitott és nyujtott karu függés és benne mellemelés. Függeszkedés hátra és oldalt. Bomnyergen: guggoló átugrás helyből és rohammal.

III. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Tanitotta: *Tarjánné* Nyeste Teréz heti 4 órán. A megelőző osztályokban szerzett nyelvtani ismeretek összefoglalása és kibővitése. Szép és értelmes olvasás. Szó és mondattani elemezés. Az egyszerü és szép irály sajátságai, kiváló tekintettel a magyar beszédmód különös sajátságaira és eredetiségeire. Alkalmas költemények tárgyalása alapján a főbb versformák bemutatása és verstani magyarázatok. A prózai műfajok ismertetése alkalmas olvasmányok alapján. Közéleti fogalmazványok. [*a*) Ügyiratok. *b*) Okiratok.] Költemények tanulása és szép előadása. Házi olvasmányul: Aranytól Toldi; Jókaitól „A kedves atyafiak“ vagy „A nagyenyedi két füzfa“; Kisfaludy Károlytól „Mátyás diák.“ Mikszáth Kálmántól népies rajzok.

Irásbeli dolgozatok. 1. Tollbamondás. 2. Az ősz leirása. 3. Magyaros szólásmódok. 4. Kivonat „Vörösmarty szülei“ cimü olvasmányból. 5. Hasonlatok szerkesztése. 6. „A róka és a gólya“ cimü mese kibővitése. 7. A karácsonyi szünet leirása. 8. A pogány magyarok műveltsége. 9. A konyhasó leirása. 10. Meghivó levél. Tollbamodás. 11. Üdvözlő levél. 12. Folyamodvány. 13. Elismervény. 14. Nyugtatvány. 15. Számla. 16. Bizonyitvány. 17. Téritvény és ellentéritvény. 18. Kötelezvény. 19. Bérleti szerződés.

Tankönyv: Novák—Bognár. „Irály és szerkezettan.“

Német nyelv. Tanitotta: *Nagyné* Csorba Mária heti 3 órán. Folyékony és kellően hangsúlyozott olvasás, különös tekintettel a tiszta kiejtésre. Forditási gyakorlatok; szószedet készitése. Mondattani alapon a beszéd- és mondatrészek. A tő-, bővitett-, összevont- és összetett mondat. A mondat szenvedő és cselekvő alakja. Az igék és melléknevek vonzata. Szórend. Központozás. Sajátlagos német kifejezések. A helyesirás folytonos gyakorlása.

Prózai és költői olvasmányok tárgyalása, melyek nem csupán nyelvtani példákul szolgálnak, hanem önmagukban is becsesek. Az olvasottak tartalmának német nyelven való összefoglalása. Beszédgyakorlatok. Költemények tanulása és szép előadása.

Irásbeli dolgozatok: 1. Tollbamondás. 2. Az alany és álitmány képzése. Tőmondatok alkotása. 3. A mondat hangbeli előadása. 4. „A legszebb anyai ékszer.“ Forditás német nyelvre. 5. Szenvedő és cselekvő

alaku mondatok alkotása. 6. „Der Schiffbruch“ cimű költemény átalakitása vázlat alapján. 7. „Der ehrliche Handwerksbursche.“ Tollbamondás. 8. A jelzői bővitmény alkalmazása. Szó és mondattani elemezés. 9. „Der Winter“ leirás vázlat alapján. 10. Kettős kiegészitőt vonzó igék alkalmazása. 11. „A kakas.“ Fordítás német nyelvre. 12. A határozói bővitmény alkalmazása. Fogalmazás adott kérdések alapján. 13. „Die Singvögel.“ Tollbamondás. 14. „Az atya és fia.“ Fordítás német nyelvre. 15. Összevont mondatok alkotása. 16. „Der Sonnenschein.“ Tollbamondás. 17. A mondatsorozat felbontása. 18. „Das Kochsalz“ cimű olvasmány alapján a mondatszerkezet.

Tankönyv: Graf Jakab, „Nyelvgyakorló“ és Jausz—Szemák olvasókönyv II. része.

Földrajz. Tanitotta: *Ratkó* Margit heti 2 órán. Az előző két osztályban tanult földrajzi anyag ismétlése. Afrika, Amerika és Ausztrália ismertetése, a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

Magyarország földrajzának áttekintése, különös figyelemmel a közigazgatás, közgazdaság és műveltség jelen állapotára.

Tankönyv: Leitner Ferenc „Földrajz“ III. rész.

Történelem. Tanitotta: *Krompecher* Berta heti 2 órán. Bevezetésül körülbelül 10 órában az ó- és középkor történetének rövid áttekintése a magyar honfoglalásig, főtekintettel a műveltségi viszonyokra.

A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

A magyar történettel kapcsolatban, ennek ismertetésébe beleillesztve, az egyetemes történetből: a pápák és császárok küzdelme; — a keresztes háboruk (szerzetes és lovagvilág); — a városok, különösen az olasz város-államok a középkor végén. Művelődési viszonyok a középkorban, különös tekintettel hazánkra.

Tankönyv: Márki—Pallós „Hazai Történelem“ I. rész.

Számtan és mértan. Tanitotta: *Vior* Márta heti 2 órán. *a) Számtan.* A II. osztályban tanultak ismétlése. Hármasszabálybeli feladatok megoldása aránylattal. Egyszerü és összetett arányos osztás. Százalékszámitás: súlyszámitás, skontó, rabatt, alkuszdij-jutalék, nyereség s veszteség, biztositási dij. Arany és ezüst számitás. Érmeszámitás: a legfontosabb pénzrendszerek, az érmek egyenértéke és árfolyamértéke.

A feladatok tárgyköre főleg: a család háztartása; a tanuló előtt ismertebb gazdasági, kereskedelmi és állami élet egyszerübb viszonyai; a statisztika és a földrajz megfelelő adatai.

b) Mértan. Egyenesvonalu idomok területe; siklapu testek felszine és térfogata. Pythagorász tantétele. Siklapu testek: kocka, hasáb és

gúla felülete és térfogata. Az I. és II. oszt-ban tanultak ismétlése, idomok szerkesztésével.

Tankönyv: Zettner—Magyar „Számtan-mértan“ III. rész.

Vegytan, ásványtan és földtan. Tanitotta: *Nagy* F. Ödön heti 3 órán. *Legszükségesebb alapismeretek az ásványtan és vegytanhoz.* Természet, testek, anyag, ásvány, közet. Tömecs, parány, halmazállapot. Súly. Tulajdonságok és tünemények. A vegytan és ásványtan köre, célja, módszere. Szétbomlás és összetevés. Elemek, vegyületek. A levegő, viz és alkotó részeik. Égés, éleg, sav, alj, só. Paránysúly. Ált. súlyviszonyok törvénye. A vegytan fejlődési története. Konyhasó: előfordulási viszonyok és alakok, szövet, szin, átlátszóság, fény, keménység, karc, hasadás, törés, oldódás, jegecedés, iz, lángfestés, olvadás, alkotórészek, előállitás, haszon, lelőhely. — Clór, sósav. Vegyrokonság. Jód, brom, flour, folysav, üvegetetés. Kén, kénessav, kénsav, kénhidrogén. Kőszenek. Grafit. Gyémánt. Szénsav, szénéleg, szénkéneg. Salétromok, salétromsav, pokolkő, fényképezés. Szalamiasó, ammoniák, ammoniomgyök. A nitrogén körutja a természetben. Foszfor. Gyujtógyártás. Kvarc, ékkövek, opál, üveggyártás. Bór, bórsav. Arsen, arsenessav és arsentartalmu ércek. Natrium, natronlug, szóda, glaubersó, antichlor, chilisalétrom, salétromkészités és átalakitás cserebomlással, borax. Kálium, kálilug, hamuzsir, clorsavas kálium. Robbanó keverékek. Mész. Szódavizgyártás, márga, vizalatti mész, kréta, gipsz, chlormész, fehérités, foszforsavas mész, folypát. Barium súlypát. Magnesium, keserüsó, dolomit, steatit, tajték. Aluminium, drágakövek. Agyagok. Edénykészités, csillám, amfiból, augit. Vas és ércei, vasgálic. Mangan, barnakő. Cobalt. Nickel. Réz és ércei, rézgálic, szénsavas réz. Zink és ércei, fehérgálic. Ón. Ólom és ércei, óloméleg, glét, minium. Antimon. Antimonit. Bizmut. Ötvények. Ezüst és ércei; ötvényezés. Arany és ötvényezése. Platina. Higany. Az ásványok tulajdonságainak csoportositása. Fontosabb kőzetek. Kőzetek képződése, a föld felszinének változásai és ezek tényezői (viz, levegő, vulkáni tünemények, szerves lények). A föld rövid története. Szerves vegyületek. A növény táplálkozása (asszimilálás). A szerves vegyületek bomlása: rothadás, korhadás, szárazlepárlás. Világitógáz-gyártása, mocsárgáz, acetylen, chloroform. A láng. Kőszénkátrány, — petróleum — és ismételt lepárlási termékeik. Sejtanyag, kollodium, lőgyapot, papirgyártás. Keményitő dextrin, mézgák. Cukrok. Szeszes erjedés. Szeszes italok és alkoholok, kenyérkészités. Étherek, karbolsav, glicerin, dinamit. Ecetgyártás, ecetsav, ecetsavas réz; — ólom. Fontosabb szerves savak és sóik, cserzés, zsirok, olajok, zsirsavak, szappan és gyertyakészités. Ciankálium, kéksav, sárga és vörösvérlugsó. Fontosabb szerves aljak. Festő-anyagok, szövet-

festés illó olajok, illatszerek. Fontosabb gyanták és balzsamok kaucsuk, és guttapercha. Fehérjefélék. Tápanyagok, tápszerek és azok konzerválása. Ugy az alapismeretek, mint az elemek és vegyületeik kisérletezés és szemléltetés utján közöltettek. Mindegyik ásvány ugy tanittatott, mint a konyhasó, — összes tulajdonságaiknak szabályszerü sorrendben való leirásával.

Tankönyv: Rosco—Legeza—Perényi „Vegytan".

Rajz. Tanitotta: *Nagy* F. Odön heti 2 órán. Térformák rajzolása a távlati elváltozásoknak és a fontosabb megvilágitási jelenségeknek visszaadásával, főként nagyméretü forgási és szögletes testek után, szemlélet alapján. Tehetségesebb növendékek e mellett megkezdhetik a természetből vett tárgyaknak árnyékos és szines ábrázolását is. Időnként a szemlélteknek emlékezetből való rajzolása.

Sikdiszitési motivumoknak alakitása, adott sikidomok diszitése, szinezése.

Női kézimunka. Tanitotta: *Seidl* Anna heti 3 órán. A fehérnemüek készitéséhez szükséges mértékvétel, elmélet, gyakorlattal egyesitve. Szabásrajzok készitése. Egyszerü nőiing, háló kabát és nadrág fehérhimzéssel és horgolással diszitve; mindhárom kézivarrással. Hurkolás és gomblyukvarrás.

Ének. Tanitotta: *Krompecher* Berta heti 1 órán. — Hangképző, hangjegyolvasási s hangtalálási gyakorlatok: *a)* a megelőző osztályok elméleti anyagának ismétlése és kibővitése, a hanglétra-képzés módja: példaképen 1—2, leggyakrabban előforduló s legközönségesebb kemény és lágy létranem s ezeknek könnyebb létraszerü hangközei; a tanult létranemek jelzési módja.

b) Az időegység hármas osztása; a magyar ritmus szokottabb képletei; a méretegység idejének (a tempónak) módosulásai.

c) A hangerőnek kisebb dallami részletekre kiterjedő változásai.

d) Kétszólamu dalok. — Áthelyezési (transzponálási) gyakorlatok. Válogatott szemelvények éneklése. Karének heti 1 órán a IV. osztállyal együtt.

Kézikönyv: Stojanovits—Győry „Magyar lant" II. rész.

Testgyakorlás. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 2 órán. Az I—II. osztály tananyagának ismétlése mellett: *a)* Kettős sorokba való fordulás. Járás közben kettős, hármas és négyes sorokba való fejlődés, fordulatok és kanyarulatok. Keresztezett ellenvonulások párokba és négyes sorokba; nyolcas vonulás.

b) Ugrás helyben $^1/_4$ fordulatokkal balra és jobbra kargyakorlatok-

kal összekötve. Egyensulyozó állásból körütés és lökés. Műjárások, fölváltva a rendes járással.

c) Magasugrás $^1/_4$ fordulatokkal. Svéd-padon vagy bomgerendán lebegőjárás és futás, a helyes leugrással kapcsolatosan. Gyürühintán: hintázás fordulatokkal. Vizszintes létrán: függeszkedés lengéssel és anélkül. Felhuzódás lassan helyből, függéscsere. Korláton: gyakorlatok mellső, hátsó és oldalt támfekvésben fel és alkar függésben. Padról harántülésbe ugrás törzshajlitás hátra, előre és oldalt; kartartás különböző. Fekvésben törzshajlitás hátra, és abban fejforditás, — társ fogja a lábat. — Bordásfalon: guggolásból a gerincfeszitő a levezetővel. Bomgerenda: Vegyes fogásu mellső oldalfüggésből függeszkedés $^1/_2$ fordulatokkal hátra. Bomnyergen: rohammal támaszba ugrás.

IV. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Tanitotta: *Tarjánné* Nyeste Teréz heti 4 órán. *a)* Prózai olvasmányok. Történeti elbeszélések és jellemrajzok. *b)* A költői műfajok ismertetése. A magyar irodalom fejlődésének rövid átnézete, a jelesebb magyar irók bemutatásával. A tárgyalt olvasmányok alapján az ütemes és időmértékes verselés főbb formái. *c)* A nyelvtani ismeretek ébrentartása. Költemények tanulása és szép előadása. Házi olvasmányul a tantervben felsoroltak.

Irásbeli dolgozatok: 1. Tollbamondás. 2. A „Szózat“ értelmezése. 3. Garay János emlékezete, születése századik évfordulójának alkalmából. 4. Garay János költői munkásságának méltatása. 5. Egy tetszésszerinti hun vagy magyar monda kidolgozása. 6. A csodás elem feltüntetése tárgyalt olvasmányok alapján. 7. Zrinyi Ilona életrajza. 8. A tél leirása. 9. „Coriolánus“ tragédiának rövid tartalma. 10. Az értelmi nevelés fontossága. 11. A „Kis Kunság“ cimü költemény átalakitása. 12. Hajcsövességen alapuló természettani tünemények. 13. A légáramlatok kára és haszna. 14. Közmondás értelmezése: „Nem mind arany, ami fénylik.“ 15. A fürdés egészségtana és a hazai fürdők ismertetése.

Tankönyv: Novák—Bognár „Költészet és irodalomtörténet“.

Német nyelv. Tanitotta: *Nagyné* Csorba Mária heti 3 órán. Szép és értelmes olvasás. Az előző osztályokban szerzett alak és mondattani ismeretek ismétlése és azok kibővitése elemezés alapján. Az összetett mondat; a mondatsorozat és mondatszerkezet viszonya. A mellékmondatok röviditése. A függő és független beszéd. A többszörösen összetett és körmondat. Szóképzés. Hasonhangzásu és rokonértelmü szavak; képleges kifejezések. Közmondások értelmezése. A helyesirás gyakorlása.

Forditási gyakorlatok szószedet kapcsán. Válogatott prózai és költői

olvasmányok alaki és tárgyi fejtegetése, tekintettel a magyar órákon kezelt egyes műfajokra. Az olvasottak tartalmának szabadon való elmondása. Költemények tanulása és szép előadása.

Irásbeli dolgozatok. 1. Tollbamondás. „Eigene Arbeit.“ 2. Fordítás. német nyelvre. „A róka és a gólya.“ 3. Adott mondatok csoportositása. (Tő-, bővitett-, összevont- és összetett mondatok.) 4. Die kluge Krähe“. Reprodukció. 5. Kapcsolatos, ellentétes és okadó mondatviszonynyal biró mondatsorozatok alkotása. 6. Tollbamondás. „Sokrates.“ 7. Adott példák nyomán a mondatszerkezet meghatározása. 8. Fordítás német nyelvre. „Kedves Szüleim!“. 9. „ Die Eintracht.“ cimü költemény átalakitása vázlat alapján. 10. A mellékmondat röviditése. 11. „Der Knabe im Walde“ cimü olvasmány alapján a függő- és független beszéd. 12. Tollbamondás. „Kaiser Karl in der Schule.“ 13. Fordítás német nyelvre. „Milyen a lelkiismeret?. 14. Hasonhangzásu szavak mondatcsoportokban. 15. Fordítás német nyelvre. „A dunnalud.“ 16. Tollbamondás. „Die Fledermaus.“ 17. Képleges kifejezések alkalmazása. 18. A tavasz leirása.

Tankönyv: Graf Jakab „Nyelvgyakorló“ III. rész.

Történelem. Tanitotta: *Tarjánné Nyeste* Teréz heti 3 órán. A magyar nemzet története a mohácsi vésztől maig. A magyar történettel kapcsolatban, ennek ismertetésébe beleillesztve, az egyetemes történetből: a tengerentúli fölfedezések; — a renaissance művészetének virágzása; — a reformáció; — a Habsburg-ház világhatalma (V. Károly, II. Fülöp); a harmincéves háboru; — XIV. Lajos és a francia műveltség; — a francia forradalom és Napoleon; a gazdasági élet átalakulása a XIX. sz. első felében, különös figyelemmel a legujabb kor műveltségére. Befejezésül: Magyarország alkotmánya, a legfontosabb és legszükségesebb tudnivalókra szoritkozva.

A főbb korszakok jellemzése, a műveltségnek, a társadalmi állapotoknak s ezek körében a nők helyzetének ismertetése.

Tankönyv: Márki—Pallós „Hazai Történelem“ II. rész.

Számtan és mértan. Tanitotta: *Aczélné* Sebe Zsuzsa heti 2 órán. Irásbeli dolgozatra kéthetenkint 1 óra a rendes tanórákon kivül. *a)* A megelőző osztályok tananyaga fontosabb részeinek ismétlése és kibővitése. Kamatszámitás. Kamatnak, tőkének, időnek, kamatlábnak kiszámitása. Kamat keresése a kamattal nagyobbitott tőkéből. Értékpapirok: *a)* állampapirok *b)* részvények. Takarékpénztárak. Takarékbetétek. A váltó s arra vonatkozó számitások. A feladatok tárgyköre főleg: a kereskedelmi és állami életben előforduló egyszerübb viszonyok; a takarékpénztárak és bankok némely számitása. Takarékbetétek, értékpapirszámitás.

A) A kör kerülete és területe. A henger, kúp és gömb felszine és térfogata. A csonka kup és csonka gúla területe és térfogata. A hordó térfogata, szabálytalan testek térfogata.

Tankönyv: Zettner—Magyar „Számtan—mértan“ III. rész.

Természettan. Tanitotta: *Nagy F.* Ödön heti 3 órán. Alapfogalmak: Természet, test, anyag, tulajdonság, tünemény, a term.-tan köre, célja és módszere. Halmaz-állapot. Tömecs-erők. A szilárd testek fajai. Erősség. Tapadás, hajcsövesség. Ált. tulajdonságok. Nehézségi erő, ált. nehézkedés, súly, fajsúly, tömöttség, súlypont, egyensúly. Mozgás sebesség. Erők és azok müködése, mérése. Szabadesés, hajlitás. Inga. Röperő. A mozgás akadályai. Egyszerü gépek. A folyadékok tulajdonságai, felszinképződés, árapály, nyomása, felhajtó erő, uszás, Archimides törvénye, fajsuly és sürüség meghatározása. Közlekedő edények, források, szökőkutak. A légnemű testek tulajdonsága. Légnyomás, légsulymérés. A levegő sürüsitése, ritkitása s az ezeken alapuló készülékek. Léghajózás. A hő fogalma és forrásai, hatása a térfogatra. Hőmérők. Halmaz állapot változás: olvadás, párolgás, forrás, fagyás. Lekötött és kiszabaduló meleg. Telitett gőz. Gőzgépek. Hőközlés: vezetés, sugárzás. Áramlás. Légáramlatok. A körlég páratartalma, nedvmérők. Légköri csapadékok. A fény keletkezése, terjedése. Árnyék, nap, és holdfogyatkozás. A fény erőssége és mérése, visszaverődése, tükrök. Fénytörés, teljes visszaverődés, légtükrözés. Hasáb, a testek szine, szivárvány. Lencsék, fénytani készülékek. Nagyitó, górcső, távcsövek, sötét kamra, büvös lámpa, szem és látás, stereoszkop. A hang keletkezése, nemei, terjedése, visszaverődése, erőssége, magasság és jelleg. Hangszerek. Fül és hallás. Delejesség. A villamosság alaptünemé.iyei, megosztás, feszültség. Villamos gépek. Leydeni palack. Légköri villamosság, villámháritó. Villamáram és hatásai. Elemek. Villaminditás. Villamos készülékek. Mindezek kisérletezés és szemléltetés alapján közöltettek s csak a legfontosabb tünemények és törvények megértéséhez szükséges terjedelemben.

A csillagászati és fizikai földrajz elemei: Égitestek. Láthatár. Tetőpont, talppont. Világtájak. Délvonal, délkör. A föld alakja és nagysága. Ég- és földtengely. Egyenlitő, párhuzamos- és délkörök. Földrajzi szélesség és hosszuság. Az égboltozat látszólagos mozgása. A föld forgása, nappal és éjjel. Napórai nap, csillagnap. Helyi idő. A nap látsz. utja. Állatöv. A föld keringése, a pálya alakja. A földtengely hajlása. Nappalok és éjjelek hossza. Földövek, évszakok. A hold távolsága és méretei, keringése, forgása. Időszámitás, naptár. Naprendszer. Állócsillagok, csillaghalmazok, hullócsillagok, üstökösök.

Tankönyv: Magyar-Képessy „Természettan“.

Egészségtan. Tanitotta: *dr. Fehér* Henrik heti 2 órán. Az egészség és betegség fogalma.

I. Az emberi test ismertetése szemléleti alapon. A sejtek, mint a szerves lények alkotó elemei, a sejtek életműködése. — A mozgás szervei: a csont- és izomrendszer. — A bőr és a nyálkahártyák. — A táplálkozás szervei: az emésztő csatorna; vér és nyirok s keringésük. A légzés, a beszéd szervével. — Az érzés és az érzékszervek; a középponti idegrendszer. — Az ember a különböző életkorban; az élet tartama.

II. Az egészség fentartására vonatkozó ismeretek. A táplálkozás szükségessége és feladata. A tápláló anyagok és szerek. A különböző állati, növényi és ásványi táplálószerek, ugyszintén az élvezeti szerek és hatásuk az ember egészségére. Hamisitásuk.

A táplálék elkészitése a különböző kornak megfelelően, különös tekintettel a csecsemő és gyermek táplálására. A táplálék mennyisége és kielégitő volta. A vegyes táplálkozás szükségessége, a friss élelmi szerek fontossága. Az evőeszközök.

A lakás fontossága és hatása az egészségre. A talaj, a lakóház, épitése és berendezése; a lakás megválasztása. A lakás tisztántartása, szellőztetése, fűtés, természetes és mesterséges megvilágitása.

A ruházkodás, tekintettel az időjárásra. A különböző ruhaszövetek és ruhanemek hatása az egészségre (tulságos és korai füzés, rossz cipő, szoros ruhák stb.)

A test fejlesztése és ápolása a különböző életkorban, főleg a gyermekkorban a bőr, az izomrendszer, az érzésszervek, az agy munkájára való tekintettel. Párhuzam a testi és szellemi munka között. Pihenés, szórakozás és alvás.

III. A betegségek ellen való védekezés. A betegségek oka: öröklés és hajlam, megerőltetés, meghülés fertőző bajok, balesetek, mérgezések. Egyes foglalkozásokból eredő megbetegedések, különös tekintettel a nő munkájára.

A fertőző betegségek oka (bakteriumok és százalékok) és terjedése az egyes nevezetesebb fertőző betegségekkel kapcsolatban, különös tekintettel a gyermekkorban előfordulókra. Küzdelem a fertőző betegségek ellen.

A beteg ápolása, nevezetesen a beteg gyermek ápolása s a nő hivatása az ápolás terén. A kuruzslás. A korházak stb. haszna és szükségessége.

A balesetek és sérülések a mindennapi életben, különösen a gyermekkorban. A gyakoribb mérgezések (bővebben a szesz- és dohánymérgezés). A balesetek és mérgezések elháritása és első kezelése. Házi gyógyszertár.

Tankönyv: Dr. Juba Adolf „Élet és egészségtan".

Háztartási és nevelési ismeretek. Tanitotta: *Krompecher* Berta heti 2 órán. Tájékozódás a nő feladatairól, egyfelől a háztartás, másfelől a gyermeknevelés terén, beszélgetések alakjában.

Ismeretek a háztartás köréből: Az otthon és a család. A háztartás berendezése. A vagyon és jövedelem. A háztartás kiadásai és a költségvetés. A nő házi munkásságának anyagi, szellemi és erkölcsi értéke. A lakás. A lakás megválasztása, beosztása, berendezése tisztántartása és csinositása. A lakás mellékhelyiségei: a cselédszoba, konyha, kamara, pince, padlás stb. Háztartási edények és eszközök. — Fütés és világitás gazdasági szempontból.

Az élelmezés. A tápláló szerek értéke, mennyisége, helyes és izletes elkészitése (amennyiben lehetséges, gyakorlatilag). Az ételsor, tálalás, a terités és felszolgálás. A piac. Az élelmiszerek beszerzése és eltartása.

A ruházat. A felső ruhák. A fehérneműek. A ruházat beszerzése, elkészitése és megóvása gazdasági és esztétikai szempontból. A mosás és vasalás; és áttisztitás.

Takarékosság a háztartásban (idő, pénz, élelem, ruházat) és mértéktartás a szórakozásban. — Munkamegosztás a családban. — A cselédség és a napszámosok. A kert (esetleg könnyebb kerti munkák gyakorlása) — A kert berendezése, termékenyitése. Melegágyak; növények gondozása szaporitása, nemesitése és értékesitése.

A baromfitenyésztéshez szükséges ismeretek. Egyébb házi állatok gondozása.

Ismeretek a nevelés köréből. Az ápolás (testi nevelés) feladatai. Munka és pihenés. Üdülés, szórakozás. Játék. — Az alkalomszerü oktatás tényezői: mese, olvasmány, társalgás. — Teendők az erkölcsi nevelés köréből: a szorgalom, kötelességtudás, igazmondás, engedelmesség erényeinek, a vallásos és hazafias érzületnek meggyökereztetése és ápolása. Gyakorlati utmutatások a gyermekekkel való bánásmódra: szoktatás, példa, parancs és tilalom, jutalom és büntetés, felügyelet.

A szülők és gyámok erkölcsi és törvényes kötelességei a gyermekek iskoláztatása tekintetében. — A család és az iskola együttmüködésének szükségessége; a játszótársak és társadalom befolyása. — Az életpálya megválasztása. — A jól nevelt ember jellemvonásai. — A nevelés munkájának családot, társadalmat és nemzetet összetartó fontossága.

Tankönyv: Sebestyénné Stetina Ilona „Háztart. és nev.-tani ism."

Rajz. Tanitotta: *Nagy F.* Ödön heti 2 órán. *a)* Mértani rajz (régi tanterv). Ismétlés és gyakorlás. Távlati rajzolás és egyenes vonalak, siklapok és egyszerü szögletes testeknek.

b) Szabadkézi rajz (uj tanterv). Növények, gyümölcs, virág, gyümölcs festése természet után. Tervezések: szegély, párna, tálcakendő stb. használati tárgyak: láda, zsámoly, szék stb., továbbá kancsók stb. rajzolása és festése.

Női kézimunka. Tanitotta: *Seidl* Anna heti 3 órán. Egyszerü felső ruha szabása és varrása mértékvétel alapján. Szines himzés és szabadon választható finomabb munkák olcsóbb anyagokból; kisebb kézimunkák montirozása.

Ének. Tanitotta: *Krompecher* Berta heti 1 órán. A megelőző oszt. elméleti anyagának összefoglalása és kibővitése. Technikai gyakorlatok: *a)* létranemek rendszere.

b) Az időegység négyes osztása s az ebből eredő értéknövelések; szünetek. Összetett és vegyes ütemfajok. A magyar ritmus változatosabb képletei.

c) A hangerő módosulásainak változatosabb formái.

Gyakorlatok: másolás, irás, diktálás után, ütem-átalakitás, hanglétra-áthelyezés.

Válogatott két- és háromszólamu dalok éneklése.

Karének heti 1 órán a III. osztállyal együtt.

Tankönyv: Győry—Sztojanovits „Uj magyar lant“ III. r.

Testgyakorlat. Tanitotta: *Strinovich* Lujza heti 1 órán. *a)* Az I., II., III. osztály tananyagának ismétlése mellett, annak nagyobb kiterjedésben és nehezebb összeköttetésben való gyakorlása. Összetett tagszabadgyakorlatok, felvonulások és füzérek.

b) Gyürühintán: függő állásba hátra, előre, jobbra és balra dülés. Korláton: ugrás haránttámaszba. Támlázás előre. Haránttámaszból vetődési kiugrás jobbra, balra, előre és hátra. Bordásfalon: guggolásból a gerincfeszitő, fokozatosan nehezitve. Bomgerendánál hátsó oldalállásból a gerincfeszitő lábujjállásban.

Rendkivüli tantárgyak.

a) Francia nyelv.

A francia nyelvet a rendes tanórák keretén belül tanitotta: *Krompecher* Berta heti 3 órán, két csoportban.

Olvasás tanulás. *Beszédgyakorlatok* a direct módszer szerint, közvetlen szemlélet és képek alapján, az olvasmányokkal kapcsolatban. Az iskola, taneszközök, az otthon, annak berendezése, család, rokonság, kert. Időbeosztás. Időmeghatározás. Idevágó olvasmányok tárgyalása, tartalmuk elmondása francia nyelven, kérdések segitségével. Könnyü ver-

sek, párbeszédek tanulása. A helyes kiejtés gondos és folytonos gyakorlása.

Nyelvtan. Az egyszerü mondat és részei. Névelők; főnevek többes-száma; melléknevek nőneme; fokragozás, fokozási kivételek. Névmások. A birtokviszony kifejezése. A számnevek. Avoir és être, valamint a rendes igék főalakjai. A szórend. A helyesirás gondos gyakorlása.

Irásbeli dolgozatok. 1. Tanult mondatok másolása. 2. Másolás. 3. Tollbamondás: Juliette. 4. Tollbamondás: La soupe. 5. Tollbamondás: La classe. 6. Irás emlékezetből: Je quitte la classe. 7. Fordítás franciára: gyakorlat a névmások helyes alkalmazására. 8. Adott kérdések alapján: Couleurs et formes. 9. Irás emlékezetből: Le petit Louis. 10. Adott kérdések alapján: La division du temps. 11. Tollbamondás: Une enfant bien élevée. 12. Leirás kérdések segitségével: La chambre.

Tankönyv: De Gerando: „A kezdő francia" és dr. Theisz: A francia nyelv elemi tanfolyama.

A tanfolyamon részt vettek és a tanév végén szabályszerüen vizsgálatott tettek: Bárány Anna, Csertán Gizella, Erdős Teréz, Haidekker Sarolta, Hegedüs Klára, Kolompár Mária, Kováts Klára, Polgár Julia, Philipp Mária, Simon Ella, Spitzer Róza, Steiner Zsuzsa, Stocker Erzsébet, Vágó Róza, Weisz Margit, összesen: 15 II. oszt. tanuló.

Bakonyi Mária, Engel Jolán, Galamb Erzsébet Gross Magdolna, Hajnal Mária, Horváth Mária, Jurcza Gizella, Köves Julia, Molnár Angyalka, Ring Sarolta, Simon Klára, Viszt Szidónia, Wareka Emilia, összesen: 13 III. oszt. tanuló.

Freund Lilli, Haidekker Erzsébet, Kacskovics Gabriella, Oláh Judit Simon Emilia, Szabó Piroska, Szén Erzsébet, összesen 7 IV. oszt. tanuló.

b) **Zongora.**

A zongoraoktatást a rendes heti órák keretén kivül teljesitette az intézetben: özv. Takács Lajosné.

Zongoraoktatásban részesült heti 2—2 órán: Barta Erzsébet, Kapotsfy Erzsébet, Wiskovszky Beatrix I. oszt., Gábor Karola, Stocker Erzsébet, Vágó Rózsa, II. oszt., Tankovits Mária III. oszt., Rözge Margit, Schleining Margit, Schmiedeg Ilona IV. oszt., összesen: 10 tanuló.

VI. TANULÓK NÉVSORA.

I. A. és B. OSZTALY.

Aczél Piroska	Kaposvár	Kolozsvári Klára	Kaposvár
Antal Irma	„	Korponay Margit	„
Antal Mária	„	Kulcsár Aranka	„
Baján Eszter	Iloncz	Lakos Etelka	„
Barta Erzsi	Kaposvár	Lengyel Gizella	„
Becker Ida	Somogyjád	Magasi Mária	„
Bernáth Elvira	Kaposvár	Máté Mária	Atala
Biró Ilona	„	Mautner Margit	Döbrököz
Bogyay Alojzia	„	Mayer Mária	Kaposvár
Cseke Etel	„	Molnár Margit	„
Csukly Ilona	„	Orf Mária	„
Egly Róza	„	Pados Gabriella	„
Fehér Anna	„	Pálfy Ilona	„
Fialka Gabriella	Budapest	Polgár Erzsi	„
Fonyó Erzsi	Vajszló	Rechnitzer Irén	Ptakovácsi
Fonyó Gizella	Kaposvár	Regőczy Anna	Kaposvár
Földes Mária	„	Rózsa Erzsi	„
Frank Borbála	„	Schulze Jolán	„
Frank Sarolta	„	Schwarz Julia	Toponár
Fürst Irén	„	Schwarz Mária	Kaposvár
Gábor Gizella	„	Seidl Sarolta	„
Gáspár Ilona	„	Simicz Sarolta	„
Gross Irén	„	Simicz Zsuzsánna	„
Gulyás Irma	Nagybajom	Simon Erzsi	„
Gundy Jolán	Kaposvár	Spiegel Erzsi	„
Hadinger Edit	„	Stetka Sarolta	„
Horváth Gizella	„	Stern Róza	„
Horváth Julia	Geszti	Streit Irma	„
Izsák Erzsi	Kaposvár	Stuffer Róza	„
Jankovics Mária	„	Svastics Irén	„
Jászay Lenke	„	Szarka Margit	„
Jeli Anna	„	Szarka Margit	Dombóvár
Jurasich Róza	„	Török Hermin	Kaposvár
Kacskovics Mária	„	Török Márta	„
Kapotsfy Erzsi	„	Ungár Ilona	„
Kardos Vilma	„	Ungár Margit	„
Keszler Teréz	Felsősegesd	Weisz Olga	Somogytur
Kis Ilona	Kaposvár	Wiskovszky Beatrix	Kaposvár
Klein Erzsi	Simontornya		

Osztályoztatott: 77 tanuló. *Pótvizsgát tehet:* Baumöhl Ilona. *Kimaradtak:* Almássy Teréz, Bata Eszter, Duschel Ida, Fürst Janka, Horváth Ilona, Horváth Róza, Kóta Anna, Löbl Erzsi, Magistris Antónia, Magyar Mária, Müller Ilona, Tautner Irén, Varga Hermin, Wolf Gizella.

Beiratott összesen: 92 tanuló. — Javithat: 11 tanuló. Ismételhet: 7 tanuló. Fölléphet a II. osztályba: 59 tanuló. Pótvizsgát tehet: 1 tanuló. Kimaradt: 14 tanuló.

II. A. és B. OSZTÁLY.

Agid Olga	Kaposvár	Móricz Irén	Kaposvár
Bárány Anna	,,	Móricz Margit	,,
Baudiss Irma	,,	Móricz Mária	,,
Baudiss Pálma	,,	Nagy Erzsi	,,
Csertán Gizella	,,	Nóé Klementin	Igal
Deutsch Róza	Mernye	Philipp Mariska	Budapest
Egly Sarolta	Kaposvár	Polgár Julia	Kaposvár
Erdős Teréz	,,	Reidinger Mária	Somogyvár
Fekete Katalin	Koplalóp.	Schubert Margit	Kaposvár
Földes Margit	Kaposvár	Simon Ella	,,
Gajdi Margit	,,	Söttei Margit	Amerika
Gazda Mária	,,	Spitzer Erzsi	Kaposvár
Grünbaum Margit	,,	Spitzer Róza	,,
Haidekker Sarolta	,,	Stampfer Erzsi	Sárbogárd
Hegedüs Klára	,,	Stein Erzsi	Kaposvár
Iványfy Margit	,,	Steiner Zsuzsa	Gradina
Joó Adél	,,	Stern Margit	Kaposvár
Klein Józsa	Mosdós	Stocker Erzsi	,,
Kolompár Mária	Kaposvár	Svastics Klára	,,
Kovács Anna	,,	Szabó Mária	,,
Kováts Cecilia	Gillapuszta	Thury Gabriella	,,
Kovács Julia	Kaposvár	Ungár Margit	,,
Kovács Klára	,,	Vágó Róza	,,
Kutas Zsuzsi	Taszár	Vasvári Hajnalka	Somogyacsa
Lehner Erzsi	Kaposvár	Wagner Mari	Kaposvár
Lengyel Sarolta	Budapest	Weisz Erzsi	Somogytur
Lőrincz Irén	Zamárdi	Weisz Ilona	Kaposvár
Lőwy Margit	Kaposvár	Weisz Margit	Csombárd
Luttor Anna	,,	Weisz Vilma	Kaposvár

Osztályoztatott: 58 tanuló.

Kimaradtak: Bajóti Erzsi, Beke Janka, Csörsz Ilona, Fodor Margit, Gábor Karola, Mautner Róza, Sóhr Irén, Weil Olga, Weisz Erzsi.

Beiratott összesen: 67 tanuló.

Javithat: 7 tanuló. Ismételhet: 5 tanuló. Fölléphet a III. osztályba: 46 tanuló. Kimaradt: 9 tanuló.

III. OSZTÁLY.

Antoni Erzsi	Kaposvár	Lengyel Ilona	Kaposvár
Bakonyi Mária	„	Lukács Irén	„
Bárdos Irma	„	Magasi Elvira	„
Cziff Mária	„	Mihály Janka	Várda
Déghy Mária	„	Molnár Angyalka	Kaposvár
Engel Jolán	Amerika	Przybilla Irén	„
Finta Irén	Kaposvár	Ring Sarolta	„
Fischer Dóra	„	Schulze Margit	„
Galamb Erzsi	„	Seidl Ida	„
Gross Magdolna	„	Simon Klára	„
Hajnal Mária	„	Somogyi Etelka	„
Halmos Erzsi	„	Streit Julia	„
Hausner Margit	Somogyszob	Szarka Gizella	Dombóvár
Hayden Erzsi	Kaposvár	Tankovits Mariska	Kaposvár
Hegyi Katalin	„	Tóth Irén	„
Herman Margit	„	Ungár Irén	„
Horváth Mária	„	Vadász Irén	„
Juracsics Hajnalka	Focsa	Viszt Szidonia	„
Jurcza Gizella	Kaposvár	Wareka Emma	„
Kolosvári Ilona	„	Weisz Mari	„
Köves Julia	„	Wippelhauser G.	„

Osztályoztatott: 42 tanuló.

Kimaradtak: Bárdos Katalin, Hirsch Margit, Simicz Irén, Kovács Ida.

Beiratott összesen: 46 tanuló.

Javithat: 6 tanuló. Ismételhet: 1 tanuló. Fölléphet a IV. osztályba: **35 tanuló.** Kimaradt: 4 tanuló.

IV. OSZTÁLY.

Auerhamer Márta	Felsőleperd	Plander Anna	Nagykanizsa
Babóchay Alexa	Kaposvár	Pleheisz Irma	Kaposfüred
Bereczky Elvira	Tüskesztpéter	Ring Jolán	Kaposvár
Bogyay Mariann	Kaposvár	Rözge Margit	Pécs
Braun Anna	,,	Schlägel Irma	Kaposvár
Francz Mária	,,	Schleining Margit	,,
Fraszt Anna	,,	Schlotter Karolin	,,
Freund Lilli	Budapest	Schmideg Ilona	Várpalota
Fridmann Róza	Kaposvár	Schwarz Margit	Kaposvár
Fürst Margit	,,	Simon Emilia	,,
Haidekker Erzsi	,,	Sprenger Mária	,,
Kacskovics Gabr.	,,	Szabó Ilona	,,
Klaszek Etelka	,,	Szabó Piroska	,,
Kovács Ida	,,	Szén Erzsi	,,
Kundicz Erzsi	,,	Tautner Ilona	,,
Löbl Erzsi	,,	Ujváry Jolán	,,
Oláh Judit	,,	Weisz Erzsi	Gyalán

Osztályoztatott: 34 tanuló.

Beiratott összesen: 34 tanuló

Javitóvizsgát tehet: 1 tanuló. Felsőbb intézetbe, vagy tanfolyamokra mehet: 33 tanuló.

MAGÁNTANULÓK.

I. osztály.		Krausz Mária	Gálosfa
		Weisz Mariska	Kaposvár
Engel Margit	Nagybábony		
Gréczy Róza Irén	Böhönye		
Pápay Mariska	Hetes	*III. osztály.*	
		Boháts Gizella	Kaposvár
I. és II. osztály.		Márkus Erzsi	Szárszó
		Mayer Ida	Böhönye
Latka Erzsi	Kaposvár	Ring Erzsi	Osztopán
Spitzer Erzsi	,,		
		IV. osztály.	
II. osztály.			
		Kertész Erzsi	Kaposvár
Bodánszky Margit	Cseberki		

Osztályoztatott: 13 tanuló.

Javithat: 3 tanuló. Felsőbb osztályba léphet: 10 tanuló.

ÖSSZEGEZÉS.

Beiratott össesen	**252**	tanuló.
Kimaradt	27	tanuló.
Osztályoztatott	224	tanuló.
Pótvizsgát tehet	1	tanuló.

Javithat	28	tanuló.
Ismételhet	13	tanuló.
Felsőbb osztályba léphet	183	tanuló.
Osztályoztatott összesen	**224**	tanuló.

VII.

STATISZTIKAI ADATOK.

A) Általános áttekintés.

I. A tanulók számának alakulása	Rendes tanulók					Magántanulók					Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen	
Beiratott az év elején	90	67	44	34	235	2	4	2	1	9	244
Évközben jött	2	—	2	—	4	1	1	2	—	4	8
Összesen:	92	67	46	34	239	3	5	4	1	13	252
Kimaradt	14	9	4	—	27	—	—	—	—	—	27
Tanulók száma az év végén	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225
Vizsgálatot nem tettek (Pótvizsgát tehetnek)	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Osztályoztatott	77	58	42	34	211	3	5	4	1	13	224

II. A szülők társadalmi állása	Rendes tanulók az isk. év végén					Vizsgát tett magántanulók					Összesen	Kimaradt	Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen			
á) Őstermelő:													
Nagybirtokos vagy bérlő	—	3	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
Középbirtokos vagy bérlő	—	1	—	—	1	—	1	1	—	2	3	—	3
Kisbirtokos vagy bérlő	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Kisbirtokos vagy bérlő — napszámos	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Kertész, halász, állattenyésztő, feles majoros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági tisztviselő	1	4	—	1	6	—	1	1	—	2	8	—	8
Egyéb segédszemély	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
b) Iparos vagy bányász:													
Nagyiparos	5	2	1	3	11	—	1	—	—	1	12	—	12
Kisiparos	14	12	6	9	41	1	1	1	—	3	44	3	47
Ipari tisztviselő	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Egyébb segédszemély	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	3	—	3
c) Kereskedő, vállalkozó: (hitelügyekkel és közlekedéssel fogl.													
Nagykereskedő vagy vállalkozó	3	—	3	1	7	—	—	—	1	1	8	—	8
Kiskereskedő vagy vállalkozó	6	8	3	2	19	—	—	—	—	—	19	3	22
Keresk. vagy közl. tisztviselő	10	3	4	6	23	—	1	—	—	1	24	7	31
Egyéb segédszemély	6	5	6	1	18	—	—	—	—	—	18	—	18

II. A szülők társadalmi állása.	Rendes tanálók az isk. év végén					Vizsgát tett magántanulók					Összesen	Kimaradt	Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen			
d) Közszolgálatbeli és másféle értelmiségi:													
Köztisztviselő (áll., várm., közs., egyház) vagy közhivatalban alkalmazott díjnok	9	7	7	1	24	1	—	—	—	1	25	5	30
Pap	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Tanár, tanító	1	—	2	1	4	1	—	—	—	1	5	1	6
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész, stb.) önálló, tisztviselő vagy díjnok	6	3	1	4	14	—	—	—	—	—	14	2	16
Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Katonatiszt	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	3
Katonaaltiszt	2	1	1	1	5	—	—	—	—	—	5	—	5
Különböző vagy közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágakban dolgozó napszámos	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2
Tőkés, járadékos, háztulajdonos	4	2	1	3	10	—	—	—	—	—	10	—	10
Nyugdijas tisztviselő, vagy más értelmiségi	3	2	1	—	6	—	—	1	—	1	7	2	9
Nyugdijas altiszt, szolga vagy munkás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magánzó eltartásos	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	3
Egyéb vagy ismeretlen foglalkozásu	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	3	1	4
Árvaházi, szeretetházi tanulók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252
III. Illetőség.													
Helybeli	64	42	37	26	169	—	3	1	1	5	174	22	196
Somogymegyei	8	11	2	2	23	3	2	3	—	8	31	3	34
Más megyéből	6	5	3	6	20	—	—	—	—	—	20	2	22
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252
IV. Életkor (beiratáskor 1911. IX. 1.)													
10 éves, született 1902	30	—	—	—	30	1	—	—	—	1	31	7	38
11 „ „ 1901	27	20	1	—	48	2	3	—	—	5	53	5	58
12 „ „ 1900	20	20	11	—	51	—	—	3	—	3	54	9	63
13 „ „ 1899	1	12	15	17	45	—	2	1	1	4	49	3	52
14 „ „ 1898	—	4	12	14	30	—	—	—	—	—	30	2	32
15 „ „ 1897	—	2	1	1	4	—	—	—	—	—	4	—	4
16 „ „ 1896	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1
16 évtől 19-ig	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	3	1	4
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252

A helybeliek közül	Rendes tanulók az isk. év végén					Vizsgát tett magántanulók					Összesen	Kimaradt	Összesen
	I.	II.	III.	IV.	össze-sen	I.	II.	III.	IV.	össze-sen			
Mindennapi tanköteles	48	16	1	—	65	—	1	—	—	1	66	10	76
Ismétlő tanköteles	16	25	34	23	98	—	2	1	1	4	102	12	114
Tanköteles koron felül	—	1	2	3	6	—	—	—	—	—	6	—	6
Összesen:	64	42	37	26	169	—	3	1	1	5	174	22	196
A vidékiek közül:													
Mindennapi tanköteles	9	4	—	—	13	3	2	—	—	5	18	2	20
Ismétlő tanköteles	5	11	4	8	28	—	—	3	—	3	31	3	34
Tanköteles koron felül	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Összesen:	14	16	5	8	43	3	2	3	—	8	51	5	56
Összesen:													
Mindennapi tanköteles	57	20	1	—	78	3	3	—	—	6	84	12	96
Ismétlő tanköteles	21	36	38	31	126	—	2	4	1	7	133	15	148
Tanköteles koron felül	—	2	3	3	8	—	—	—	—	—	8	—	8
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252
V. Vallás.													
Római katholikus	49	29	29	20	127	1	1	2	—	4	131	12	143
Református	5	3	4	2	14	1	—	—	—	1	15	3	18
Ág. ev.	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	3
Izraelita	22	26	9	12	69	1	4	2	1	8	77	11	88
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252
VI. Anyanyelv.													
Magyar	77	57	41	34	209	3	5	4	1	13	222	27	249
Német	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Horvát	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252
VII. Nyelvismeret.													
Csak magyarul beszél	63	47	36	23	169	3	3	3	1	10	179	19	198
Magyarul és németül	14	11	5	11	41	—	2	1	—	3	44	7	51
Magyarul, olaszul és horvátul	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Magyarul és horvátul	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Magyarul és olaszul	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225	27	252

VIII. Előtanulmány.	Rendes tanulók az isk. év végén					Vizsgát tett magántanulók					Összesen	Kimaradt	Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen			
Az alsóbb osztályból lépett fel	—	42	35	25	102	—	2	2	1	5	107	8	115
Javító vizsga után lépett fel	—	4	2	6	12	—	—	—	—	—	12	1	13
Osztályt ismételt	13	4	2	2	21	—	—	—	—	—	21	2	23
Más polgári iskolából jött	—	8	3	1	12	—	1	2	—	3	15	3	18
A helybeli áll. elemi iskolákból	26	—	—	—	26	—	1	—	—	1	27	6	33
A helybeli zárdai el. iskolából	15	—	—	—	15	—	—	—	—	—	15	4	19
A helybeli izr. elemi iskolából	8	—	—	—	8	—	1	—	—	1	9	1	10
Vidéki elemi iskolákból	16	—	—	—	16	3	—	—	—	3	19	2	21
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	215	27	252
IX. Tandijfizetés.													
Fizető	70	51	34	31	186	3	4	4	1	12	198	27	225
Féltandij alól felmentve	8	7	8	3	26	—	1	—	—	1	27	—	27
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	212	27	252
X. Iskolai tankönyvekkel ellátottak részben vagy egészen	27	9	16	8	60	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Ifj. könyvtári forgalom.													
Hány heti kiosztás	12	12	12	12	48	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiosztott könyvek száma	951	258	463	375	2047	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Ujraoltatott.													
Tanév elején az iskolában	48	37	3	2	90	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Mulasztások. (osztályozott tanulók)													
Mulasztó tanulók száma	71	57	39	33	200	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyszer sem mulasztott	6	1	3	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—
Az ig. mulasztott órák száma	2707	2921	1464	1216	8308	—	—	—	—	—	—	—	—
Igazolatlan mulasztás	—	8	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
XIV. A mulasztások oka.													
Toroklob	11	11	3	4	29	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiütés	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Vörheny	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Szemgyulladás	—	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Vérszegénység	6	5	4	8	23	—	—	—	—	—	—	—	—
Hörghurut	2	5	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Kisebb bajok és családi körülm.	30	18	19	9	76	—	—	—	—	—	—	—	—
Külön ünnepek	8	2	3	5	18	—	—	—	—	—	—	—	—
Orvosi eltiltás	14	12	7	6	39	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	71	57	39	33	200	—	—	—	—	—	—	—	—

XV. Felmentés.	Rendes tanulók az isk. év végén					Vizsgát tett magántanulók					Összesen	Kimaradt	Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen			
Ének alól	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	3	—	—
Női kézimunka alól	10	10	11	9	40	1	2	3	—	6	46	—	—
Szabadkézi rajz alól	2	8	7	8	25	1	2	2	—	5	30	—	—
Testgyakorlás alól	4	4	—	1	9	—	—	—	—	—	9	—	—
Felmentett tanulók száma:	12	13	11	8	44	1	2	3	—	6	50	—	—

XVI. Magaviselet.													
Dicséretes	15	16	11	12	54	—	—	—	—	—	—	—	—
Jó	45	34	23	15	117	—	—	—	—	—	—	—	—
Türhető	12	7	8	7	34	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabálytalan	5	1	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	77	58	42	34	211	—	—	—	—	—	—	—	—

XVII. Előmenetel.	Rendes tanulók					Magántanulók					Összesen
	I.	II.	III.	IV.	összesen	I.	II.	III.	IV.	összesen	
Általános kitünő	3	—	3	1	7	—	—	—	—	—	7
„ jeles	6	8	5	8	27	—	2	1	—	3	30
„ jó	23	19	13	12	67	3	—	1	—	4	71
„ elégséges	27	19	14	12	72	—	—	2	1	3	75
Kielégitő osztályzat összesen:	59	46	35	33	173	3	2	4	1	10	183
Elégtelen 1 tantárgyból	1	5	6	1	13	—	2	—	—	2	15
„ 2 „	6	2	—	—	8	—	1	—	—	1	9
„ 3 „	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Javithat összesen:	11	7	6	1	25	—	3	—	—	3	28
Ismétlésre utaltatott	7	5	1	—	13	—	—	—	—	—	13
Nem osztályoztatott (vizsgálatot nem tett)	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Összesen:	78	58	42	34	212	3	5	4	1	13	225

B) **A rendes tanulókra vonatkozó főbb adatok %-okban.**

A rendes tanulók száma		felvétetett	239
		kimaradt*	11% 27
		osztályoztatott	88% 211
Vallásuk		római kath.	58% 139
		reform.	7% 17
		ág. ev.	1 % 3
		izr.	34% 80
Illetőségük		helybeli	80% 191
		vidéki	20% 48
Előmenetelük		általános kitünő	3% 7
		általános jeles	13% 27
		általános jó	32% 67
		általános elégséges	34 % 72
		elégtelen 1 tárgyból	6% 13
		elégtelen 2 tárgyból	4% 8
		elégtelen 3 tárgyból	2% 4
		ismétlésre utasittatott	6% 13
Összesen		fellsőbb osztályba léphet	82% 173
		javitó vizsgálatot tehet	12% 25
		osztályt ismételhet	6% 13

* *A betegség miatt pótvizsgára utalt tanulót nem számítva*

C) A tanulás eredményének kimutatása.

Rendes tanulók.

Osztály	Az osztályozott tanulók száma	Érdemjegyek	Tantárgyak: Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Állattan és növénytan	Vegy- és ásv.-tan	Természettan	Élet- és egészségtani ismeretek	Háztartási és nevelési ismeretek	Számtan és mértan	Szabadkézi rajz	Szépírás	Női kézimunka	Ének	Testgyakorlat	Francia nyelv	Észrevétel
I.	77 rendes tanuló	1	16	3	4	—	6	5	—	—	—	—	—	10	2	12	9	8	—	Szabadkézi rajz alól 2 — női-munka alól 10 — testgyakorlás alól 4 tan. felmentve.
		2	21	7	7	—	11	4	—	—	—	—	9	17	19	16	11	21	—	
		3	21	34	20	—	20	17	—	—	—	—	13	30	44	26	38	33	—	
		4	17	24	34	—	31	40	—	—	—	—	42	18	11	13	17	11	—	
		5	2	9	12	—	9	11	—	—	—	—	13	—	1	—	2	—	—	
II.	58 rendes tanuló	1	19	3	8	—	1	3	—	—	—	—	1	4	4	9	7	13	3	Szabadkézi rajz alól 8 — női-munka alól 10 — testgyakorlás alól 4 tan. felmentve.
		2	23	9	10	—	6	8	—	—	—	—	4	21	17	11	11	11	4	
		3	12	31	19	—	24	17	—	—	—	—	11	19	27	19	24	24	2	
		4	3	12	15	—	22	24	—	—	—	—	32	5	10	9	16	6	6	
		5	1	3	6	—	5	6	—	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	
III.	42 rendes tanuló	1	19	7	2	7	5	—	6	—	—	—	2	4	—	7	11	15	5	Szabadkézi rajz alól 7 — női-munka alól 11 tan. felmentve.
		2	11	5	7	10	6	—	5	—	—	—	5	12	—	11	13	8	4	
		3	10	14	6	12	18	—	13	—	—	—	13	14	—	11	7	17	2	
		4	2	15	23	12	12	—	17	—	—	—	20	4	—	2	11	2	2	
		5	—	1	4	1	1	—	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	
IV.	34 rendes tanuló	1	17	9	2	11	—	—	—	4	2	14	1	6	—	11	12	10	3	Szabadkézi rajz alól 8 — női-munka alól 9 — testgyakorlás alól 1 — ének alól 3 tan. felmentve.
		2	8	8	2	7	—	—	—	8	10	5	5	11	—	6	10	10	—	
		3	5	12	15	10	—	—	—	14	15	4	10	6	—	7	7	12	2	
		4	4	5	15	6	—	—	—	8	7	11	18	2	—	1	2	1	2	
		5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	

A francia nyelv, mint rk. tantárgy tanulásában 35 tanuló vett részt.

VIII.

KIMUTATÁS.

Az 1912—913. tanévben készitett női kézimunkákról.

Osztály	Hány tanuló	Készített darabok száma	Anyag értéke K.	Anyag értéke f.	Munka értéke K.	Munka értéke f.	Összes értéke K.	Összes értéke f.	Jegyzet
I. A.	38	90	199	35	315	85	515	20	5 tanuló felmentve
I. B.	32	68	134	95	275	20	410	15	5 „ „
II. A.	27	87	192	21	297	—	489	21	3 „ „
II. B.	21	51	149	55	235	27	384	82	7 „ „
III.	32	96	256	37	390	40	646	77	11 „ „
IV.	25	90	361	92	450	—	811	92	9 „ „
Összesen	175	482	1294	35	1963	72	3258	07	40 tan. felmentve

Jegyzet. A gyakorlati és különösen az egyszerübb polgári életben szükséges kézimunkák előtérbe lépnek a divatnak alávetett munkákkal szemben, amelyek inkább az izlés és kézügyesség fejlesztése végett tanitandók.

A kézimunkákon alkalmazandó rajzokon és diszitésekben első sorban magyar művészi motivumok alkalmaztatnak és az izléses kivitelre gond fordittatik.

A kézimunkáknál használt anyagok minőségével, előállitásuk módjával és a beszerzési forrásokkal a tanulók megismertetnek. Itt is a célszerüség, gyakorlatiasság és a gazdálkodás irányadó.

A honi gyártmányokat elsőbbség illeti. A tanulók a IV. osztályban a gépvarrást is gyakorolják.

IX.

A szülők tájékoztatása.

A) Rendes tanulókra nézve.

Az iskolai év szeptember 1-től a következő év junius hó végeig tart. A tanulók felvétele és beirása szeptember hó első napjaiban eszközlendő.

Rendes tanulók felvétele. *A polg. leányisk.* I. osztályába csak oly tanuló vétetik fel: *a)* ki életének legalább 10. évét betöltötte; *b)* kinek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit elemi iskolai bizonyitvány vagy ennek hiányában felvételi vizsga utján igazolja. Ezen vizsgálat dijmentes. (1893—18547. sz. a. miniszteri rendelet.)

Rendes tanulók tanév közben magánvizsgálat alapján felsőbb osztályba nem léphetnek.

Magántanuló felvételi vizsgára nem bocsátható. (1893—5155.)

A polg. leányiskola II., III. és IV. osztályába a tanulók megfelelő polgári és felsőbb leányiskolai bizonyitvány alapján vétetnek fel.

Az elemi és felső népiskola, valamint polgári iskolák tanterveiben egymáshoz viszonyitva lényeges eltérések vannak: azért a más fokozatu iskolákból átlépő tanulók tantárgykülönbözeti vizsgára köteleztetnek.

E helyt felhivandó a t. szülők figyelme arra, hogy a polg. leányiskolába való átlépésre a legalkalmasabb időpont az elemi népiskola IV. osztályának sikeres elvégzése, mert e kétnemü iskola tantervkülönbözete és a tananyag különböző feldolgozása, illetve a gyermek előtanulmányainak hézagossága folytán, a felsőbb osztályokba lépve át, még a középszerüség mértékét is alig birja elérni. S miután az oktatás sikerének egyik lényeges feltétele a növendékek megfelelő előképzettsége és a tanterv is a tanulók bizonyos foku tanultságára lévén alapitva: a felvételi vizsgálatoknál teljes szigor alkalmazandó. (1893. évi VII/25-én kelt miniszteri rendelet 12. §.)

Ezen tantárgykülönbözeti vizsgánál a polg. leányiskola uj tanterve irányadó. És pedig az elemi isk. V. osztályából a polg. isk.

II. avagy az elemi iskola VI. osztályából a III. osztályba átlépő tanulók a magyar-, és német nyelvből, földrajz-, szám- és mértan-, állat- és növénytan-, rajz-, nőimunkából, **a polg. leányiskola I., illetve II. osztályában megkivántató terjedelemben tartoznak vizsgát tenni.**

A tantervkülönbözeti vizsga tárgyanként 4 koronával dijazandó s csak ezen vizsgálat sikeres letétele után léphet az illető a polg. leányiskola megfelelő felsőbb osztályába. (1900. 40.863.) A tantervkülönbözeti vizsgálat engedélyezéseért augusztus hó 15-éig kell folyamodni. A szabályszerüen felszerelt kérvény igazgató cimén adandó be.

Beiratáskor a tanuló szülője vagy helyettese kiséretében köteles megjelenni.

Bemutatandó: **a keresztlevél, illetve születési bizonyitvány, iskolai és oltási,** esetleg **ujraoltási bizonyitvány.** Ugyanis az 1887. évi XXII. törvénycikk 4. és 5. §-a értelmében minden tanuló igazolni tartozik, hogy élete 12. évének betöltése előtt ujraoltatott, vagy 5 éven belül sikeresen be volt oltva, avagy valóságos himlőt állott ki. Az ujraoltási bizonyitvány hiányában azon tanulók, kik ujraoltásukat szeptember hó 15-ig nem igazolják, szeptember havában az iskolában oltatnak be.

A polg. leányisk. négy osztályában felvételi és tandij cimén 47 K. 60 f. fizetendő. Beiratáskor minden rendes tanuló 27 K. 60 fillért, — február havában 20 koronát fizet.

A tandijfizetés osztályonként és csak a hivatalból kitüzendő napon a fizetési igazolvány felmutatása mellett teljesithető.

A beiratási határidőtől számitandó 10 nappal később jelentkező tanulók csak a késedelem okát hitelesen igazoló bizonyitvány alapján vétetnek fel. **Az ezen határidőn tul jelentkezők a kir. Tanfelügyelőség engedélye alapján vehetők fel, ha az illetők az időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli vizsgán igazolják.**

A felvételt az összes tanulókra nézve az igazgató teljesiti, az egyes osztályok beirását pedig az illető osztályfőnök végzi, kinél a tanuló az igazgató által kiállitott felvevő-jegyet bemutatja.

A tanuló okmányai a tanév végeig, illetve a tanulónak az intézetből való távozásáig igazgató irattárában maradnak.

A tanuló évközbeni kimaradása a szülők által szóban, vagy irásban igazgatónál bejelentendő.

A tanév a tanulmányok szempontjából 2 időszakra oszlik. Az I. időszak a tanév kezdetétől január 31-éig, a II. időszak február 1-től a tanév végeig tart.

A rendes heti szüneteken kivül szünnapok: általában a vasárnapok és közünnepek; a karácsonyi szünidő december 24-től január 2-ig bezárólag, a husvéti szünidő virágvasárnaptól husvét utáni keddig bezárólag; a pünkösdi szünidő 4 napig tart. Tanitási szünet a király Ő felsége nevenapja, a koronázás évfordulója, november hó 19., április hó 11., egy májusi nap és az igazgató által külön-külön adható 3 szünnap.

Az iskola belső vezetésében az 1885. évi 32561. sz. a. miniszteri rendelettel kiadott „Felsőbb leányiskolai rendtartás“ szolgál alapul, mely az 1893. évi 18549. sz. a. miniszteri rendelettel az állami és áll. s. közs. polg. leányiskolákra nézve kötelezővé tétetett.

A nevelés-oktatásnál az 1908. év május hó 20-án 40483. sz. a. kelt miniszteri rendelettel kiadott polg. leányiskolai tanterv szolgál zsinormértékül.

Az egyes tantárgyak tanulása alól való felmentés iránti kérvények legkésőbb szeptember hó 15-ig igazgatónál nyujtandók be. **Mindennemű kérvény bélyegmentes, ha hiteles szegénységi bizonyitvány van csatolva; ellenkező esetben bélyegköteles.**

Az 1889. évi 56130. sz. a. miniszteri rendelet értelmében a rajz **gyakorlati része,** a szépirás, torna és női kézimunka alól való felmentésnek csupán testi hiba okából lehet helye. **Ideiglenesen igazgató, az egész tanév tartamára pedig kir. Tanfelügyelő adja meg iskolaorvos javaslata alapján a felmentést.**

Az ének alóli felmentés csak a **gyakorlati részvételre** vonatkozik, de a felmentettek oly végből, hogy az ének elméletében bizonyos foku biztosságra tegyenek szert és ami az énektanitás főcélja, hogy hallásuk szerve a lélek működését nemesitő képzés teljes hiányával ne maradjon, kötelesek az énekórákon rendesen jelen lenni.

A torna és női kézimunka alól való felmentésnél szükséges, hogy kimondassék, vajjon az illető tantárgy egész körére, avagy csak valamely részére vonatkozik-e a felmentés.

A felmentés mindenkor a folyó tanévre szól.

Rendkivüli tárgyak: Francia nyelv és zene (zongora). Kik azonban egyik vagy másik rendkivüli tantárgy tanulására jelentkeznek, kötelesek a tanitásban az egész tanéven át résztvenni. *A zongora tanulását a polg. leányisk. I., a francia nyelv tanulását csak II. osztályu tanulók kezdhetik meg.*

A szülők január 31-én gyermekeik magaviseletéről, szorgalmáról és a tantárgyakban tanusitott előmeneteléről értesitvény-, az év végén bizonyitvány által tudósittatnak. A szükséghez képest okt., dec., márc. és május közepén a tanulók megintetnek. A tanulók kötelesek

ugy a félévi értesitőt, mint az intőket illetve „Értesitő-könyvecskét“ a szülők aláirásával ellátva, kitüzött határidőben osztályfőnek beszolgáltatni.

A vizsgálati szabályzatnak 1900—40863. sz. a. min. rendelettel való módositása folytán az osztályzatok csak a nyilvános vizsga után állapitandók végérvényesen meg. A vizsgálati felelet az érdemjegy megállapitására befolyással van.

A tanulók osztályzatainak megállapitására a következő érdemjegyek szolgálnak:

a) az erkölcsi magaviselet jelölésére: 1 = dicséretes; 2 = jó; 3 = türhető; 4 = szabálytalan; 5 = rossz.

b) a szorgalomra nézve: 1 = kitartó; 2 = kellő; 3 = változó; 4 = hanyatló; 5 = csekély.

c) az előmenetelre vonatkozólag: 1 = kitünő; 2 = jeles; 3 = jó; 4 = elégséges; 5 = elégtelen.

d) az irásbeli dolgozatok külső alakjára nézve: 1 = csinos; 2 = tiszta; 3 = rendes; 4 = türhető; 5 = rendetlen.

A magaviselet utolsó fokozatu érdemjegyéhez a bizonyitványban kitétetik az ok is, mely miatt a tanuló az érdemjegyet kapta.

Az eredeti évi bizonyitvány kiállitása dijmentes.

Bizonyitvány-másodlat kiállitásáért 2 korona fizetendő.

A bizonyitvány-másodlatot igazgató állitja ki az anyakönyv alapján s kiállitásának csakis az eredeti elvesztése esetén van helye.

Az évzáró vizsgálatok befejezésével tartandó hálaadó Istentisztelet és záróünnepélyről a tanulók csak előzetes igazgatói engedély esetében maradhatnak távol. Ép ugy kötelező a helyi tanulmányi kirándulások, ismeretterjesztő felolvasások és iskolai hangversenyeken való résztvétel is, megjegyezve, hogy a tanulók nyilvános szereplése csakis az iskola által rendezett ünnepélyeken engedhető meg. **Rendes tanulók nem lehetnek az iskolán kivül álló társulatoknak tagjai vagy tanfolyamok látogatói.**

Az ifjuság nevelésében és a rend fentartásában az intézet „Rendtartási és fegyelmi szabályzata“ irányadó.

A rendtartás és fegyelmi szabályzat egy-egy példányát minden uj növendék és annak szülője megkapja, melynek betartása minden tanulóra nézve kötelező. Ezen szabályok a tanév elején minden osztályban felolvastatnak s koronként osztályfőnökök által felujittatnak. A rendtartási és fegyelmi szabályzat nem ismerése nem szolgálhat a vétség elkövetésénél mentségül s a tanulókra nézve kötelező általában véve mind az amit az iskola időközönként elrendel vagy eltilt.

A tanintézet célja lévén a tanulók értelmi és erkölcsi kifejlődését eszközölni, a tanári kar figyelmét, sőt amennyire lehet, felügyeletét kiterjeszti a tanulóknak iskolán kivüli magaviseletére is. Ezért a tanulók bármely illetlenségért felelőséggel tartoznak a tanári karnak, illetőleg az iskolai hatóságnak és általában az iskolában nem töltött időben is az iskolai törvények alatt állanak.

A rendtartási szabályzat bármely pontjának áthágása büntetést von maga után.

A tanulók mulasztásának igazolásánál az 1885. évi augusztus hó 25-én 33561. sz. a kiadott miniszteri rendelet következő pontjai szolgálnak zsinormértékül:

45. §. Hanyagságból egyetlen tanórát sem szabad elmulasztani.

46. §. Ha a növendéket oly betegség éri, mely miatt előreláthatólag több napig kénytelen az iskolát elmulasztani, *a szülők kötelessége erről az igazgatóságnál azonnal jelentést tenni, mely alkalommal a betegség neme s a kezelő orvos neve is bejelentendő.* Ha a növendék valamely ragályos bajban (valóságos himlő, bárány himlő, skarlát, kanyaró, diphteritis, szamárhurut, rüh, egyiptomi szembaj) szenvedett volna, **felgyógyulás után az iskolába csakis ugy léphet ismét be, ha teljes felgyógyulását s ragálymentességét kezelő orvos által kiállitott s a hatósági orvos által is láttamozott bizonyitvánnyal előbb az igazgatónál igazolja.** A szülők vagy gyámok kötelesek a növendékeket az iskolától azon esetben is távol tartani, ha azok odahaza ragályos betegségben levőkkel érintkezésbe jöttek. Ily esetben is csak fentebb emlitett orvosi bizonyitvány bemutatása mellet jöhet a növendék ismét az iskolába.

47. §. Ha pedig a mulasztás előre nem látott akadály miatt történt, első iskolába menetelkor köteles a tanuló az osztályfőnöknél elmaradását szülőjétől vagy annak helyettesétől (betegség esetén a betegség nemének megnevezése mellett az orvostól) hozott bizonyitvánnyal igazolni. A benyujtandó bizonyitványokra vonatkozólag megjegyzendő, hogy azok mindig hivatalos formában s magyarul legyenek kiállitva. Névjegyre irt tudósitások, vagy bizonylatok nem fogadtatnak el.

48. §. Előre látható akadály esetén, *ha a mulasztás egy napnál tovább nem tart,* az osztályfőnöknél, *azontul az igazgatónál tartozik engedélyt kieszközölni a növendék,* de mindig szüleinek, vagy azok helyettesének irásbeli, vagy személyesen előadott kérelmére.

51. §. Az igazolatlan iskolamulasztások azonkivül, hogy a bizonyitványban kitétetnek, a magaviselet jelzésére befolyással birnak.

Ha valamely növendék igazolatlanul, habár szakadozottan, annyi

órát mulaszt el egy tanév alatt, mennyi egy heti tanóráinak összege, a tanintézetből kilépettnek tekintetik.

Háromszori késönjövetel után a tanulók megintetnek, eredménytelenség esetén pedig megrovatnak.

Tandijmentesség. Az 1906. évi 48316. sz. a. kelt miniszteri rendeletek értelmében az I. félévi illetékek beiratáskor lefizetendők.

Tandijkedvezmény- és tankönyvsegélyért folyamodhatnak azon hatóságilag igazolt szegény, de **„jó“ magaviseletü** tanulók, kik *benyujtandó kérvényükhöz* legalább **„jó“,** azaz oly iskolai bizonyitványt mellékelnek, melyben — szépirást, éneket és testgyakorlatot nem számitva — **egynél több elégséges osztályzat nem foglaltatik.** (95439/1900. szám alatt kelt miniszteri rendelet.) A teljes tandijmentesség kedvezménye a városi képviselőtestület 1903. évi február hó 9-én hozott 11666. szám alatti határozatával beszüntettetett. **Az I. félévben egy tanuló sem tarthat tandijmentességre igényt.** Első osztályu tanulók csak korlátolt számban részesülhetnek tandijkedvezményben; egy családból egynél több tanuló egyáltalában nem részesithető tandijmentességben.

Kérvényező csak a tanuló szülője, vagy annak helyettese lehet.

A kérvényhez csatolandó: *a)* iskolai bizonyitvány az előző tanévről; *b)* egy évnél nem régibb keletü szegénységi, vagy vagyontalansági bizonyitvány. A tanügy terén működő szülők és állami tisztviselők gyermekei a szegénységi bizonyitvány csatolása nélkül hivatalból is felmenthetők a tandijfizetés alól, *ha előmenetelük és magaviseletük a tandijmentességre vonatkozó feltételeknek megfelel.* (1892—43072.)

Ugyancsak igényt tarthatnak tandijkedvezményre az 1905. évi 8005. sz. a. miniszteri rendelet értelmében a m. kir. honvédség, csendőrség, cs. és kir. közös hadseregben és haditengerészetben szolgáló altisztek jó magaviseletü és megfelelő előmenetelt tanusitó gyermekei.

Hanyag, vagy rossz magaviseletü tanulóktól a tandijmentesség kedvezménye évközben megvonandó.

Javitóvizsgálat alapján belépő tanulók és ismétlők tandijmentességre nem tarthatnak igényt.

Javitóvizsgára bocsátható azon tanuló, ki három tantárgyból érdemelt ki elégtelen osztályzatot. Ki **háromnál** több tárgyból bukott, annak az osztályt ismételnie kell, valamint annak is, aki a javitóvizsgálaton bárcsak **egy** tantárgyból is ujra megbukott. **A javitóvizsgálat csak azon intézetben tehető le, amelyben a tanuló az elégtelen tanjegyet kiérdemelte.**

A rajz (szabadkézi ugy, mint mértani) valamint **nőimunka** oly

fontos tárgyak, hogy azoknak elsajátitása minden ép testü növendéktől feltétlenül megkövetelendő. A hanyagok által kiérdemelt elégtelen osztályzat ezeknek felsőbb osztályba bocsátásánál épen ugy **beszámitás alá esik,** mint bármely elméleti tantárgyból nyert elégtelen osztályzat. Azon tanuló, ki a szépirásból első izben bukott, ha különben jó előmenetelü, nem gátoltatik ugyan a felső osztályba való menetelben; mindamellett az illető szigoruan kötelezendő, hogy irását magánszorgalom által javitsa, mert ha a következő évben is elégtelennek találtatnék a szépirásból tett előmenetele, akkor javitóvizsgálatra, esetleg osztályismétlésre utasitandó. A testgyakorlat és énekből nyert elégtelen osztályzat a tanulónak felsőbb osztályba lépésénél akadályul nem szolgál.

Pótvizsgálatra bocsátható azon tanuló, ki orvosilag igazolt egészségi okok miatt nem állhatott nyilvános vizsgálatra és azt a vizsga előtt bejelenti.

Az I. osztályra szóló felvételi vizsgálat, valamint a javitó- és pótvizsgálatok dijmentesek. Amely tanuló azonban az évvégi vizsgálatot **alapos ok nélkül** mulasztotta el s megszakitott tanulmányait a következő tanév elején, esetleg évek mulva folytatni óhajtja, **pótvizsgálatra nem, hanem csakis magánvizsgálatra bocsátható** az egész évfolyamon eltanitott tananyagból. *Az ily tanuló a magánvizsgálatokért járó összes dijakat megfizetni köteles.* (54139—1893.)

A javitó- és pótvizsgálatot kérő és kellően felszerelt kérvények az igazgatóságnál legkésőbb augusztus hó 15-ig nyujtandók be.

Az elégtelen tanjegy kijavitására a tanuló csak az esetben bir igénnyel, **ha a javitásra szóló engedélyt a megszabott időben kérelmezi** és tanulói pályáját meg nem szakitotta. Oly tanuló, ki a folyamodvány beadására megszabott határidőt elmulasztja, vagy tanulói pályát megszakitotta, előbbi időből származó elégtelen tanjegyeinek kijavitására igénnyel nem bir, hanem az egész osztályt ismételni tartozik, vagy az egész osztályról magánvizsgálatot köteles tenni. (44230—1891.)

B) Magántanulókra nézve.

Magántanulók vizsgálata. Áll. vagy közs. iskolánál **évenként kétszer tartható magánvizsgálat** és pedig karácsonyi szünet alatt és juniusban a rendes vizsgák után.

Magántanulók az 1897. évi 48 470 sz. a. miniszteri rendelet folytán csak a **saját megyéjük területén lévő községi vagy állami polg. leányiskolánál nyerhetnek vizsgálati engedélyt.**

Ha abban a tankerületben, melyben laknak, polg. leányiskola

nincs. csakis lakóhelyükhöz közlekedési szempontból legközelebb eső áll. vagy közs. polg. leányiskolánál nyerhetnek vizsgálati engedélyt.

Az állandó lakhely mindig községi bizonyitvánnyal igazolandó. Állandó lakhelynek az a község tekintendő, melyben a folyamodó szüleivel vagy gyámjával állandóan együtt lakik, ha pedig ezektől távol van, ugy legalább félévi ott tartózkodást és ennek okát kell hatóságilag igazolni.

A folyamodványok a kir. Tanfelügyelőség címén, az intézet igazgatójánál a vizsgálat határideje előtt legalább két hónappal nyujtandók be, hogy azok, szabályszerü időben beterjeszthetők legyenek.

A folyamodványhoz melléklendő: keresztlevél, illetve születési bizonyitvány, valamint az eddigi tanulmányokról szóló, esetleg a tanulmányok elvégzése vagy megszakitása óta lefolyt idő alatti foglalkozást feltüntető, nemkülönben erkölcsi tekintetben való kifogástalanságot igazoló hiteles bizonyitvány és helyhatósági bizonyitvány. **Szülői gondozás alatt álló tanulók erkölcsi bizonyitvány csatolását mellőzhetik.**

Két osztály tantárgyaiból összevont magánvizsgálatra engedélyt a kir. Tanfelügyelő csak rendkivüli körülmények által indokolt esetben adhat. **Összevont magánvizsgálatot ugyanegy folyamodó egy tanévben csak egyszer tehet.**

Az elemi iskola V. vagy VI. osztálybeli bizonyitvány alapján a polg. iskola II., illetve III. osztályainak tantárgyaiból magánvizsgálat nem engedélyezhető. Az ily bizonyitvánnyal biró folyamodók feltétlenül kötelesek a polg. iskola I. és II. osztálya tantárgyaiból szabályszerü és a követelményeknek mindenben megfelelő magánvizsgálatot tenni.

A magánvizsgálatok megtartása- és dijazásánál az 1895. évi 5009., az 1904. évi 53755. és 1908. évi 145100. sz. miniszteri rendelettel kiadott »Vizsgálati szabályzat« szolgál alapul. A fizetendő dijak ugyanazok, mint a rendes tanulóké, hozzávéve még a vizsgálati dijat, mely egy osztályból teendő magánvizsgálat alkalmával 30 kor., összevont magánvizsgálat esetén pedig 50 kor. Beiratáskor 47 kor. 60 fillér fizetendő.

A magánvizsgálat szó- és irásbeli és kiterjed minden

tárgyra, mely azon osztály részére az 1908. évi május hó 20-án 40483. sz. a. miniszteri rendelettel kiadott polg. isk. tantervben elő van irva, csupán a testgyakorlat és ének mellőzhetők a magánvizsgálatoknál.

A tanitás anyagára nézve biztos tájékozást nyujt a tanterv, mely a »Franklin Társulat«-nál Budapesten megrendelhető. Szaktanitók a részletekre nézve egyébként magántanitóknak készségesen adnak felvilágositást.

Az irásbeli vizsgálat a szóbelit megelőzi s azon a tantestület egyik tagja állandóan jelen van. **Akinek magyar nyelvi irásbeli dolgozata elégtelen, az szóbeli vizsgálatra nem bocsátható.**

A zárt irásbeli vizsgálat tárgyai: fogalmazás magyar és német nyelven, nyelvtani gyakorlatok, számtan és rajz; továbbá megvizsgálandók a magántanulók szépirás és női munkából. A magánvizsgálaton bemutatandók a tanulók irásbeli dolgozatai, rajzai és nőimunkái. Hogy azonban megállapitható legyen, vajjon a bemutatott női kézimunkákat a tanulók tényleg maguk készitették-e, elméleti és gyakorlati uton tartoznak a női kézimunkában való jártasságukat igazolni.

A polg. iskoláknál magánvizsgálatot tevő növendék a hit- és erkölcstanból azon hitoktatónál köteles vizsgázni, ki annak a polg. iskolának rendes hitoktatója, ahol a növendék a magánvizsgálatot teszi.

A magántanulók hittani vizsgálatuk alkalmával hiteles bizonyitvánnyal tartoznak igazolni, hogy illetékes egyén hit- és erkölcstani oktatásában részesültek és a kötelező vallásgyakorlatokon résztvettek.

Azon folyamodó, aki a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelentkezik, vagy arról a vizsgálat közben bármi okból visszalép, csak ujabb folyamodás utján és csak a következő határidőben bocsátható ismét magánvizsgálatra, de a befizetett dijak visszafizetését, vagy uj vizsgálatnál való beszámitását nem igénvelheti.

Ha a magánvizsgálatra jelentkezett tanuló a vizsgálaton egy, vagy legfölebb három tárgyból elégtelen osztályzatot kapott: valamely később megtartandó vizsgálat határidejét megelőző napok egyikén a tantestület által javitó vizsgára bocsátható.

A javitó vizsgálat dijmentes, s azt a vizsgálatot követő 4 hét alatt az igazgatóhoz benyujtandó folyamodvány alapján kérheti a tanuló.

Aki a magánvizsgálaton háromnál több tárgyból megbukott, vagy a javitó vizsgálaton csak egy tárgyból is elégtelen osztályzatot kapott, osztályismétlésre utasittatik, mely esetben csak ujabb folyamodvány alapján és az összes dijak lefizetésének kötelezettsége mellett bocsátható ismét teljes vizsgálatra.

A magántanulók folyamodványa 1 K-ás bélyeggel látandó el; a bélyegköteles mellékletekre 30 filléres bélyeg ragasztandó. Folyamodó csak a szülő vagy gyám lehet.

A nőimunka és rajz gyakorlati része alóli felmentést a magántanulók a kir. Tanfelügyelőséghez cimzett, tiszti orvosi bizonyitvánnyal felszerelt kérvény alapján nyerhetik. Ezen kérvény a beiratáskor az intézet igazgatójánál adandó be.

C) Pályaválasztás.

A polg. leányiskola célja: vallásos, hazafias szellemü, müvelt, szorgalmas, kötelességtudó, házias nők nevelése. Tanulmányi rendjénél és rendeltetésénél fogva gyakorlati irányu s tekintettel arra, hogy a tanulók nagyobb része magasabb foku iskolát nem látogat: a polg. leányiskola négy osztályának tananyaga kerekded egészet alkotván, a középosztály leányainak általános müveltséget nyujt.

A polg. leányiskola IV. osztályának sikeres bevégzése után bizonyitvány alapján átléphetnek a tanulók a felsőbb leányiskola V. osztályába, ha a francia és német nyelvet az előirt mértékben tanulták. Felvétetnek továbbá polg. iskolai bizonyitvány alapján az elemi iskolai tanitóképző I. osztályába, a felsőbb leányiskola VI. osztályából pedig megfelelő életkorral az elemi iskolai tanitóképző III. osztályába.

A nehéz életviszonyoknál fogva önfentartásra utalt leányok pedig a következő kenyérkereseti pályára léphetnek, illetve fölvehetők:

a) A nőimunka-, női kereskedelmi, posta- és távirdatanfolyamokba; alkalmazhatók irógép kezelésére, a vasuti személy- és podgyász-pénztárak kezelésénél (18 éves kor-

ban) és telefonhivataloknál. (1888. évi 4334. sz. a közmunka- és közlekedésügyi miniszteri rendelet.)

b) az országos m. kir. állami nőiparіskolába, melynek négy önálló szakosztálya van.

c) Az óvó-képző intézetbe a 14. életév betöltése után. A felvételnél azon tanulók részesülnek előnyben, kik a magyar nyelven kivül német, avagy más hazai nyelvismerettel birnak.

d) Elemi isk. tanitónői ismeretkörrel szerezhetnek polgári iskolai munkatanitónő képesitést az »Erzsébet Nőiskola«, Országos polg. isk. tan.« vizsgáló-bizottsága előtt.

e) Az állami nevelőnő-képzőbe (15 éves korban), hol előnyben részesülnek, ha a magyar nyelven kivül más nyelven beszélnek (német, francia, angol) és zeneismerettel birnak.

f) A gimnázium V. osztályába, az előirt különbözeti és felvételi vizsga letétele alapján.

g) Az országos m. kir. zeneakadémiába, a zongorában való megfelelő előképzettséggel a zongora-tanitónői tanfolyamba, felvételi vizsga alapján 16 éves korban. Az akadémia megfelelő szakosztályainak elvégzése után zene- és énektanárnői képesitést nyerhetnek.

h) Az iparrajziskolába is hasznosithatják magukat a kézmü- és háziiparban.

i) Az országos mintarajziskolába (16 éves korban), ahol három irányu kiképeztetést nyerhetnek. (Rajtanitónői, festészeti és szobrászati.)

j) Az 1895. évi dec. hó 31-én 72039. sz. a. kiadott miniszteri rendelet értelmében a nők középiskolai tanulmánya szabályoztatván, az egyetemi képzésre is tért nyernek. Kiváló szorgalmu és tehetséges nők a bölcsészeti (tanári), orvosi és gyógyszerészeti pályákra léphetnek. Az egyetemre való beiratkozási engedélyért a közokt. miniszterhez kell folyamodni. Rendes hallgatókul azonban csak azok vétetnek fel, akik jeles érettségi bizonyitványt mutatnak fel; jelesnél gyengébb eredményü érettségi bizonyitvánnyal csak rendkivüli hallgatók lehetnek.

k) Legujabban pedig belügyminiszteri rendelettel kimondatott, hogy a vármegyei segéd- és kezelőszemélyzet tagjaiul a polg. leányisk. IV. osztályát végzett nők is alkal-

mazhatók. Kereskedelmi iskolát végzett nők segédtiszti minőségben is nyerhetnek alkalmazást.

Végül felhivjuk a t. szülők figyelmét a kaposvári felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos, 10 hónapra terjedő női kereskedelmi tanfolyamra, a kassai női gazdasági tanintézetre, az aszódi háztartási tanfolyamra, a kecskeméti áll. gazdasági képzőintézetre, a debreceni, marosvásárhelyi, pozsonyi bennlakással biró női felső kereskedelmi iskolákra, továbbá az Amizoni Károly által alapitott Országos Magyar Nőnevelő intézetre. Az Amizoni Károly-féle, három évfolyamu, bennlakással biró intézet saját, modern, e célra épitett, minden paedagogiai és higienikus követelménynek megfelelő épületben Budapest, VI. ker., Amerikai-ut 32. sz. a. van elhelyezve. A növendékek egy részét kedvezményes tartásdij mellett a nm. m. kir. vall.- és közokt. Miniszter veszi fel.

Bővebb felvilágositás az illető tanintézetek vezetőségénél nyerhető.

KIVONAT

a kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola iktató-könyvéből

1912. julius hó 1-től 1913. junius hó 30-ig.

Igazgató julius hó 4-én jelentést tesz Iskolaszék és kir. Tanfelügyelőségnek folyó ügyekben.

»Mária Dorothea Egyesület« jul. 5-én nyugtázza a kaposvári polg. leányisk. perselygyüjtését.

Kir. Tanf. 2281. sz. a. jul. 15-én kiadja. dr. Mikóné Szigeti Gy. Jolán r. tanitónő okmányait és tudatja, hogy folyamodó nyugdijaztatása a 72790. sz. a. miniszteri rendelettel 1912. év szeptember 1-től kezdve lép érvénybe.

Igazgató értesiti a szülőket 152. sz. a., hogy iskolaorvos javaslata alapján az Erzsébet Egyesület terhére 16 tanuló nyer elhelyezést Keszthelyen a Ranolder-intézetben egy hónapi időtartamra. Kisérő Seidl Anna megbizott tanitónő.

Kir. Tanf. 2276. sz. a. jul. 19-én jóváhagyja a 16., 17., 18. és 19. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét; a 16. jegyzőkönyv alapján egyben engedélyezi a III. oszt. számtani óráinak 2-ről 3-ra való felemelését.

Igazgató 154. sz. a. jul. 20-án kiadja dr. Mikóné Szigeti Gy. Jolán r. tanitónőnek a 19. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvének kivonatát, nemkülönben a kir. Tanfelügyelőség meleghangu bucsuiratát.

Igazgató 155. sz. a. jul. 22-én véleményes jelentést tesz az énektanitás tárgyában Hackl N. Lajos orsz. énekoktatási szakfelügyelő ur jegyzőkönyve és előterjesztése alapján a kir. Tanfelügyelőség 2420. sz. a. felhivása folytán.

Igazgató 164. sz. a. jul. hó 23-án figyelmezteti a könyvkiadókat, hogy a helybeli könyvkereskedők által csak a legujabban engedélyezett tankönyvek fogadhatók el.

Kir. Tanf. jul. 27-én 2490. sz. a. értesiti igazgatót, hogy Strinovich Lujza megbizott tanitónő a 96231. sz. a. min.

rendelettel a kaposvári polg. leányiskolához szeptember 1-vel kezdődő érvénnyel segédtanitónői minőségben a XI. fiz. oszt. 3. fokozatába kineveztetett. Ugyanezen rendelettel Seidl Anna helyettes tanitónő megbizatása az 1912—913. tanévre meghosszabbittatott.

Igazgató 180. sz. a. aug. 3-án jelenti kir. Tanfelügyelőségnek, hogy a tantestület jelen szervezete mellett a tanügy érdekeinek megfelelő tárgyfelosztás nem készithető. Sürgős intézkedést kér a nyugdijaztatás folytán 1912. szept. 1-vel megüresedő rendes tanitónői állásnak egy oly nyelvtörténeti szakra képesitett tanitónőnek legkegyesebb kinevezése tárgyában, ki a német-, francia nyelv és ének szabályszerü tanitására alkalmas legyen.

A javitó- és pótvizsgálatok engedélyezése tárgyában beérkezett kérvények 194. sz. a. aug. 16-án elintéztetnek.

Strinovich Lujza s. tanitónő 1912. aug. 28-án igazgató kezébe leteszi a hivatali esküt.

A javitó- és pótvizsgálatok eredménye érdekeltekkel 212. sz. a. szept. 1-én közöltetett.

Német Ella 1893—94. évben végzett IV. oszt. tanuló bizonyitványmásodlatának kiadása 215. sz. a. szept. 4-én.

Svastics Sarolta I. oszt. magántanuló bizonyitványmásodlatának kiadása szept. 4-én 216. sz. a.

Igazgató 217. sz. a. szept. 7-én bejelenti kir. Tanfelügyelőségnek a tanév megnyitását. Egyben sürgős intézkedést kér személyi ügyben.

Igazgató szept. 8-án 218. sz. a. jelentést tesz Iskolaszéknek a beiratások eredményéről.

Kir. Tanfelügyelőség 2979. sz. a. szept. 12-én értesiti igazgatót, hogy Krompecher Berta kolozsvári ref. szeretetházi árvaanya az 1912. év szep. 4-én 106105. sz. a. kelt min. rendelettel a nyugdijazás folytán a kaposvári polg. leányiskolánál megüresedett tanitónői állásra szolgálattételre beréndeltetett.

Kir. Tanf. szept. 14-én 3043. sz. a. jóváhagyja az 1912—913. tanév 1—8. vizsgálatok ügyében felvett jegyzőkönyveket.

Kir. Tanf. 3402. sz. a. jóváhagyja az 1912—913. tanévi tárgyfelosztást és órarendet, mely azonban egy tanerő hiánya miatt csak okt. 30-án lép érvénybe.

Iskolaorvos szept. 18-án felülvizsgálja az egyes tantárgyak tanulása alól való felmentést kérő tanulókat. (9. jegyzőkönyv.)

Hatósági orvos szept. 19-én teljesiti az ujraoltást. (10. jegyzőkönyv.)

Kir. Tanf. okt. 4-én 3349. sz. a. intézkedik a tanulóknak egyes tantárgyak alóli felmentésének megszigoritása iránt.

Gönczi Ferenc kir. Tanfelügyelő okt. 5-én felülvizsgálja a polg. leányiskola épületét és tájékozást kiván az iskola épitési viszonyaira nézve.

Hatósági főorvos okt. 12-én szemvizsgálatot teljesit.

Kir. Tanf. 3548. sz. a. okt. 16-án jóváhagyja a II. 11. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Igazgató okt. 17-én 250. sz. a. jelenti kir. Tanfelügyelőségnek és Iskolaszéknek, hogy 1912. év okt. 21-én minden templomban hálaadó Istentisztelet tartatik a kaposvári polg. leányiskola 30. évi fennállása évfordulója napján.

Igazgató 253. sz. a. a helyi sajtó utján értesiti a közönséget és volt tanulókat, hogy az iskola 30. évi fenállása minden ünnepség mellőzésével az összes felekezetek templomában tartandó hálaadó Istentisztelet és szent beszéddel leend megünnepelve.

Erzsébet Egyesület elnöksége 256. sz. a. okt. 22-én válaszolva az »Országos Gyermekszanatoriumi Egyesület« Elnöksége felhivására, hivatkozik a telekre vonatkozó adománylevél kikötéseire, indokolja a szünidei gyermekotthon céljait szolgáló fonyódi telek és az Egyesület készpénzvagyon átadásának akadályait.

Igazgató a 131805. sz. a. min. rendelet alapján okt. 22-én 258. sz. a. felterjeszti a kaposvári polg. leányisk. tanerőinek elfoglaltsága és tanulóira vonatkozó kimutatást.

Náray Szabó Sándor államtitkár, mint az »Országos Gyermekszanatóriumi Egyesület« alelnöke, az Egyesület nevében okt. 23-án 1337. sz. a. köszönetet mond a polg. leányiskola részéről évi részletekben felajánlott 200 K adományért.

Az ellenőrző értekezlet alapján okt. 31-én kiadatnak a tanulók értesitő-könyvecskéi.

Gramma Döme kir. Tanfelügyelő ravatalára a kegyelet virágait nov. 4-én Ratkó Margit, Seidl Anna és igazgató helyezték el. A tanügy lelkes munkását — ki iskolánk iránti

jóindulatának számos jelét adta — testületileg kisértük utolsó utjára.

Szent Imre kápolna felszentelési ünnepségén nov. 5-én Vior Márta, Seidl Anna és Igazgató képviselik az iskolát.

A kaposvári áll. főgimn. 100 éves jubileumi ünnepségén Aczélné S. Zsuzsa, Krompecher Berta, Nagy F. Ödön és Igazgató képviselik az iskolát.

Kir. Tanf. nov. 6-án 3915. sz. a. jóváhagyja a 12. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Igazgató kir. Tanf. 3344. sz. a. felhivására 263. sz. a. nov. 8-án beterjeszti Strinovich Lujza és Krompecher Berta polg. isk. tanitónők énektanmeneteit.

Uránia Magyar Tudományos Egyesület Elnöksége nov. 9-én felhivja igazgatót, egy Kaposvárott létesitendő női munkásgimnázium szervezése tárgyában való előmunkálatra. Az idő előrehaladottsága, valamint anyagi okok miatt a női mnukásgimnázium szervezése azonban a folyó tanévben elejtendő volt.

Az Erzsébet Egyesület számvizsgáló bizottsága nov. 15-én felülvizsgálja az Egyesület számadását.

Erzsébet Egyesület választmánya nov. 17-én tárgyalja az 1911—912. évi számadást, 1912—913. tanévi költségvetést s a Szünidei Gyermekotthon épitése körül felmerült nehézségeket és előkésziti a nov. hó 19-én tartandó közgyülést.

Az Erzsébet Egyesület közgyülése nov. 19-én Gönczi Ferenc kir. Tanfelügyelő elnöklete mellett megtartatván, ezen Kacskovics Lajosné és dr. Zimmert József prépost-plébános által hitelesitett jegyzőkönyv védőknek bemutattatott.

Erzsébet Egyesület közgyülése jegyzőkönyvi köszönetet mond dr. Mikóné Szigeti Jolán pénztáros önzetlen fáradozásáért, ki a szeretet munkájában az évek hosszu során át lelkesen osztozott.

Kir Tanf. 3344. sz. a. dec. 2-án megengedi, hogy kéthetenkint egy rendkivüli énekóra tartassék.

Kir. Tanf. 4269. sz. a. december 4-én intézkedik a Kaposvári Zeneiskolában szervezett mérsékelt tandíj melletti hegedü- és zongora-tanfolyam tárgyában.

Özv. Pálfi Sándorné sz. Molnár Jolán részére 1904—905-ről szóló bizonyitványmásodlat kiállitása dec. 9-én 296. sz. a.

Az ellenőrző értekezlet határozata alapján dec. hó 20-án megállapittatnak a megintések.

Kir. Tanf. 1913. év jan. 3-án 17. sz. a. jóváhagyja Pápay Mariska december hó 20. és 21-én tartott magánvizsgálat jegyzőkönyvét.

Kir. Tanf. 4680. sz. a. jan. 6-án jóváhagyja a 13. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Krompecher Berta okl. polg. isk. tanitónő 1912. év dec. 30-án kelt 176600. sz. a. min. rendelettel a X. fizetési osztály 3. fokozatába rendes tanitónővé kineveztetvén: 1913. év január 15-én igazgató kezébe leteszi a hivatali esküt.

Ratkó Margit r. tan. 1913. év január 25-én kelt 10825 sz. a. min. rendelettel a IX. fiz. oszt. 3. fokozata illetményeinek élvezetébe lép.

Strinovich Lujza segédtanitónő 1912. dec. 30-án kelt 176600. sz. a. min. rendelettel a X. fiz. oszt. 3. fokozatába rendes tanitónővé kineveztetvén, 1913. év január 25-én kelt 10950. sz. a. min. rendelettel a X. fiz. oszt. 3. fokozata illetményeinek élvezetébe iép.

Dr. Fekete Gyula január hó 26-án a kaposvári polg. leányiskolának adományozza Tóthváradi Korniss Elemérné csipkemunkáiból vásárolt, üveg alá helyezett 1 drb. csipkemunkát. Ezen adományért az iskola jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Kir. Tanf. 343. sz. a. jan. 29-én értesiti igazgatót, hogy Békei Ignác fiumei áll. polg. fiuisk. igazgató f. év február 1-től 1914—015. tanév végéig terjedő időre ismét megbizatott a tankerület polg. iskoláinak látogatásával.

Az I. félévi értesitők kiadása február 1-én.

Kir .Tanf. 530. sz. a. febr. 14-én jóváhagyja a 14. és 15. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Szentimrei földmivesiskola Igazgatósága fölhivása a kertészeti iskola szervezése tárgyában, 36. sz. a. febr. 18-án, Ugyanezen sz. a. kéri igazgató a személyes érintkezést a részletek megbeszélése és a kert kérdésének megoldása érdekében.

Vior Márta r. tan. a 168677. sz. a. febr. 20-án kelt min. rendelettel 1913. év január 1-én kezdődő érvénnyel a X. fizetési oszt. 2. fokozata illetményeinek élvezetébe lép.

A »Somogyvármegyei Patronage Egyesület« 4. eln. sz. a.

febr. 20-án köszönetet mond az iskola 80 drb. könyvadományozásáért, illetve a törv. fogház könyvtárának gyarapitásáért.

Kir. Tanf. febr. 22-én 609. sz. a. jóváhagyja a kaposvári polg. leányiskolában Rákos Lipót tánctan. vezetése mellett február 25-től április 19-ig tartandó tánctanfolyam szervezését.

Gróf Zichy Béla az Erzsébet Egyesület fővédnöke febr. 24-én tudatja igazgatóval, hogy az Országos Szanatoriumi Egyesülettel való közös épitést nem tartja kivihetőnek, mert igy az Egyesület eltérne rendeltetésétől s az adománylevél nyilt kikötése szerint a fonyódi telek kizárólag »Szünidei Gyermekotthon«-nak használandó fel.

Balog Erzsi 1908—909. évben végzett IV. oszt. tanuló bizonyitványmásodlatának kiállitása febr. 28-án 50. sz. a.

A 20082. sz. a. min. rendelet alapján igazgató 54. sz. a. márc. 11-én szolgálati uton beterjeszti az 1914. évi költségvetési javaslatot. Egyben a tanügy érdekeinek megfelelő intézkedést kér.

Az ellenőrző értekezlet határozata alapján már. 14-én megállapittatnak a megintések.

Kir Tanf. márc. 16-án 975. sz. a. jóváhagyja a 16. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Kir. Tanf. 924. sz. a. felhivása folytán igazgató márc. 18-án jelentést tesz személyi ügyben és kimutatja, hogy az összes tanerők fizetése az állami kincstárt terheli s az isk. pénztárból csak az óraadók dijaztatnak.

Kir. Tanf. megbizása alapján igazgató márc. 18-án 67. sz. a. jelentést tesz iskolaszéki elnöknek egy uj párhuzamos osztály beállitása tárgyában.

Gönczi Ferenc, Somogyvármegye kir. Tanfelügyelője márc. 29-én jóváhagyja a 68. sz. a. felvett és márc. 10., 11., 12. és 13-án teljesitett iskolalátogatására vonatkozó jegyzőkönyvet.

Eötvös-alap Elnöksége ápr. 8-án 73. sz. a. nyugtázza az iskola adományát.

Kir. Tanf. ápr. 8-án 1196. sz. a. átveszi a kaposvári polg. leányviskola által gyüjtött 300 K alapitványt a Kaposvárott felállitandó Tanitók Háza javára. Egyben elismerését nyil-

vánitja az Erzsébet Egyesület emberbaráti céljainak szorgalmazásáért.

Kir. Tanf. jóváhagyja ápr. 16-án 1299. sz. a. a 17. tantestületi értekezlet jegyzökönyvét.

Ápr. 19-én a sikeres tánctanfolyam befejezése a városház dísztermében. Pénztári maradvány 241 K 11 fillér. Az Erzsébet Egyesület pénztárába utaltatott 120 K; jótékony célu adományokra fordittatott 75 K. A Kegyeleti Alaphoz csatoltatott 46 K 11 fill.

Polgármesteri Hivatal 5669. sz. a. ápr. 24-én értesiti igazgatót, hogy a 76. sz. a. megkeresés folytán a város egy uj párhuzamos osztály céljainak megfelelő tanteremről gondoskodni fog.

Alispáni Hivatal 5680. sz. a. intézvényével máj. 2-án 246 K 72 fillért utal ki a m. kir. adóhivatalnál az Erzsébet Egyesület »Szünidei Gyermekotthona« javára. Hálás köszönet 116. sz. a.

Kir. Tanf. 1552. sz. a. felhivása folytán igazgató 100. sz. a. május 10-én a tanerőkre, az iskola látogatottságára, az uj párhuzamos osztály tárgyában jelentést tesz.

Az ellenőrző értekezlet határozata alapján május 14-én kiadatnak a tanulók értesitő-könyvecskéi.

Hatósági főorvos május 17-én teljesiti a 2. szemvizsgálatot.

Kir. Tanf. 1851. sz. a. máj. 24-én kiadja további eljárás céljából a magántanulók okmányait.

Városi Tanács máj. 30-án igazgató jelentése alapján intézkedik dr. Fekete Gyula által édesanyja, Kunffy Katalin nevére tett 250 K-ás alapitvány kamatjának Friedmann Róza IV. oszt. tanuló részére való folyósitása iránt.

Kir Tanf. jun. 2-án 1915. sz. a. jóváhagyja a 18. és 19. tantestületi értekezlet jegyzőkönyvét.

Jun. 4-én a »Somogymegyei Általános Tanitó Egyesület« közgyülésén az iskolát képviseli Aczélné Sebe Zsuzsa és Krompecher Berta r. tanitónő.

Dr. Pongrácz Károly áll. főgimn. igazgató ur lekötelező készséggel átengedi a polg. leányiskola tornavizsgája céljaira a főgimn. tornatermét és játszóterét.

Kir. Tanf. jun. 5-én 2134. sz. a. jóváhagyja a munka-

és vizsgarendet azon módositással, hogy a magánvizsgálatok már junius 20. és 21-én tartandók meg.

Iskolaszék jun. 6-án az iskola folyó ügyei kapcsán tárgyalja a tanulók II. félévi tandijmentességi kérvényeit.

Polgármesteri Hivatal a városi Tanács jun. 9-én tartott üléséből kiadja a tandijmentesség tárgyában hozott végzést. Tandijmentességben részesült a II. félévben 26 tanuló.

Igazgató 131. sz. a. jun. 9-én bejelenti Iskolaszéknek az évzáró vizsgálatok sorrendjét.

Igazgató 132. sz. a. Iskolaszék és kir. Tanfelügyelőségnek bejelenti a városház disztermében tartandó ének- és zongora-vizsga sorrendjét s ugyancsak a helyi lapokban is közzéteszi a müsort.

A rendes tanitás befejezése jun. 10-én.
Előzetes osztályozó értekezlet jun. 11-én.
Hittani vizsgálatok jun. 12. és 13-án.
Tornavizsga jun. 14-én.
Évzáró vizsgálatok jun. 16., 17., 18., 19. és 20-án.
Magánvizsgálatok jun. 20., 21-én.
Ének- és zongoravizsga jun. 22-én.

Osztályozó értekezletek, illetve az osztályozás végleges megállapitása jun. 23-án és 24-én.

Jun. 26-án évzáró értekezlet és előmunkálat az 1913—914. tanévre.

Jun. 27-én bizonyitványok hitelesitése, anyakönyvek lezárása, osztályfőnöki és könyvtárosi teendők ellátása.

Jun. 28-án reggeli 8 órakor hálaadó Istentisztelet és bizonyitványok kiosztása.

Kivonat

a kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola „Erzsébet Ifjusági Önképző- és Segitő Egyesület“ alapszabályaiból és beszámoló.

I. A kör megalakulása és célja.

1. §. A kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola nevelési rendeltetésének szolgálatában és azzal kapcsolatban az 1904. évi julius hó 4-én tartott 25. tantestületi értekezlet XIV. pontjának határozatából kifolyólag „Ifjusági Önképző és Segitő Egyesületet“ létesit.

E Kör a nők legméltóbb eszményképének, Erzsébet magyar királyasszonynak nevét viseli.

2. §. Az „Erzsébet Kör“ célja az értelem és érzelem ápolása, fejlesztése mellett a nőt a családi és társadalmi hivatásának méltó betöltésére nevelni, hogy leányifjuságunk a magyar társadalomnak nemesen érző, a vallásos érzet örök igazságában megerősödő, minden szép, jó és nemes iránt lelkesedő, munkás és áldozatkész tagjává váljék.

3. §. Ezen kör népszerü formában ismeretterjesztő munkát teljesit s egyuttal emberbaráti célt szorgalmaz a jótékonyság gyakorlásával.

II. A tagok joga és kötelessége.

1. §. A Kör rendes tagjai lehetnek első sorban a kaposvári áll. s községi polgári leányiskolával kapcsolatos női kézimunka-tanfolyam tanulói és az iskola volt növendékei, továbbá a tantestület megállapodásához képest egyes alkalmas, tanulmányaikban megfelelő előmenetelt tanusitó III. és IV. oszt. tanulók.

2. §. Az önképzésre szolgáló eszközöket igénybe veheti a Kör minden tagja. Használhatja a könyvtárt, részt vehet a Kör gyülésein és ismeretterjesztő előadásokon, sőt a szükséghez képest segélyezésben is részesithető. Viszont kötelessége minden tagnak a Kör munkásságát erkölcsi és anyagi erejéhez képest előmozditani, hogy a Kör alapját képező eszme minél szélesebb körben terjedve, nemzetünk nemtőjének, Erzsébet királyné emlékéhez méltóan teljesithesse feladatát és évről-évre nagyobb mértékben részesithesse a segélyre szoruló tanuló ifjuságot a jótékonyság áldásaiban.

3. §. Az Erzsébet Körnek vannak: tiszteletbeli-, alapitó-, pártoló-, rendes és rendkivüli tagjai.

4. §. *a)* Alapitó tagok azon egyesek vagy testületek, kik egyszer és mindenkorra legalább 20 korona alapitvánnyal járulnak az alaptőke gyarapitásához. Alapitó tagok nem fizetnek tagsági dijat.

b) Pártoló tag az, ki a Kört évi 5 korona adományban részesiti.

c) Rendes tagok 3 évi kötelezettséggel, negyedévi részletekben évi 4 koronát fizetnek a Kör pénztárába.

d) Rendkivüli tag lehet a polg. leányiskola önként jelentkező bármely rendes tanulója. (Az I. és II. oszt. tanulói évi 1, a III., IV. oszt. és a munkatanfolyam tanulói évi 2 koronát fizetnek.)

5. §. Rendes tagság megszünik: elköltözés a választmány által való törlés és a 3 évi időtartam lejártával. *Aki a 3. év utolsó negyedében irásban nem jelenti be kilépési szándékát, további 3 évre a Kör fizető tagja marad.*

Az „Erzsébet Kör“ folyó jövedelme: a tőkésitett pénz kamatjai és az évi tagsági dijak.

A csonkithatlan alaptőkét képezik: az alapitó tagok által befizetett pénzösszeg; pénzbeli adományok és rendkivüli jövedelmek, mint pl: nőimunkák kisorsolása, nyilvános előadások, hangversenyek tiszta jövedelme.

Dologi szerzemények: könyvek, folyóiratok, taneszközök, tanszerek.

A kör csonkithatlan alaptőkéje tagdijakkal együtt takarékpénztárban kamatoztatandó. A vagyon kezelését a választmány, közvetlen pedig ügyvezető igazgató személyi felelősség terhe mellett köteles ellenőrizni.

III. A segélyezés módja.

A kör folyó jövedelméből a kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola szegénysorsu, de jó magaviseletet és megfelelő előmenetelt tanusitó rendes tanulóit segélyezi.

Indokolt esetben segélyben részesithetők az intézet volt tanitványai további tanulmányuk idejében, avagy valamely tisztességes kenyérkereseti pálya elnyerésében.

A segély kiterjedhet: a) tandijfizetésre; *b)* iskolai könyvek és tanszerek használatra való átengedésére; *c)* munkaanyaggal való ellátására és versenyképes munkák értékesitésére; *d)* ruhanemü adományozására és vidéki tanulók részbeni ellátására; *e)* beteges tanulók gyógykezelésére s idővel a vérszegény gyermekeknek a szünidei gyermektelepen való elhelyezésében is óhajt a Kör anyagi erejéhez mérten segédkezni.

Ezen segélyezésben a tanulók felekezeti különbség nélkül részesülnek. Árvák és tanitók gyermekei első sorban jönnek tekintetbe.

2. §. Feloszlatás esetén a Kör vagyona Kaposvár rdtv. községi Iskolaszéke kezeli és továbbra is szegény tanulók gyámolitására forditja.

4. §. A Kör netáni feloszlatásáról és a vagyon átruházásáról hozandó közgyülési határozat foganatositás előtt a nm vallás- és közokt. m. kir. Miniszteriumhoz teendő felterjesztés végett a kir. Tanfelügyelőségnek bemutatandó.

Jóváhagyatott az 1906. év március hó 26-án kelt 2960. sz. a. m. kir. vallás- és közokt. miniszteri rendelettel.

Az „Erzsébet Kőr“ ügyeit intézik: a) a közgyülés; b) a választmány; c) tisztviselők.

Az „Erzsébet Egyesület“ Kaposvár rdtv. közs. Iskolaszékének pártfogása alatt áll. Az állami felügyeletet Somogyvármegye kir. Tanfelügyelősége gyakorolja.

Az Egyesület vezetősége.

FŐVÉDNÖKÖK:

Makfalvay Géza
Somogyvármegye főispánja.

Zichy Béla gróf
nagybirtokos.

VÉDNÖKÖK:

Kacskovics Zoltánné
szül. Vizeki Tallián Mária

Molnár Viktor
nyug. államtitkár.

DISZELNÖK:

Kacskovics Lajos
Somogyvármegye alispánja.

TISZTELETBELI ELNÖK:

Morlin Emil dr.
m. kir. vall.- és közokt. min. tan.

Márffy Emil
főrend.

Kovács S. Gyula.
kir tanácsos.

Dr. Zimmert József
prépost-plebános.

ELNÖKÖK:

Gönczi Ferenc
kir. tanfelügyelő.

Dr. Kovács S. Gyula
iskolaszéki elnök.

ALELNÖK:

Bakonyi Ferenc
iskolaszéki alelnök.

TISZTELETBELI TAGOK:

Antal Lajos
Baló Gyula
Bárdió György dr.
Berkenyés István
Berzeviczy Albert dr.
Bécsy Márton
Özv. Beksics Ignácné
Békei Ignác
Bélaváry Ferencné
Biedermann Ottóné
Br. Biedermann R.-né
Bosnyák László
Csertán Márton
Csertán Mártonné
Chernel Gyuláné
Csorba Ferenc dr.
Csorba Edéné
Danilovics János
Darnay Béla
Dsida Ottó
Fekete Gyula dr.
Gr. Festetics Pálné
Filipovits Józsefné
Dr. Fehér Henrikné
Özv. Gabsovits K.-né
Goszthonyi Aladár
Goszthonyi Mihályné
Goszthonyi Mihály
Gönczy Mór
Haidekker Károlyné
Hankóczy János
Herbay Pál
Herzog Manóné
Herzog Manó dr.
Hoyos Miksa gr.
Horkay Sándorné
Huszár Aladárné
Inkey József br.
Inkey Pál
Ispánovits Sándor
Jankovics László gr.
Jankovics Bésán Gyula
Juk Béla
Kacskovics Lajosné
Kacskovics Mihály
Kapotsfy Jenő
Kelemen Ferenc
Kéry Gyula
Keresztes József
Kisfaludi Ákosné
Kladnigg Alajos

Kovács Soma
Dr. Kocsis Jánosné
Krisanich Andorné
Kunfy Adolfné
Lád Károly
Lázárné Kasztner J.
Özv. Leposits Ignácné
Lukács György
Nagy Ferenc dr.
Náray Szabó Sándor
Németh Istvánné
Nemes Manó
Obetkóné Szalay F.
Orel Géza
Pallavicini Edéné őrgr.
Pallavicini Ede őrgróf
Papp Kálmán
Plachner Sándorné
Pogány István
Özv. Nemes Polányi Lajosné
Roboz István
Özv. Sárközy Béláné
Özv. Schäffer Alajosné
Scholz Gyula
Id. Somssich Andor
Ifj. Somssich Andor
Somssich László gr.
Somssich Géza gr.
Özv. Steinitz Adolfné
Svastics Nándor dr.
Szabó Kálmán
Szaplonczay Manó dr.
Szabó Árpád
Széchenyi Bertalan gr.
Özv. Szigeti Gy. Jánosné
Szigeti Gy. Sándor
Tallián Dénes br.
Teleky Géza gr.
Tevely Béla dr.
Tordai Grail Erzsi
Vécsey Róbertné
Vizeki Tallián Gyula
Wlassics Gyula dr.
Zichy Gyula gr.
Zsilinszky Mihály dr.

Tisztikar:

ÜGYVEZETŐ:
Nagyné Csorba Mária

TITKÁR:
Haidekker Károly dr.

JEGYZŐK:
Tarjánné Nyeste Teréz
Özv. Takács Lajosné.

PÉNZTÁROSOK.
Krompecher Berta
Vajthó Jenőné.

ELLENŐR:
Dr. Fehér Henrik.

SZÁMVIZSGÁLÓK:
Aczélné Sebe Zsuzsanna
Nagy F. Ödön
Ratkó Margit
Vior Márta.

KÖNYVTÁROS:
Seidl Anna.

Az 1912 november 19-től számitandó 3 évre a választmány következőleg alakult:

Babochay Andorné
Babochay Kálmán
Bauer Jenőné
Bereczk Sándorné
Pkovácsi Bien Dávidné
Dr. Gara Józsefné
Gyáros Lászlóné
Gálos Ferenc
Dr. Gross Viktorné
Grünvald Lipót
Hagelmann Károly
Holló Lászlóné
Halápi Oszkárné
Dr. Hegyi Árpádné
Klinda Kálmán
Dr. Kovács-S. Gy.-né
Kutor Árpádné
Lengyel István
Löwensohn Ernőné
Pongrácz Károly dr.
Ráday Gyula
Salgó Sándor
Sauerwald Vilmosné
Schilhán Béláné
Szillaba Sándor
Simalya V. Ferenc
Strém Vilmosné
Svastics Elekné
Dr. Svastics Nándorné
Tarján Antal
Tóth Lajosné
Török Béláné
Dr. Ungár Gézáné
Dr. Veress Zoltánné
Vértessy Adolf
Vas Arthurné

A) Alapitó tagok.

1912—13. julius 1-ig.

Gróf Zichy Béla Lengyeltóti. „Gyermeküdülőhely“ létesitésére 1910. évi május hó 27-én adományozott Balaton-Fonyód fürdőtelepen egy körülbelül 15,031·13 m², nagyrészt erdőrészlet terület a Délivasuttól be a Balatonba. A telek az Egyesület javára bekebeleztetett és 1910 junius hó 26-án ünnepélyesen átvétetett. — 1911 VI/29-án készpénzben 100.—

Aczélné Sebe Zs. Kaposvár 20.—
Aczél Ilona Szatmár 20.—
Antal Lajos Kaposvár 20.—
Auszterlitz Sándor 20.—
Babochay Andorné Orczi 20.—
Babochay Kálmánné Kaposvár 20.—
Bajnóczyné Sermán E. Szigetvár 20.—
Bakonyi Ferenc Kaposvár 20.—
Balázsné Tombitás E. Barcs 20.—
Bárdió György dr. Kaposvár 20.—
Bárdió Györgyné „ 20.—
Barta Emilné Somodor 50.—
Bauerné Dorning M. Kaposvár 20.—
Baumöhl Leóné Kaposvár 25.—
Bécsy Márton „ 20.—
Beck Henrikné „ 20.—
Bélaváry Ferencné Böhönye 20.—
Bereczk Sándorné Kaposvár 20.—
Berger Béláné Simontornya 20.—
Dr. Berger Samuné Kaposvár 20.—
Belsősomogyi ref. egyházm. 20.—
Özv. turonyi Biedermann Ottóné Mózsgó 20.—
Biedermann Margit Mozsgó 20.—
Biedermann Ilona „ 20.—
Biedermann Tibor „ 20.—
Biedermann László „ 20.—
báró Biedermann Rezsőné Szentegát 100.—
Pusztakovácsi Bien Dávidné Kaposvár 40.—
Biró Sándorné Jákó 20.—
Bodánszky Margit Cseberki 20.—
Özv. Bogyay Kálmánné Budapest 20.—
Bók Z. Lajosné Kaposvár 20.—
Brezina Emilia Hetes 22.—
Blum Izidor Kaposvár 20.—
Cukorgyár „ 250.—
Néhai Chernel Gyula nevén 20.—
Csertán Mártonné Kaposvár 20.—
Darnay Béláné „ 20.—
Debrecen sz. kir. város 20.—
Deutsch Mór Fiai Pozsony 25.—
Deutsch Zsigmond Budapest 20.—
Dsida Ottó „ 20.—
Dulánszky Lajosné Kaposvár 20.—
Fehér Henrik dr „ 20.—
Fekete Imre Benceerdő 30.—
Fekete Ernőné Koplalópuszta 20,—
Fekete Gyula dr. Kaposvár 35.—
Gr. Festetics Pálné Dégh 200.—
Fleiner Mór dr. Kaposvár 20.—
Néhai Folly Józsefné nevén 40.—
Özv. Folly Hugóné Budapest 20.—
Fraszt Jánosné Kaposvár 20.—
Frick Lajosné „ 20.—
Frick Lajos „ 40.—
Fridrich Vilmosné „ 30.—
Gábor Mátyásné „ 20.—
Néhai Gaál Gyula nevén 20.—
Gálos Ferenc Kaposvár 30.—
Dr. Gara Józsefné „ 20.—
Gara Zsigmond „ 20.—
Gáspár Gyula „ 20.—
Gazdasági és ipari Takarékpénztár Kaposvár 100.—
Gerő Zsigmond „ 20.—
Goszthonyi Mihály dr. Bpest 20.—
Goldstein Ferencné Kaposvár 20.—
Gyenes Izsó „ 25.—
Hadinger Géza „ 20.—
Haidekker Károly dr. „ 50.—
Haidekker Pálné „ 20.—

70	Hajnal Józsefné	Kaposvár	20.—
	Halápi Oszkárné	„	20.—
	Halmos Imréné	„	20.—
	Néhai Havas Anna nevén		30.—
	Özv. Hamp Viktorné Kaposvár		20.—
	Dr. Hegyi Árpádné	Kaposvár	20.—
	Özv. Herman Manóné	„	20.—
	Herzog Dóra	„	20.—
	Hirsch Adolfné	„	20.—
80	Hirsch Gusztávné	„	20.—
	Hirsch Ferencné	„	20.—
	Hochreiter Kornél	Csurgó	20.—
	Hónig Dávidné	Kaposvár	40.—
	Hónig Ferenc	„	20.—
	Hónig Izidor	„	40.—
	Horkay Sándorné	„	20.—
	Hotwagner Pál	„	20.—
	Gr. Jankovich László Szőllősgyörök		70.—
	Jankó Kálmán	Kaposvár	20.—
90	Jankó Kálmánné	„	20.—
	Juk Béla Szomajom		20.—
	Néhai Kacskovics Géza nevén		25.—
	Kacskovics Lajosné	Kaposvár	20.—
	Kacskovics Zoltán Felsőmocsolád		100.—
	Kacskovics Zoltánné Felsőmocsolád		270.—
	Kala Zsigmondné	Kaposvár	20.—
	Kaposvár rdt. város		100.—
	Néhai Kapotsfy László nevén		20.—
	Özv. Kapotsfy Lászlóné Kaposvár		20.—
100	Kéglné Leposits M.	Kaposvár	20.—
	Özv. Kemény A.-né	„	20.—
	Néhai Kemény Samu nevén		100.—
	Kereskedelmi és Iparbank Kaposvár		25.—
	Kéry Gyula	Szentbékálla	30.—
	Kéry Józsefné		20.—
	Kerner Jánosné		20.—
	Keresztes József	Tótsztpál	20.—
	Kladnigg Alajos	Kaposvár	50.—
	Kladnigg Alajosné	„	20.—
110	Klinda Kálmán	„	20.—
	Kolb Kálmán	„	20.—
	Kovács-S. Gy.-né Szigeti Gy. Vilma	Kaposvár	20.—
	Kovács-S. Gyula	Kaposmérő	20.—
	Kőnigsberg Viktorné Kaposvár		20.—
	Kőnigsberg Dezsőné Kaposvár		20.—
	Központi Önsegitő Szövetkezet	Kaposvár	75.—
	Dr. Kramer Józsefné	Kaposvár	20.—
	Kraut Jakabné	„	20.—
	Krausz Józsefné	Barcs	20.—
120	Krieger Ödönné	Kaposvár	20.—
	Dr. Krisanich Józsefné	„	20.—
	Néhai Krizmanits Péter nevén		20.—
	Krompecher Berta	Kaposvár	20.—
	Kunfy Adolfné	„	20.—
	Kutor Árpádné	„	40.—
	Lampel és Franklin-cég Budapest		20.—
	Leposits Viktor	Kaposvár	20.—
	Leposits Ignácné	„	20.—
	Löbl Ferenc	„	40.—
130	Lőwensohn Ernőné	„	50.—
	M. kir. Pénzügyigazgatóság Tisztikara	Kaposvár	50.—
	Mayer Jolán	Böhönye	20.—
	Makfalvay Géza	Kaposvár	20.—
	Márffy Emil	Kaposvár	110.—
	Özv. Marsik Jánosné Kaposvár		20.—
	Mayer Vilmosné	Kaposvár	20.—
	Mauthner Zsuzsa	„	20.—
140	Mauthner Gusztávné	„	20.—
	Mauthner Pálné	„	20.—
	Matzkó László	Szakcs	20.—
	Mezőgazdasági ipar-r.-t. kaposvári bérlete		300.—
	Dr. Mikó Gyuláné Szigeti Gy. Jolán	Liptósztmiklós	20.—
	Nagyné Csorba Mária	Kaposvár	50.—
	Özv. Nagy F. Károlyné	Kaposvár	20.—
	Nagy F. Ödön	Kaposvár	20.—
	Nagy F. József	„	20.—
	Néptakarékpénztár	„	55.—
150	Névtelenül	„	100.—

	Dr. Oláh Ödöuné	Kaposvár	20.—
	Őrgr. Pallavicini Edéné		
	Mosdós		25.—
	Papp Elemér	Kaposvár	20.—
	Papp Kálmán	„	20.—
	Paulinyi János Lengyeltóti		20.—
	Plachner Sándor	Kaposvár	20.—
	Néhai Pintér Ede nevén		20.—
	Polgári Fiuiskola Tanári		
	Kara	Kaposvár	50.—
	Özv. Nemes Polányi Lajosné		20.—
160	Pollák József	Kaposvár	20.—
	Polgár Árminné	„	20.—
	Poór Gizella	„	20.—
	Néhai Poppovits Anna nevén		20.—
	Postás Dalárda	Kaposvár	623.24
	Ratkó Margit	„	26.—
	Rosenberg Ilona	„	20.—
	Rechnitz Józsefné	Budapest	20.—
	Özv. Rhédey Kálmánné		
	Kaposvár		20.—
	Rosenberg Károlyné	Kaposvár	20.—
170	Rigler József Ede	Bpest	30.—
	Rózsa Ignácné	Kaposvár	20.—
	Rózsa János	„	20.—
	Ring Samu	„	20.—
	Ring Samuné	„	20.—
	Ring Lipótné	„	30.—
	Ring Vilmos	„	20.—
	Ring Vilmosné	„	20.—
	Sámuel Ferencné	„	20.—
	Néhai Sárközy Béla nevén		20.—
180	Sárközy Béláné	Kaposvár	20.—
	Schatz Róbertné	Budapest	20.—
	Dr. Schmiedeg Zsigmondné		
	Mernye		20.—
	Segélyszövetkezet	Kaposvár	165.—
	Schlesinger Albertné	„	40.—
	Scholz Gyula	„	20.—
	Schlotter Ignácné	„	20.—
	Schlotter Karolin	„	20.—
	Schubert Pál	„	20.—
	Schwarcz Adolfné	„	20.—
190	Schwimmer Franciska	Bpest	25.—
	Sedlmayer Johanna	Sopron	20.—
	Seidl Vince	Kaposvár	25.—
	Seidl Anna	„	20.—
	Sillaba Sándor	„	20.—
	Dr. Simon Imréné	Kaposvár	20.—
	Simon Nándorné	„	20.—
	Id. Somssich Andor	Saárd	100.—
	Gr. Somssich Imréné		
	Pozsony		60.—
	Somogymegyei Takptár		200.—
200	Spiegel Árminné	Kaposvár	20.—
	Somogyi Józsefné	„	20.—
	Somogyvármegye Törvény-		
	hatósága		4371.22
	Sprenger Emma Erzsébet-		
	falva		20.—
	Stauber Albertné	Visonta	20.—
	Stein Manóné, Herzfeld		
	Gizella	Budapest	20.—
	Steiner Samuné	Gradina	20.—
	Steller Ignácné	Kecskemét	20.—
	Stern Ignácné	Kaposvár	20.—
	Stern Albertné	„	20.—
210	Stern Józsefné	„	20.—
	Özv. Streit Antalné	„	20.—
	Strémné Boskovitz Gizella		
	Kaposvár		20.—
	Strinovich Mária	Kishárságy	20.—
	Özv. Steinitz Adolfné		50.—
	Szabó Kálmán	Kaposvár	20.—
	Szabó Andorné	Urhida	20.—
	Szabadkőmivesek Kaposvári		
	Berzsenyi Páholya		70.—
	Szarka János	Kaposvár	20.—
	Szarka Györgyné	„	20.—
220	Szaplonczay Manó dr.		
	Kaposvár		20.—
	Szegedy Lajos	Szombathely	20.—
	Szénássy Béla	Budapest	50.—
	Szigeti Gy. Sándor	Kaposvár	20.—
	Szcerbowszky László		20.—
	Szlovák Ignácné		20.—
	Svastits Pál	Osztopán	20.—
	Özv. Takáts Lajosné		
	Kaposvár		34.—
	Tarjánné Nyeste Teréz		
	Kaposvár		20.—
	Tarján Ilonka	Kaposvár	20.—
230	Tautner Istvánné	„	20.—
	Dr. Thaly László	Budapests	20.—
	Dr. Tevely Béla	Kaposvár	50.—
	Tóth Lajosné	„	20.—

	Takpénztár r.-t.	Kaposvár	90.—	Weinberger Manóné	Kaposvár 20.—
	Takarékpénztár r.-t.	Karád	25.—	Weisz Adolfné	„ 20.—
	Takarékpénztár	Nemesvid	20.—	Weisz Józsefné	„ 20.—
	Uránia szinház	Kaposvár	20.—	Zaller Józsefné	Mosdós 20.—
	Vágó Lajosné	„	20.—	Dr. Zimmert József	Kaposvár 50.—
	Visy Sándorné	Szigetvár	20.—	Zeneiskola	„ 104.—
240	Dr. Veress Zoltánné	B.-sellye	20.—	Gr. Zichy Gyula	Pécs 150.—
	Vogel Nándorné	Kaposvár	20.—		

249 Vallás- és közokt. Miniszterium épitési segélye 500.—

1911—912. év végén volt 234 alapitó; összeg: 12708.74 K
Gyarapodás 15 alapitó 816.72 K

Összesen: 13525.46 K készpénz

és 2·6 kat. hold Balaton-parti telek.

B) Pártoló tagok:

A folyó 1912—913 tanévi 5 K pártoló tagdijukat befizették:

Stampfer József Sárbogárd | Svastics Elekné Kaposvár

Összesen befolyt pártoló tagdijakból: 10 korona.

C) Adományok 1912—193. tanévben.

	Almásy Riza	gyüjtőivén	1·—	Pollák Gizella	gyüjtőivén	1·—
	Becker Ida	Kaposvár	5·—	Rechnitzer Irén	„	3·—
	Bajóti Sarolta	gyüjtőivén	6·90	Schwarz Juliska	„	2·—
	Gulyás Irma	„	7·20	Stuffer Róza	„	2·—
	Dr. Holló László	Kaposvár	10·—	Szarka Margit	„	4·40
	Hadinger Edit	Kaposvár	1.—	Simicz Sarolta	„	2·40
	Jankovics Mária	gyüjtőivén	10.90	Stampfer Erzsébet	„	1·20
	Kacskovics Mária	„	1.—	Simon Erzsi	„	3·—
	Lőwy Margit	„	4·—	20 Török Béláné	„	15·—
10	Orf Mária	„	4.20	Weisz Vilma	„	6·—
	Pálfy Ilona	„	3·70	22 Wizeli Borcsa	Kaposvár	5·—

Összesen: 99 K 90 f.

D) Rendes tagok.

a) *Iskolán kivül álló egyének 3 évi kötelezettséggel, évi 4 K tagdijjal.*

Aczél Rózsa	Kaposvár		Bakonyi Miklósné	Kaposvár
Adelmann Béla	„		Bárány Zsigmondné	„
Adelmann Cecilia	„		Barbul Györgyné	„
Androsits Istvánné	„	10	Bányai Arthurné	„
Auerhamer Gyula	Felsőleperd		Bárdos Gizella	„
Auszterlitz Mariska	Kaposvár		Barta Sándor	„

	Beck Irén	Kaposvár
	Berger Antalné	„
	Bertalanné Schwarcz J.	„
	Özv. Bigszeghy Istvánné	„
	Biró Emma	„
	Blum Hermanné	„
	Blum Lujza	„
20	Bódiss Gézáné	„
	Bodor Gusztávné	Karád
	Bodor Alice	„
	Boncz Jolán	Kaposvár
	Bogyay Emilné	„
	Özv Boháts Ferenczné	„
	Boskovitz Dezső dr.	„
	Bosnyák Lászlóné	„
	Bosnyák Jolán	„
	Braun János	„
30	Bükhel János	„
	Csizmadia Aladárné	Kaposvár
	Csizmadia Jolán	„
	Csizmadia Margit	„
	Csonka Sarolta	„
	Csukly Elvira	„
	Dr. Csurgó Jenőné	„
	Csurgó Györgyné	„
	Darnay Kajetánné	„
	Déghy Ferencné	„
40	Diamant Rella	„
	Diera Rózsi	„
	Divald Stefánia	„
	Domitrovics Istvánné	„
	Domitrovics Mária	„
	Dömötör Matild	„
	Dubinewitz Ottó	„
	Dulánszky Margit	„
	Engel Vilma	„
	Eperjessy József	„
50	Eperjessy Erzsi	„
	Erdős Erzsi	„
	Fábos Józsefné	„
	Fábos Lidia	„
	Fábiánné Wiskovszky Erzsi	„
	Faragó Sarolta	„
	Farkas Imréné	„
	Fehér Adolfné	„
	Fehér Róza	„
	Özv. Fehér Józsefné	„
60	Fenyvesi Béláné	„
	Fekete Lajosné	Kaposvár
	Fekete Rózsa	„
	Fekete Erzsébet	„
	Fekete Sári	„
	Ferber Nina	„
	Fleischmann Miksáné	„
	Fleischmann Mariska	„
	Fleischmann Janka	„
	Fleischmann Fülöpné	„
70	Fleischmann Szidónia	„
	Fleiner Katinka	Kaposvár
	Özv. Fonyó Gézáné	„
	Frank Hugóné	„
	Özv. Franyeczky Józsefné	„
	Franyeczky Irma	„
	Friedmann Lajosné	„
	Friedmann Pálné	„
	Fuhrmann Zsigmondné	„
	Fürst Vilmosné	„
80	Fürst Edéné	„
	Fürst Rózsa	„
	Gábor Pálné	„
	Gärtner Lászlóné	„
	Dr. Gáspár Imréné	„
	Gáspár Olga	„
	Geiszler Nep. János	„
	Golobitsné Kovács E.	„
	Dr. Gross Viktorné	„
	Grünwald Anna	„
90	Gräf Ilona	„
	Gundy Lászlóné	„
	Gut Vilmos	„
	Gyémánt Józsefné	Tarany
	György Ilona	Kaposvár
	Grünbaum Bernátné	„
	Haidekker Pál	„
	Özv. Haidekker Pálné	„
	Hajnal József	„
	Hajnal Vilma	„
100	Hajnal Ildikó	„
	Hajós Lenke	„
	Hamp Sándorné	„
	Halmos Jánosné	„
	Hayden Lajosné	„
	Özv. Hegyi Istvánné	„
	Hegyi Irén	„
	Hegyi Erzsébet	„
	Hermann Rózsa	„

Herczog Vilma Kaposvár
Hirchfeld Erzsi „
Hirschmann Mórné „
Hollósi Olga „
Horváthné Zuzmann C. „
Horváth Sarolta „
Horváth Józsefné Dombóvár
Huszár Aladárné Kaposvár
Igmándy Emilné „
Izsák Aladár Somogyjád
Jászay Frigyesné Kaposvár
Jankó Gizella „
Jantsits Jolán „
Özv. Jurasich Jánosné „
Kacskovics Gézáné „
Kardos Juliska „
Kardos Péterné „
Kaufman Franciska „
Kelemen Marianne „
Kemény Gyuláné „
Kertész Béláné „
Kertész Manóné „
Kertész Lajosné „
Kis Erzsi „
Kis Istvánné „
Klaszek Sándorné „
Klaszek Erzsi „
Klein Lajosné „
Klimsa Jolán „
Kolozsvári Gusztávné „
Kolompár Józsefné „
Özv. Kohn Miksáné „
Kopátsy Erzsi „
Kossár Erzsi „
Özv. Kovács Jánosné „
Kőnigsberger Béláné „
Köves Béláné „
Kövessi Árminné „
Kramarits Erzsi „
Krausz Zsigmondné „
Krausz Erzsi „
Krausz Rózsa „
Krausz Zsuzsa „
Krisanich Mária „
Krisanich Lujza „
Krisanich Györgyike „
Kullig Betti Tarany
Kun Józsefné Kaposvár

Dr. Kuhn Mihályné Kaposvár
Kundicz Jánosné „
Latka Frigyes „
Lengyel Benőné „
Lengyel Józsefné „
Lengyel Mihály Kaposvár
Lengyel Mihályné „
Lengyel Margit „
Lencz Katalin „
Liebenweinné Hittaler N. „
Makay Károlyné „
Magasi Antalné „
Özv. Mayer Antalné „
Máthé Mihály „
Mandl Dóra „
Marsik Etelka „
Mautner Jolán „
Mautner Vilma „
Mautner Anna „
Mihály Gyuláné Várda
Mocsáry Jánosné Kaposvár
Móricz Imréné „
Molnár Ignáczné „
Molnár Józsefné „
Móricz Gyuláné „
Nagy Pálné „
Nagy Matild „
Nemes Manóné „
Nemes Nargit „
Nemes Adolfina „
Nemes Gizella „
Nemesné Nyeste E. „
Dr. Nicsovics Sándorné „
Orbán Anna Budapest
Oszmann Albertné Kaposvár
Dr. Oszmann Aurélné „
Papp Kálmánné „
Pécsi Nőegylet (Doroszlay Lajosné)
Perlaky József Mernye
Plachner Emilia Kaposvár
Pleheisz Sándorné Kaposfüred
Polgár Samuné Kaposvár
Prozezinsky Vilmosné „
Pruckner Erzsi „
Przybilla Ferencné „
Radó Klára „
Rechnitzer Samu Pkovácsi
Regőczy Ilona Kaposvár

Regőczy Györgyné Kaposvár
Reidinger Erzsi „
Reiner Lina „
Özv. Rimanóczy Gézáné „
Rimanóczy Berta „
210 Roboz Zoltánné „
Róthauser Samuné „
Rothauser Margit „
Rottler Zsuzsanna „
Rőmy Anna „
Rudolf Péterné „
Sághy Sándorné „
Sárközy Laura „
Sárközy Ilona „
Sauerwaldné Végh Anna „
220 Schlebnigg Ella „
Schleining Jenőné „
Schleining Jenő „
Schlesinger Albert „
Scholz Gyuláné „
Scholz Mária „
Schőnberger Olga „
Schulze Ernőné „
Schubert Irma „
Özv. Schőnberger Imréné „
230 Schőnbergel Adél „
Özv. Schwarcz Sámuelné „
Seidl Emma „
Seidl Rózsa „
Simonfay Lajosné „
Simon Zsigmodné „
Simicz Lajosné Honvéd-u. „
Simicz Lajosné Tallián-u. „
Simicz Gáborné „
Sipos Cs. Jolán „
240 Sohr Irén „
Spiegel Dávidné „
Spitzer Samuné „
Özv. Spitzer Elekné „
Stancz Jánosné „
Stocker Lajosné „
Streit Mária „
Strém Ilona „
Strém Ella „
Özv. Svastits Lászlóné „
250 Sulczer Ella „
Szabó Árpádné „
Szabó Lipótné „

Dr. Szabó Samuné Kaposvár
Szabados Imréné „
Szabados Henrika „
Szaplonczay Erzsi „
Szczerbowszky Mária „
Székely Gizella „
Székely Sándor „
260 Szenes Emilné „
Szén Vilmosné „
Özv. Szigeti Gy. Jánosné „
Szigethy Ilona „
Tankovits Anna „
Tankovits János „
Takács Sári „
Takács Ilona „
Özv. Thury Béláné „
Özv. Tóth Sándorné „
270 Tóth János „
Török Anna „
Török Gyuláné „
Törökné Szigethy Erzsi „
Ujváry Juliska „
Ujváry Irma „
Dr. Ullman Antalné „
Ullman Piroska „
Ungár józsefné „
Dr. Ungárné Gabsovits Alda „
280 Ungár Adolfné „
Vadász Alajosné Kaposvár
Vadkerty Izabella Igal
Vághó Karolina Kapovár
Vajthó Jenőné „
Varga Vilmosné „
Vécsei Róbertné „
Özv Vicze Lászlóné „
Virág Rózsa „
Wareka Józsefné „
290 Warwasovszky Jánosné „
Özv. Weiler Józsefné „
Weinberger Margit „
Wenhart Ferencné „
Weisz Erzsi „
Weisz Bernátné „
Weisz Elza „
Weisz Margit „
Weisz Sarolta „
Weisz Henrikné „
300 Weisz Lipótné „

Weisz Erzsi	„	1913. évi julius hó 1-ig befolyt:
Wiskovszky Jánosné	„	975 K.
Wiskovszki Teréz	„	
Wurm Janka	„	1913. évi aug. hó 1-én remélhető:
Wippelhauser Györgyné	„	294 K.
Wolf Sándorné	„	
Weisz Simonné	„	

D) **Rendes tagok.**

b) Polg. leányisk. tanulók, 2 korona évi tagdijjal.

III. osztályból: 44 tanuló. IV. osztályból: 33 tanuló.

Összesen: 77 tanuló.

E) **Rendkivüli tagok.**

Polgári leányiskolai tanulók évi 1 korona tagdijjal.

I. osztályból: 85 tanuló. II. osztályból: 68 tanuló

Összesen: 153 tanuló.

A tagok számának összegezése:

Alapitó tag	249
Pártoló tag	2
Rendes tag	384
Rendkivüli tag	153
Összesen:	788 tag.

Ezek közül tanuló: 230 tag, 558 pedig iskolán kivül álló egyén és pedig 104 férfi, 427 nő és 27 egyesület, illetve intézet.

A Kaposvári Polgári Leányiskola „Erzsébet Egyesületé"-nek számadása az 1911—912. tanévről.

		K	f.	K	f.
	Bevétel.				
1	Áthozatal 1910—911-ről: 1. csonkithatlan alaptőke	16060	23		
	2. felhasználható összeg	787	63	16847	86
2	Befolyt: alapitó tagdijakból névkönyv szerint	1522	—		
3	adományokból „ „	161	20		
4	ünnepély, tornavizsga és tánctanfolyam jövedelméből	317	—		
5	előző évek tagdijhátralékából kimutatás szerint	80	—		
6	pártoló tagdijakból névkönyv szerint	85	—		
7	isk. kivüli rendes tagoktól „ „	1229	—		
8	tanuló rendes tagoktól „ „	150	—		
9	tanuló rendkivüli tagoktól „ „	141	—		
10	földrajzi füzetek utáni $^0/_0$-ból	10	—		
11	nőimunkák értékesitéséből	58	—		
12	takarékpénzt. kamatokból: 1911. II. félévről 341 K 70 f. 1912. I. félévről 381 K 10 f.	722	80		
	1911—912. tanévi bevétel			4476	—
	Összes bevétel			21323	86
	Kiadás.				
1	5 IV. osztályt végzett tanuló továbbképzésére segély	195	—		
2	3 tanulónak tandijsegély	80	—		
3	5 vidéki tanulónak tartásdij kiegészitésére	100	—		
4	14 tanulónak munkaanyagra	25	80		
	Tanulók ellátására összesen			400	80
5	Gyógyszerekre	49	14		
6	16 tanulónak 4 heti ellátására a keszthelyi szünidei gyermektelepen kisérő tanitónő költségeivel	691	84		
7	2 tanuló gyógykezeléséhez segély	50	—		
	Tanulók egészségének helyreállitására összesen			790	98
8	11 pár cipőre	126	—		
9	20 tanulónak ruhanemüre	113	26		
	Tanulók felruházására összesen			239	26
	Segélyezésre fordittatott összesen			1431	04

	Áthozat			1431	04
10	11 drb értékesitendő munka anyagára	61	96		
11	Nyomtatványok, bélyegek és postaköltségre	85	32		
12	Tagdijak beszedéséért % szerint	49	56		
	Kezelési költségekre összesen			196	84
	Összes kiadás			1627	88
	Maradvány			19695	96
	Csonkithatlan alaptőke: 1. áthozatal	16060	23		
	2. alapitó tagdijak	1522	—		
	3. takarékpénztári kamat	722	80		
	4. adományok	161	20		
	5. földrajzi füzetek %-a	10	—		
	6. ünnepély, tornavizsga, tánctanf.	317	—		
	7. értékesitett munkákból	58	—		
	8. tagdijhátralék	80	—		
	Összesen			18931	23
	Felhasználható összeg			764	75
				19695	98
	A készpénzmaradvány a Somogymegyei és Kaposvári Takarékpénztárakban van elhelyezve.				
	Az Egyesület ingatlan vagyona: Balaton-Fenyves Fürdőtelepen „Szünidei Gyermeküdülőhely épitésére 2·6 kataszteri hold (15031·130 négyzetméter) telek.				
	Követelés:				
	rendes tagdijakból 1908., 909., 1910., 911. tanévekről, mult évi számadás szerint			175	—
	1911—912-ben befolyt	58	—		
	töröltetett	113	—	171	—
	Maradt hátralék 1910—911-ről			4	—
	Tagdijhátralék 1911—912. tanévről			62	—
	Összes hátralék			66	—

Kaposvár, 1912. évi november hó 4-én.

Pénztáros elköltözése folytán, helyette:

Dr. Fehér Henrik s. k. ellenőr. — **Nagyné Csorba Mária** s. k. ügyvezető-igazgató. — **Nagy F. Ödön** s. k. számvizsgáló.

Dr. Kovács-Seb. Gyula s. k. elnök. — **Gönczi Ferenc** s. k. kir. tanfelügyelő. — **Dr. Haidekker Károly** s. k. titkár.

Fenti számadást átvizsgáltuk, adatait a mult évi számadás felmentvényével, takarékpénztári könyvecskékkel, ellennyugtákkal, kezelési könyvekkel, nyugták- és számlákkal összehasonlitottuk és helyesnek találtuk — miért is a felmentés megadását inditványozzuk.

Kaposvár, 1912 november hó 15-én.

Aczélné Sebe Zsuzsa s. k., Vior Márta s. k., **Ratkó Margit** s. k.,

számvizsgálók.

Kimutatás

a kaposvári polgári leányiskola „Erzsébet Egyesületé“-nek pénztári állásáról 1913. évi julius hó 1-én.

Bevétel:

1.	Áthozat 1911—912-ről:			
	Csonkithatlan alaptőke --- ---		18931 K 23 f.	
	Felhasználható összeg --- ---		764 „ 75 „	19695 K 98 f.
2.	Befolyt alapitó tagdijakból --- ---		816 K 72 f.	
3.	„ pártoló tagdijakból --- ---		10 „ — „	
4.	„ rendes tagdijakból (isk. kivüliek)		975 „ — „	
5.	„ rendes tadijakból (tanulóktól)		154 „ — „	
6.	„ rendkivüli tagdijakból --- ---		153 „ — „	
7.	„ adományokból --- --- --- ---		99 „ 90 „	
8.	„ 1911—1912. évi hátralékból		22 „ — „	
9.	„ ünnepély, tornavizsga, tánc-tanfolyam jövedelméből---		252 „ 40 „	
10.	„ 1912. II. félévi kamatból ---		437 „ 45 „	
11.	„ 1913. I. félévi kamatból ---		526 „ 90 „	
12.	„ francia könyvek és földrajzi füzetek utáni százalékból		64 „ — „	
13.	„ nőimunkák értékesitéséből		97 „ — „	
	1912—913. tanévi bevétel mai napig			3608 K 37 f.
	Összesen:			23304 K 35 f.

Kiadás:

1.	5 IV. osztályt végzett tanuló továbbképzésére segély --- --- --- --- ---	175 K — f.	
2.	1 tanulónak tandijsegély --- --- ---	20 „ — „	
3.	7 tanulónak segély --- --- --- ---	90 „ — „	
4.	Vidéki tanulóknak tartásdij kiegészitésre --- --- --- --- --- --- ---	100 „ — „	
5.	4 tanulónak munkaanyagra --- ---	28 „ 50 „	
	Tanulók ellátására összesen:		413 K 50 f.

Áthozat:		413 K 50 f.
5. Gyógyszerekre		27 K 85 f.
6. 3 pár cipőre ... —	32 K — f.	
7. 24 tanulónak ruhanemüre	214 „ — „	
Tanulók felruházására összesen:		246 K — f.
*Összes segélyezés mai napig:		687 K 35 f.
8. 11 drb. értékesitendő munka anyagára	44 K — f.	
9. Nyomtatványok- és bélyegekre, postaköltségre, adóra	12 „ 37 „	
10. Tagdijak beszedéséért % szerint	49 „ 14 „	
Kezelési költségre összesen:		105 K 51 f.
Összes kiadás mai napig:		792 K 86 f.
Maradvány:		22511 K 49 f

Maradt 9 drb eladásra kész munka 35 K 10 f. értékben.
Ingatlan vagyon: 2·6 kataszteri hold Balaton-Fonyódi telek.
*Előirányozva tanulók keszthelyi 4 heti üdülésére: 700 kor.
Kaposvár, 1913. évi julius hó 1-én.

Dr. Fehér Henrik	**Nagyné Csorba Mária**	**Krompecher Berta**
ellenőr.	ügyvezető-igazgató.	pénztáros.

Figyelmeztetés.

Az Erszébet Egyesület versenyképes női kézimunkákra állandóan fogad megrendelést.

Egyesületi tevékenységünket október 20-án kezdjük meg, a könyvtár azonban októbar 1-től kezdve áll a tagok rendelkezésére.

Az 1912—913. évi tagdijhátralékok legkésőbb augusztus hó 1-ig fizetendők le s ugyancsak bizalommal kérjük a pártoló tagsági dijaknak fenti határidőig való szives befizetését. A tagsági év mindenkor szeptemberben kezdődik.

Pénztáros minden héten szerda d. e. 10 és 12 óra között, ügyvezető igazgató pedig naponta 11—12 óráig áll egyesületi ügyben érdekeltek rendelkezésére. Elodázhatlan segélyek folyósitása iránt elnök intézkedik; nagyobbmérvü segélyezés tárgyában az Egyesület választmánya határoz s ily irányu kérvények még a szünidő folyamán adandók be ügyvezető igazgatónál.

XII.

Igazgatói jelentés.

A kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskola Isten segitségével az 1912—913. tanévben töltötte be céltudatos, kitartó munkásságának 31. évét. Az ezen iskolai évre vonatkozó főbb adatok következők:

Javitó és pótvizsgálatokat tartottunk aug. 30. és 31-én. Vizsgára állott: 29 tanuló; ezek közül javitó vizsgát tett 24, pótvizsgát 5 tanuló. A vizsgálat eredménytelensége miatt ismétlésre utasitandó volt 2 tanuló. A beiratásokat megfelelő módon közhirré tett napok délelőttjén, azaz szept. 2., 3., 4., 5. és 6-án teljesitettük.

A tanévet szeptember hó 7-én „Veni-Sancte"-val nyitottuk meg. Nagyobb terem hiányában a tanév szokásos ünnepélyes megnyitása osztályonként volt teljesitendő, mely alkalommal osztályfők az intézet rendtartási és fegyelmi szabályzatát ismertették. A rendtartási ügyek szeptember hó 9-én nyertek elintézést.

Felvétetett 239 rendes és 13 magántanuló; összesen: 252 tanuló. A rendes tanulók osztályonkint következőleg oszoltak meg: I. A. oszt. 48, I. B. oszt. 42, II. A. oszt. 34, II. B. oszt. 33, III. oszt. 46, IV. oszt. 35 tanuló.

A rendes tanitás szeptember 11-én kezdődött s a rendtartásban meghatározott szünnapokat s néhány rendkivüli szünetet kivéve, junius hó 10-ig megszakitás nélkül folyt.

A tanévet befejezte 212 tanuló. Vizsgára nem állott 1, osztályoztatott 211 rendes és 13 magántanuló; összesen: 224 tanuló.

Családi körülmények miatt kimaradt évközben 8, betegség miatt 7, osztályával haladni nem birt 12, kimaradt összesen: 27 tanuló. (A tanulókra nézve bővebb felvilágositást nyujt az értesitő VII. fejezete.)

Az ifjuság egészségi állapota általában jónak mondható, amennyiben járványos betegség és orvosi eltiltás csak szórványosan fordult elő. Annál gyakoribb volt a gyermek életében előforduló kisebb muló bajok és családi körülmények miatti mulasztás. Ismételten kérjük a családi körülmények miatti mulasztások korlátozását, mert eltekintve attól, hogy a gyakori mulasztás az osztály egyöntetü haladását neheziti; igen rossz hatással van a tanuló igazság és kötelességérzetére, ha a szülők vagy helyetteseik a mulasztásokat nem korlátozzák.

A tanulók mulasztásának igazolásánál követendő eljárás az értesitő IX. fejezete alatt felsorolt 45., 46., 47., 48. és 51. §-a szabályozza.

Felelősségünk tudatában figyelmeztetjük is érdekelteket, hogy a mulasztások szabálytalan igazolása esetében a tanulók osztályfők által visszautasitandók. Visszautasitandók továbbá mindazon tanulók, kik vidéki tartózkodásuk után nem igazolják orvosi vagy hatósági bizonyitvánnyal ragálymentességüket.

A nagymérvü mulasztásokon kivül még elszomoritó jelenség a rendes tanulók egyes tárgyak alóli tömeges felmentésére irányuló kérelme. A f. tanévben felmentetett torna alól 9, ének alól 3, szabadkézi rajz alól 25, nőimunka alól 40 tanuló.

Az ifjuság tanulmányi előmenetelére és iskolai magatartására nézve az értesitő VII. sz. a. kimutatások nyujtanak áttekintő képet.

Osztályoztatott: 211 rendes és 13 magántanuló. Felsőbb osztályba léphet 173, javithat 25 rendes és 3 magántanuló. Ismétlésre utasittatott 13 tanuló.

E helyt sajnálattal kell érintenünk, hogy az ifjuság szorgalma, tanulásbeli előmenetele nem áll arányban a tantestület odaadó munkásságával. Az ifjuság magaviselete is csak annyiban nevezhető jónak, amennyiben a tantestület ezen kevésbbé rosszakaratból, mint inkább gyermeki meggondolatlanságból eredő bajokat saját hatáskörében orvosolhatta.

Az ifjuság az iskolában állandóan felügyelet alatt van s a miniszteri utasitásokból folyó kötelességünkhöz képest felügyeletünket a tanulók iskolán kivüli magaviseletére is kiterjesztjük. S ha egyesek magaviselete ezek dacára sem megfelelő, a hiba nem az iskolában, hanem azon sajnos körülményben keresendő, hogy sok szülő az iskoláztatással már eleget vél kötelességének tenni, holott az iskola sikeres nevelés-tanitási munkájában az iskola és család összhangzó együttmüködése nélkülözhetlen.

Bizalommal felhivjuk ez alkalommal is a t. Szülők figyelmét a rendtartási és fegyelmi szabályzat kötelező voltára!

Az ifjuság jól felfogott érdekében kérjük továbbá az iskolával való gyakoribb érintkezést, megjegyezve, hogy a tanerők vagy szülők részéről támasztott s az iskola belügyéhez tartozó netáni panasz elsőfokulag igazgatónál jelentendő be. Az iskola és család érintkezésének megkönnyitése céljából az iskolában bizonyos meghatározott órákban állunk érdekeltek rendelkezésére.

Az iskola rendtartásában az 1885. évi 32561. sz. a. kelt felsőbb leányiskolai „Rendtartás“ szolgál alapul, mely az 1893. évi 18549. sz. a. min. rendelettel a polg. leányiskolákra nézve kötelezővé tétetett.

A nevelés- és oktatást az 1908. év május hó 20-án 40483. sz. a. kelt miniszteri tanterv szellemében vezettük.

A tancél, tananyag elrendezése és módszernél az utasitásokban foglalt irányelvek szolgálnak zsinormértékül.

Tanmeneteink szolgáljáik ama főcélt, hogy a tananyag részletei arányosan megoszoljanak. A tantestület szeretettel párosult szigorral teljesitette kötelességét; szokott ügybuzgalommal dolgozta fel az előirt tananyagot s a szemléltetésen kivül nagy gond fordittatott arra, hogy a tanulás súlypontja a tanórára essék.

A kötelezett tantárgyak az előirt mértékben voltak ellátva, ama módositással, hogy kir. tanfelügyelői jóváhagyással a III. osztályban heti 3 órában tanitottuk a számtan-mértant, a IV. osztályban pedig tekintettel a heti csekély óraszámra, kéthetenkint felváltva volt egy számtani és német irásbeli óra beosztva; az énekre pedig osztályonként egy-egy rendkivüli énekóra engedélyeztetett.

A francia nyelv és zene mint rendkivüli tárgyak tanittattak.

A tantestületben következő változások fordultak elő: Ugyanis dr. Mikóné Szigeti Gy. Jolán, ki már mint tanitványunk is melegen összeforrott iskolánkkal, nyugdijaztatása folytán 1912. év szeptember 1-vel megvált állásától. Nevezett r. tan. 10 éven át volt iskolánk odaadó, munkás tagja, ki felülemelkedve a mindennapi élet kicsinyeskedésein, mindenkor készséggel rendelte alá saját érdekeit az iskola és kartársai érdekének, miáltal a mellőzhetlen jó testületi szellem ápolásához lényegesen hozzájárult. Kiváló tanitónői tulajdonaival kiérdemelte hatóságainak elismerését, becsülését, ritka előzékenységével a szülők rokonszenvét, tapintatos tanitónői modorával az ifjuság hálatelt ragaszkodását, vonzó egyéniségével pedig mindnyájunk igaz szeretetét.

Az 1912. év szept. 4-én kelt 106105. sz. a. miniszteri rendelettel ezen megüresedett r. tanitónői állásra szolgálattételre berendeltetett Krompecher Berta okl. polg. isk. tan., kolozsvári ev. ref. szeretetházi árvaanya. Benne iskolánk lelkiismeretes, szakképzett, buzgó tanitónőt nyert, ki rövid egy évi tanitónői működése alatt hivatásos tanitónőnek bizonyult. Elődje tárgyait szept. hó 30-án vette át; állásának elfoglalásáig tanóráit — a francia nyelv és ének kivételével — a tantestület tagjai látták el. E személyi változás folytán végleges tárgyfelosztásunk és órarendünk is csak szept. hó 30-án léphetett érvénybe.

A hitoktatói karban is fordult elő személyi változás, amennyiben Juk Béla hittanár szomajomi plébánossá megválasztatván, a hitoktatásban január 9-én Serák József s. lelkész váltotta fel, ki elődjéhez hasonló ügybuzgalommal teljesitette magasztos hivatását.

A tantestület a tanév folyamán 24 értekezletet tartott. Vizsgálatok ügyében felvétetett 8, egészségügyben 4, folyó ügyekben 12, összesen 24 jegyzőkönyv. Értekezleteink tárgya: a tanmenet szerint kezelendő tananyag előirányzása, módszeres megbeszélése, az irásbeli dolgozatok anyaga, feldolgozása, a rokontárgyak hasznositása, valamint az iskola szellemi és erkölcsi életére vonatkozó összes ügyek.

Az ellenőrző tanácskozmányok alapján a szülök gyermekeik magaviseletéről, szorgalmáról és egyes tantárgyakban tanusitott előmeneteléről az észlelt hiányoknak kellő időben való pótlása céljából időközönként értesittetnek. Jóakaratu figyelmeztetésünknek eredménye nem is maradt el mindazon esetben, midőn a család az ifjuság szellemi és erkölcsi javának előmozditására irányuló törekvéseinek támogatásával nem késett.

Az iskola iktató-könyve szerint 1912—913. tanév folyamán 320 ügydarab nyert elintézést.

A tanitást közös imával kezdjük és fejezzük be. Háromszori késés után a tanulók megintetnek.

A hitoktatásról a törvény értelmében az illető felekezeti hatóságok gondoskodnak s a különböző vallásu tanulók iskolánk helyiségeiben részesülnek hitoktatásban. Az odaadással buzgólkodó hitoktatókat készséggel támogatjuk az ifjuság vallás-erkölcsi nevelésében és minden törekvésünk oda irányul, hogy bármely felekezetü tanuló vallási kötelmeinek eleget tegyen.

A hivatalos Istentiszteleteken és minden alkalommal, midőn az

ifjuság tömeges kivonulása azt rendtartási szempontból szükségessé teszi, a tanerők a 11208/1897. sz. a. miniszteri rendelet értelmében vesznek részt és gyakorolnak ugyanazon rendelet értelmében az intézetben felügyeletet az ifjuságra.

Hivatalos Istentiszteletek tartattak: szept. 10-én, áldott emlékü Királyasszonyunk elhalálozásának évfordulóján; okt. 4-én dicsőségesen uralkodó Királyunk névnapján; jelen voltunk az aradi vértanuk kegyeletes megemlékezésére tartott gyászmisén, nemkülönben a rendeletileg megszabott iskolai ünnepélyeket megelőzőleg.

* * *

Istentiszteletet és szent beszédet hallgattunk még október hó 21-én iskolánk 30 évi fennállásának évfordulója napján. A fennforgó körülményeknél fogva nem rendeztünk ugyan ez alkalommal ünnepséget, de ünneppé avatta e nagyjelentőségü napot a város müvelt társadalmának rokonszenve, bizalma és elismerésének önkéntes megnyilatkozása: a város ünnepi hangulata.

Őszinte hálával kell tehát e határkőnél már az uttörő munka szempontjából is megállapodnunk és szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy e nap a tanév szürke napjai közül nemcsak kimagaslott, de méltó volt az iskola 30 évi csendes, komoly munkásságához.

Somogyvármegye érdemes Főispánja Makfalvay Géza Ő Méltósága s a kir. Tanfelügyelőség átiratban üdvözölték igazgatót, mint az iskola szervezőjét. A városi képviselőtestület közgyülése iskolánk kulturmunkáját jegyzőkönyvbe iktatta. Az egyházi hatóságok, tanintézetek, egyesületek, tanügybarátok, szülők megtisztelő üdvözlése, a tanulók szeretetteljes megemlékezése e nap erkölcsi értékét nemcsak emelte, hanem élénk bizonysága annak, hogy a magas Kormány által a nemzeti nőnevelés érdekében hozott tetemes anyagi áldozatra iskolánk nem volt méltatlan.

Meritsen a fiatal nemzedék mindezekből tanulságot, a tantestület régebbi tagjai pedig a jól végzett munka öröméből a további kitartó működéshez buzditást!

E rövid visszapillantás alkalmával nem szabad azonban azokról megfeledkeznünk, kik iskolánk megteremtésén lelkük egész melegével fáradoztak s változatlan jóindulattal kisérik figyelemmel iskolánk további munkásságát. Nevöket nemcsak az iskola történetében örökitettük meg, de megörökitettük -- nagyitott, élethü arcképük megszerzésével — mindazok emlékét, kiknek lelkes közreműködése nélkül iskolánk nem emelkedhetett volna jelen szinvonalára.

Fogadja iskolánk legnagyobb jótevője, a magas tanügyi Kormány legmélyebb hálánk adóját. Mély köszönet a vármegye, város, tanügyi hatóságok hathatós támogatásukért, munkásságunk tárgyilagos elbirálásáért s őrizze meg hálás kegyeletünk továbbra is az alapvető munka lelkes részeseinek emlékét, kik már egy jobb hazába költöztek!

* * *

A tanulók leggondosabb vallás-erkölcsi nevelésén kivül az iskola a nemzeti közérzület, kegyelet és hála legszentebb érzelmeinek ápolásán, fejlesztésén buzgólkodván, megtartottuk ugy a felsöbb rendeletekkel megállapitott iskolai ünnepélyeket és felhasználtunk minden alkalmat arra, hogy tanitványainkat a szép, jó és nemes iránt fogékonnyá tegyük. Őszintén sajnáljuk, hogy ezen rendeletileg előirt, hazafias ünnepélyek nagyobb terem hiányában a nyilvánosság kizárásával csakis 2—2 osztály összevonása mellett tarthatók meg. Sajnáljuk pedig főként azért, mert kétségtelen, hogy az ifjuság, tantestület, tanügybarátok és szülők együttes ünneplése a legjobb alkalom az iskola és társadalom közötti kapcsolatra.

Itt közöljük 1912. év november hó 19-én a városház dísztermében megdicsőült magyar Királyasszonyunk magasztos emlékére tartott nyilvános ünnepély és közgyülés sorrendjét:

Emlékünnep.

Ima. Szén Erzsébet IV. oszt. tanuló.

1. Liszt. „Szózat“ és „Hymnus.“ Zongorán előadja: özv. Takács Lajosné és Scholz Mária.

2. Rákosi J. „Erzsébet.“ Szavalat. Gross Magda III. oszt. tan.

3. Oroszlány. „Szálljon vissza lelketek a multba.“ Szavalat. Köves Julia III. oszt. tan.

4. Mora-Hoppé. „Könyörgés.“ Kétszólamu ének. Előadja: Pleheisz I., Schlägel I., Szabó I., Graef I., Lengyel E. és Svastics E. Zongorán kiséri: Krompecher Berta polg. isk. tan.

Emlékbeszéd. Ratkó Margit polg. isk. tan.

5. Mozart. „Immortella.“ Op. 15. Zongorán előadja: Krompecher Berta, harmoniumon kiséri Vajthó Jenő.

6. Zichy Géza gr. „Volt egyszer egy királyasszony.“ Szavalat. Auerhamer Márta IV. oszt. tanuló.

7. Pósa-Kecskés. „A királyné álma.“ Énekli a II. oszt ifjusága

8. Tordai Grail Erzsi. „Erzsébet magyar királyasszony megdicsőülése.“ Előadja: Tankovics Anna körtag.

9. Torkos-Hazslinszky. „Erzsébet Emlékére.“ Karének. Előadja: az ifjusági énekkar.

10. Lampert Géza. „A király álma.“ Szavalat. Regőczy Ilona körtag.

11. Raff. „Cavatina.“ Op. 85. Hegedü unisono. Előadják Gyenes Izsó vezetése mellett a helybeli „Zeneiskola“ növendékei. Zongorán kiséri özv. Takács Lajosné, harmoniumon Vajthó Jenő.

Közgyülés.

a) Elnöki megnyitó.
b) Titkári és pénztári jelentés.
c) 1912—913. tanévi költségvetés jóváhagyása.
d) Inditványok.

12. Kölcsey-Erkel. „Hymnus.“ Karének. Előadja az ifjusági énekkar.

A jótékonyság gyakorlására tanitványaink a miniszteri engedéllyel felállitott perselygyüjtéssel nyertek alkalmat. A perselygyüjtés fele évenkint a „Mária Dorothea Egyesület“, fele pedig az iskola „Kegyeleti Alap“-ja javára forditandó. A f. évi perselygyüjtés eredménye 39 K 13 fillér, volt. Az 1912—913. tanévben Kegyeleti célokra forditottunk 307 K 82 fillért; maradvány mai napig 255 K 43 fillér, mely összeg a Somogymegyei Takarékpénztárban a 75311. sz. a. betéti könyvre van elhelyezve.

Tekintve, hogy városunk társadalma sok irányban van igénybe véve, iskolánk nem engedélyez gyüjtéseket; mindazonáltal a szülők megterheltetése nélkül a Kegyeleti Alapból áldozunk a kegyeletes célokra és támogatunk jelentősen emberbaráti intézményeket. Pénzgyüjtés különböző mozgalmak inditása, ivek körözése és sorsjegyek árusitása szábályzatunk 14. pontja értelmében általában tiltva van.

Az Iskolaszék és kir. Tanfelügyelőség jóváhagyásával évenként egyszer és pedig azon szigoru meghagyással adatnak ki az „Erzsébet Egyesület“ gyüjtőivei, hogy a tanulók csupán közvetlen családi körükben igyekezzenek ezen ismeretterjesztő munkát teljesitő és emberbaráti célokat szorgalmazó Egyesületnek egy-egy hivet szerezni.

Mint a tagok száma és az anyagiakra vonatkozó XI. sz. a. kimutatás igazolja, a felsőbb rendelettel jóváhagyott munkatervet fokozatosan megvalósitjuk s erős hitünk, hogy a jelen nehéz viszonyok javulásával a müvelt társadalom összeható áldozatkészsége mellett a szegénysorsu tanulók tervbe vett „Szünidei Gyermekotthona“ is mielőbb felépithető leend.

Az ifjuság ismereteinek fokozását és nemesitő szórakozását szolgálja az ifjusági könyvtár. Ezen könyvtárt igénybe vehetik az intézet I. és II. oszt. tanulói hetenként, a III., IV. oszt. tanulói kéthetenként.

Az olvasás erkölcsi hasznát biztositandó, az ifjuság kora és felfogásához mérten, az egyes osztályok tananyagának szem előtt tartásával a kifüggesztett olvasmányi táblázatok alapján, olvasási tervezetet készitettünk. Az „Erzsébet Egyesület“ kültagjai természetesen minden korlátozás nélkül vehetik a könyvtárt igénybe s dicsérőleg kell az ifjusági tagok olvasási kedvéről megemlékeznünk.

Az ifjusági könyvtárban van 1072 mű, 1604 kötet, 3012 K 68 fill. értékben. A kisegitő könyvtárban van 421 tankönyv 538 K értékben.

Az ifjusági könyvtár gyarapitására, bekötés és javitásra a f. évben 576 K 08 fillért forditottunk.

A tantestület rendelkezésére állottak a következő lapok és folyóiratok: „Hivatalos Közlöny“, „Néptanitók Lapja“, „Nemzeti Nőnevelés“, „Nemzeti Iskola“, Család és Iskola“, „Balaton“, „Gyermekvédelmi Lap“, „Szanatóriumi Lapok“, „Uránia“, „Népnevelés“, „Földrajzi Közlemények“, „Jó Egészség“, „Háztartás“, „Patyolat“, „Divat Szalon“, „Modenwelt“, Frauen Fleiss“.

Ugyancsak az ifjuság ismereteinek gyarapitása és hasznos szórakozása céljából vetitett képekkel élénkitett felolvasásokat látogattunk. Hangsulyoznunk kell, hogy tanitványaink iskolánk rendtartási szabályzatának 26. pontja értelmében csak délutáni ifjusági előadásra nyerhetnek engedélyt.

Évközben több izben tisztelte meg látogatásával iskolánkat Gönczi Ferenc, Somogyvármegye kir. Tanfelügyelője, ki mint a tanügy kipróbált, lelkes, régi munkása, iskolánk iránti érdeklődésének számos jelét adta. Sokoldalu elfoglaltsága dacára március havában 4 napot szentelt a rendeletileg előirt hivatalvizsgálatnak, mely alkalommal nemcsak a rendes tanitási órákat látogatta, hanem az intézet ügykezeléséről, könyvtár, szertár állapotáról is szerzett meggyőződést.

Tapasztalatait az elnöklete mellett március hó 13-án tartott értekezleten a legnagyobb tárgyilagossággal és tapintattal közölvén, teljes elismerését fejezte ki ugy igazgatónak, mint a tantestületnek. Nehézménye főként a minden tekintetben célszerütlen iskolai épületet érintik. S mig egyfelől iskolánk tanulmányi szinvonaláról, fegyelem, rend, tisztaságról a közigazgatási bizottságnak a legmelegebb méltánylással beszámolt: másfelől lépéseket teti a párhuzamos osztályok szaporitása tárgyában. Ez annál inkább örvendetes, mert az egyes osztályok tulzsufoltsága nem válik sem a tanulók egészségének, sem a tanitás eredményének előnyére.

Valóban elérkezett az idő, hogy iskolánk a külső feltételek megnyerése által megfelelő helyzetbe jusson és a város emelkedő népesedési viszonyaihoz mérten továbbfejleszthető legyen!

Megtisztelte továbbá iskolánkat szives látogatásával városunk agilis polgármestere, dr. Kovács-S. Gyula és Szillaba Sándor kir. s. tanfelügyelő több izben, Dsida Ottó tankerületi kir. főigazgató 1912. év november 6-án és 1913. év junius hó 22-én és Bély Mihály székesfővárosi tornafelügyelő május 15-én, ki bennünket szakszerü utbaigazitásokkal ellátni szives volt.

A rendes tanulók évzáró vizsgálatait következő sorrendben tartottuk: junius hó 12—13-án d. e. az összes felekezetek hittani vizsgálata.

Francia nyelvi tanfolyam vizsgálata junius 13-án.

Tornavizsga junius hó 14-én.

Osztályvizsgálatok junius hó 16-tól 20-ig.

Ének- és zongoravizsga junius hó 22-én.

Az évzáró vizsgálatokon az Iskolaszéket Bakonyi Ferenc, Csertán Márton, Gálos Ferenc, dr. Herczog Manó, dr. Oláh Ödön, Szabó Árpád és dr. Zimmert József iskolaszéki tagok képviselték.

Magánvizsgálatok tartattak december hó 20., 21-én Gönczi Ferenc kir. Tanfelügyelő és junius hó 20., 21-én Hortobágyi Ágost kir. s. Tanfelügyelő elnöklete mellett.

A vizsgálatok tartama alatt a nőimunkák 2 tanteremben voltak kiállitva.

A tanévet junius hó 28-án hálaadó Istentisztelettel és a bizonyitványok kiosztásával fejeztük be.

A kaposvári áll. s. közs. polg. leányiskolában az 1913—914. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

1. Glósz-Reőthy,	Magyar nyelvtan	I. rész.
2. Glósz-Reőthy,	Magyar olvasókönyv	„ „
3. Bacher Vilmosné,	Német nyelvgyakorló	„ „
4. Graf Jakab,	Német olvasókönyv	„ „
5. Zettner- Magyar,	Számtan-mértan	„ „
6. Móra-Wágner,	Természetrajz	„ „
7. Leitner Ferenc,	Földrajz	„ „
8. Kozma-Kőrösi,	Rendszeres földrajzi atlasz.	
9. Grill Richárdné,	Dalok a kis világ számára.	
10. Stojanovits.	„Apolló„ hangjegyfüzet.	

Segédkönyv:

Kelemen Béla, Német-magyar szótár.

II. osztály.

1. Glósz-Reőthy,	Magyar nyeltvtan	II. rész
2. Glósz-Reöthy,	Magyar Olvasókönyv	„ „
3. Bacher Vilmosné,	Német nyelvgyakorló	„ „
4. Graf Jakab,	Német olvasókönyv	„ „
5. Zettner-Magyar,	Számtan-mértan	„ „
6. Móra-Wagner,	Természetrajz	„ „
7. Leitner Ferenc,	Földrajz	„ „
8. Kozma-Kőrösi,	Rendszeres földrajzi atlasz.	
9. Grill Richárdné,	Dalok az ifjuság számára.	
10. Stojanovits,	„Apolló“ hangjegyfüzet.	

Segédkönyv:

Kelemen Béla, Magyar-német és német-magyar szótár

III. osztály.

1. Novák-Bognár	Irály- és szerkezettan.	
2. Graf Jakab,	Német nyelvgyakorló	II. rész.
3. Jausz-Szemák,	Német olvasókönyv	„ „
4. Márki-Pallós,	Történelem	I. „
5. Leitner Ferenc,	Földrajz	III. „
6. Zettner-Magyar,	Számtan-mértan	III. „

7. Roscoe-Legeza-Perényi, Vegytan.
8. Kozma-Kőrösi, Rendszeres földrajzi atlasz.
9. Kogutowitz, A hazai történelem tanitásához 10 térkép.
10. Stojanovits-Győry, Magyar lant II. rész.
11. Stojanovits, „Apolló“ hangjegyfüzet.

Segédkönyvek:

Langraf M. Német nyelvtan II. rész.
Kelemen Béla, Magyar-német és német-magyar szótár.

IV. osztály.

1. Novák-Bognár, Költészettan és irodalomtörténet.
2. Graf Jakab, Német nyelvgyakorló III. rész.
3. Márki-Pallós, Hazai történelem II. „
4. Zettner-Magyar, Számtan-mértan III. „
5. Magyar-Képessy, Természettan.
6. Sebestyénné Stetina Ilona, Háztartási és nevelési ismeretek.
7. Dr. Juba Adolf, Egészségtan.
8. Kogutowitz, A hazai történelem tanitásához 10 térkép.
9. Stojanovits-Győry, Magyar lant II. és III. rész.
10. Stojanovits, „Apolló“ hangjegyfüzet.

Segédkönyvek:

Egyetemes könyvtár. 112—13.
Literaturheft. Baron Junghanns, Schindler Lipcse, 9. kiadás.
Langraf M. Német nyelvt. II. r.
Kelemen Béla, Magyar-német és német-magyar szótár.

A tankönyvek és irószerek bármely könyvkereskedésben kaphatók.

FIGYELMEZTETÉS! Az egységes oktatás szempontjából a tankönyvek a legujabb kiadásban szerzendők be. Az osztályfőnöki ellenőrzés előtt nem szabad a nevet a tankönyvekre irni. A beköttetlenül beszerzett tankönyvek az osztályfőnöki ellenőrzés után záros határidőben beköttetendők.

Minden tanuló tartozik magát a szükséges tankönyvek- és tanszerekkel kitüzött időre ellátni. Közös beszerzés csak testvéreknél engedhető meg.

Régibb kiadásu, rongyos és piszkos könyvek használata nem engedhető meg; az ifjuság tehát sem nem adhatja el régi tankönyveit, sem nem vásárolhat használt tankönyveket.

A vallástan tanitási anyagát és a használandó tankönyveket az egyes felekezetek hitoktatói állapitják meg felettes egyházi hatóságuk utján.

A rajz- és irószerek, valamint muukaanyag csak az osztályfőnöki utasitás után szerezhető be. **Az ifjuság ügyeljen a beszerzésnél arra, hogy hazai gyártmányt kapjon!**

XIV.

Az 1913—914. tanévre vonatkozó értesités.

Beiratás. A kaposvári polgári leányiskolában az 1912—913. tanévre a beiratások szeptemher hó 1., 2., 3., 4. és 5-én naponta d. e. 9—12 óráig eszközöltetnek. És pedig szept. hó 1. a IV., 2. a III., 3. a II., 4. és 5-én I. oszt. tanulók vétetnek fel. A magántanulók ezen beiratási napok bármelyikén jelentkezhetnek.

Felvétel. *A polg. leányiskola I. osztályába* csak oly tanuló vétetik fel: *a)* ki életének legalább 10. évét betöltötte, *b)* kinek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit elemi iskolai bizonyitvány, — vagy ennek hiányában felvételi vizsga utján igazolja. Ezen vizsgálat dijmentes.

A polg. leányiskola II., III., és IV. osztályába a tanulók hiteles polgári vagy felsőbb leányiskolai bizonyitvány alapján vétetnek fel.

Beiratáskor minden tanuló szülője vagy annak helyettese kiséretében tartozik megjelenni.

Bemutatandó: *a keresztlevél,* illetve *születési bizonyitvány, iskolai és oltási,* esetleg *ujraoltási bizonyitvány.*

A polg. leányisk. négy osztályában felvételi és tandij cimén 47 K 60 f. fizetendő. Beiratáskor minden tanuló 27 K 60 fillért, — február havában 20 koronát fizet.

Az I. félévben egy tanuló sem tarthat tandijmentességre igényt.

Az előirt okmányok bemutatása és a kötelező illetékek lefizetése nélkül sem a rendes, sem a magántanulók beiratása nem eszközölhető.

Tandijkedvezményért folyamodhatnak február havában az I. időszaki értesitő alapján azon hatóságilag igazolt szegény, **de jó magaviseletü tanulók,** kik az Iskolaszékhez cimzett *kérvényük mellé* legalább „*jó*“, azaz oly iskolai bizonyitványt mellékelnek, melyben szépirást, éneket és tesgyakorlatot nem számitva — **egynél több elégséges osztályzat nem foglaltatik.**

Tankönyvsegély, iskolai szerek és munkaanyagok elnyerése iránti bélyegmentes kérvények az „Erzsébet Egyesület“ ügyvezetősége cimén adandók be. Folyamodók azonban tartoznak ezen „Segitő Egyesület“ évi tagsági dija fejében 4 koronát az egyesületi pénztárosnál lefizetni. Szegénysorsu tanulók nemkülönben felruházás- és ingyenes gyógykezelésben is részesülhetnek.

A nőimunka és rajz gyakorlati része, szépirás, ének és torna alóli felmentés rendszerint csak a tanév elején lévén kérelmezhető, *az cziránti kérvények további eljárása céljából legkésőbb szeptember 15-éig igazgatónál nyujtandók be.*

Rendkivüli tárgyak: francia nyelv, zene (zongora) és tánc.

A rendtartás 25. pontja értelmében a polg. leányiskola rendes tanulói az iskola körén kivül szervezett tánc-tanfolyamokon nem vehetnek részt.

A rendkivüli tárgyakra való beiratkozás kötelező.

A tanulók magánoktatatása felett a szülők szabadon rendelkeznek; a házi elfoglaltság azonban osztályfőknél félévenkint bejelentendő.

A javitó- és pótvizsgálatok augusztus hó 29. és 30-án, a a tantervkülönbözeti vizsgálatok pedig szept. hó 6-án tartatnak meg.

A pót- és javitóvizsgálatot kérő és kellően felszerelt kérvények *igazgatónál legkésőbb szeptember hó 15-ig nyujtandók be.* Ezen határidőn tul érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Mindennemü kérvény bélyegmentes, ha hiteles szegénységi bizonyitvány van csatolva; ellenkező esetben bélyegköteles.

A felvételi-, javitó- és pótvizsgára készülő tanulók ezen vizsgálatok csoportositásának tudomásvétele céljából *augusztus hó 28-án d. e. 10 órakor* tartoznak az igazgatói irodában jelentkezni.

A magánvizsgálatok határideje érdekeltekkel irásban közöltetik. (Bővebbet az értesitő IX. fejezete alatt.)

A tanévet szeptember hó 6-án reggel 8 órakor ünnepélyes Istentisztelettel nyitjuk meg. *Ezen napon a tanulók ½8 órakor gyülekeznek az iskolában.*

Szeptember hó 9-én a tanulók reggeli ¾8 órakor jönnek az iskolába, hol a szükséges előmunkálat eszközlése után az osztályfőnökök a tankönyvek és taneszközök használhatóságáról is szereznek meggyőződést.

Felhivjuk a t. szülők figyelmét, hogy az ifjuságnak büntetés terhe mellett tiltva van az iskola előtt való csoportosulás és felügyelet nélkül való sétálás. Kivánatos, hogy a tanulók csak ¾8 és ¾2 órakor jőjjenek iskolába, mert a tantestület egy tagja sem lakik az intézetben, miért is a tanulók jelzett idő előtt nem bocsájthatók osztályukba. A tanulóknak felügyelet nélküli együttléte hátrányos és nem szorul magyarázatra, hogy a lépcsőházban való hosszas álldogálás — különösen a nedves őszi időben s a téli időjárásban az ifjuság egészségét kockáztatja.

Nemkülönben kérjük a t. Szülőket és azok helyetteseit, sziveskedjenek az iskola órarendje alapján a tanulók távozását és otthonukba való visszatérés időpontját nyilvántartani.

A t. vidéki Szülők gyermekeik jól felfogott érdekében megkerestetnek továbbá, hogy a házi nevelés fontosságát mérlegelve, igazgató előzetes tudomása nélkül szállást ne fogadjanak. Leányoknak Fiukkal egy családban való elhelyezése egyáltalán nem engedhető meg s az évközben netán szükségesnek mutatkozó változás igazgatónál bejelentendő, ki kötelességéhez képest ott, hol a gondviselést elégtelennek tartja, célszerü változás iránt intézkedik.

Egyben értesittetnek a t. Szülők, hogy rendes tanulókul csakis helyben lakó leánykák vétetnek fel, mert nevelészeti, egészségügyi és tanulmányi szempontból hátrányosnak bizonyult a tanulóknak vonaton vagy kocsin való napontai közlekedése.

Vidéki tanulók megfelelő elhelyezésről gondoskoaik és bővebb szó- vagy irásbeli felvilágositást készséggel nyujt:

Kaposvár, 1913. julius hó 3-án.

Nagyné Csorba Mária
igazgató.

TARTALOM.

	Lapszám
I. Az iskola felügyeletét gyakorló hatóságok	3
II. A tanári testület működése	4
III. Általános óraterv	7
IV. Heti órarend	8
V. Tananyag	9
VI. Tanulók névsora	29
VII. Statisztikai adatok a tanulókról	34
VIII. Kimutatás az 1912—913. tanévben végzett nőimunkákról	41
IX. Szülők tájékoztatása	42
X. Kivonat az iskola 1912—913. évi iktató-könyvéből	54
XI. Kivonat az „Erzsébet Egyesület“ alapszabályaiból és beszámoló	62
XII. Igazgatói jelentés	78
XIII. 1913—914. isk. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	85
XIV. A jövő tanévre vonatkozó értesités	87